

EDiCon

Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft.

Székhely: 1122 Budapest, Határőr út 39.
Telephely: 1122 Budapest, Határőr út 84.
Tel/fax: (1) 355-8998, 214-2576
E-mail: info@edicon.hu
Honlap: www.edicon.hu

Sajószentpéter város önkormányzatának fenntartható fejlődés lokális programja (Local Agenda 21)

Budapest
2012. április

**Sajószentpéter város önkormányzatának
fenntartható fejlődés lokális programja
(Local Agenda 21)**

Megbízó: **Green Point Consulting Kft.**
2014 Budapest, Frankel Leo 5. 3/22.

Készítette: **EDiCon Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft.**
1122 Budapest, Határőr út 39.
Környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére jogosító engedély
száma: F-990/2007

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés	5
1.1	A fenntartható fejlődés nemzetközi megítélése	5
1.2	Környezetvédelmi törekvések Magyarországon a fenntartható fejlődés szellemében	6
1.3	A fenntartható fejlődés lokális program (Local Agenda 21)	7
1.3.1	A fenntartható fejlődés lokális program jelentősége	7
1.3.2	A fenntartható fejlődés lokális program megvalósíthatóságának lépései	8
2.	A térség ismertetése	10
2.1	A település általános bemutatása	10
2.2	Jellemző településszerkezet	11
2.3	A terület természeti környezete	24
2.3.1	Jellemző domborzati adottságok	25
2.3.2	Jellemző földtani adottságok, vízrajz	25
2.3.3	Jellemző éghajlati viszonyok	25
2.3.4	Lokális természeti és földtani adottságok	26
2.4	Területhasznosítás	26
2.5	A környezeti elemek állapota	27
2.5.1	A levegő minősége a térségben	27
2.5.2	Vizek állapota	31
2.5.2.1	A felszíni és felszín alatti vizek helyzete	31
2.5.2.2	Lokális ivóvízhelyzet, vízgazdálkodás	31
2.5.3	Természet- és Tájvédelem	36
2.6	Lokális gazdasági-társadalmi környezet	40
2.6.1	Demográfiai helyzet, tendenciák	40
2.6.2	Gazdasági jellemzők	42
2.6.3	Társadalmi jellemzők	45
2.7	Az elmúlt évek főbb beruházásai a térségben	51
2.8	A kistérség főbb fejlesztési tervei:	76
3.	Sajószentpéter város városfejlesztési stratégiája és gazdasági programja	80
3.1	Városfejlesztési célok, jövőkép lehetőségek Sajószentpéteren	80
3.1.1	Környezeti elemek állapotának javítása	87
3.1.1.1	Levegőtisztaság-védelem	87
3.1.1.2	A felszíni- és felszín alatti vizek védelme	87
3.1.1.3	Talajvédelem	88
3.1.2	Önállóan kezelt hatótényezők	88
3.1.2.1	Hulladékgazdálkodás	88
3.1.2.2	Zaj- és rezgésvédelem	89
3.1.3	Települési környezet	89
3.1.3.1	Közlekedés fejlesztése	89
3.1.4	Természet- és tájvédelem	90
3.1.4.1	Zöldfelületek növelése, állapotuk javítása	90
3.1.4.2	Erdőtelepítés	90
3.1.4.3	Védelem alá vonandó területek, objektumok	90
3.1.4.4	Környezeti tudat, szemlélet formálása	91
3.1.5	Egészségügy - fenntarthatóság	92
3.2	A célok megvalósítását elősegítő intézkedési program	93

3.2.1	Gazdasági versenyképesség fejlesztése	94
3.2.1.1	Versenyképes kis- és középvállalkozások fejlesztése program	94
3.2.1.2	Önkormányzati vagyonkezelés program.....	94
3.2.2	Társadalmi és humán erőforrás fejlesztés	95
3.2.2.1	Foglalkoztatási helyzet javítása program.....	95
3.2.2.2	Oktatás, képzés fejlesztése program	95
3.2.2.3	Civil kezdeményezések, program	97
3.2.2.4	Kulturális célú fejlesztések program.....	97
3.2.2.5	Egészségügyi, szociális ellátás javítása program.....	97
3.2.3	Környezetminőség, Városfejlesztés	98
3.2.3.1	Települési szolgáltatások biztosítása program.....	98
3.2.3.2	Sportlétesítmény fejlesztési program	99
3.2.3.3	Környezetvédelem program.....	99

1. BEVEZETÉS

1.1 A fenntartható fejlődés nemzetközi megítélése

A nyolcvanas évek elején jelent meg a "fenntarthatóság" vagy a "fenntartható fejlődés" kifejezés a nemzetközi szakirodalomban. Általános ismertségét Lester R. Brown a fenntartható társadalom kialakításával foglalkozó műve váltotta ki, amely 1981-ben jelent meg. A szerző összekapcsolta a népesség növekedését a természeti erőforrások hasznosításával és mindezt úgy kívánta megoldani, hogy a lehető legkisebb legyen a természeti környezet mennyiségi és minőségi romlása.

1983-ban az ENSZ Közgyűlés határozata alapján megkezdte munkáját az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottsága, amelyet Gro Harlem Brundtland norvég miniszterelnök vezetett. (E huszonnégy tagú bizottságnak tagja volt Láng István akadémikus is.) A Bizottság 1987-ben „Közös jövőnk” címmel kiadott jelentésében a gazdasági növekedés olyan új korszakának lehetőségét vázolta fel, amely a fenntartható fejlődés globális megvalósítására épít, megőrzi a természeti erőforrásokat, s amely megoldás lehetne a fejlődő országok nagy részében elhatalmasodó szegénység leküzdésére is.

A jelentés nagyon röviden és tömören határozta meg a fenntartható fejlődés fogalmát: ***"a fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket"***.

A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális, a gazdasági és a környezeti pillérek és mindhárom együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák, programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai cél "bevonult" a nemzetközi konferenciák, szervezetek dokumentumaiba és a nemzeti kormányok cselekvési programjaiba.

A fenntartható fejlődés fogalmáról, lényegéről számos elemzés, vitairat látott napvilágot. Herman Daly megfogalmazása szerint ***"a fenntartható fejlődés a folytonos szociális jólét elérése, anélkül, hogy az ökológiai eltartó-képességet meghaladó módon növekednénk"***.

A fejlődés alapvető célja tehát a szociális jólét, a méltányos életfeltételek lehetőségének biztosítása mindenki és egyaránt a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek számára, ami csak úgy lehetséges, ha közben fenntartható módon hasznosítjuk a természeti erőforrásokat, elkerüljük a káros hatásokat, s különösen a környezet állapotában bekövetkező visszafordíthatatlan változásokat.

A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: ***"A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg."*** (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000).

1.2 Környezetvédelmi törekvések Magyarországon a fenntartható fejlődés szellemében

a. Új Magyarország Fejlesztési terv

Az *Új Magyarország Fejlesztési Terv* a helyzetelemzésben feltárt hiányosságok felszámolásával és a meglévő adottságok kiaknázásával az ország fejlődését és a nemzetközi versenyképesség erősítését szolgálja. Az ÚMFT átfogó céljai:

- a foglalkoztatottság bővítése
- a tartós növekedés feltételeinek megteremtése.

A fejlesztési célok megvalósítása során kiemelt figyelmet kell fordítani két általános szempont (horizontális politikák) érvényesülésére. Az ágazati és regionális programokat át kell hatnia:

- a környezeti, a makrogazdasági és társadalmi fenntarthatóság elvének, valamint
- a területi és társadalmi összetartozás (kohézió) biztosításának.

A prioritások alapján az ÚMFT a következő operatív programokat tartalmazza:

Prioritások	Operatív program
1. A gazdaság fejlesztése	Gazdaságfejlesztési OP
2. A közlekedés fejlesztése	Közlekedés OP
3. A társadalom megújulása	Társadalmi Infrastruktúra OP
	Társadalmi Megújulás OP
4. Környezet- és energiafejlesztés	Környezet- és Energia OP
5. Területfejlesztés	Nyugat-dunántúli Regionális Operatív Program
	Közép-dunántúli Regionális Operatív Program
	Dél-dunántúli Regionális Operatív Program
	Észak-magyarországi Regionális Operatív Program
	Észak-alföldi Regionális Operatív Program
	Dél-alföldi Regionális Operatív Program
	Közép-magyarországi regionális Operatív Program
6. Államreform	Konvergencia Regionális OP-k
	Államreform OP
Az Új Magyarország Fejlesztési Terv koordinációja és kommunikációja	Elektronikus Közigazgatás OP
	Végrehajtás OP

b. Észak-magyarországi regionális fejlesztési célkitűzések 2007-2013 időszakban

Az *Észak-magyarországi Operatív Program* átfogó célja: a régió versenyképességének javítása, miközben mérséklődnek a régió belüli társadalmi-gazdasági különbségek. Mindez eredményezi egy olyan társadalmi-gazdasági-környezeti térszerkezet létrejöttét, amely tartósan biztosítja regionális versenyképességünket, kiegyensúlyozott településrendszerre épül, szervesen és hatékonyan illeszkedik az európai térbe. A közszolgáltatások és az életkörülmények tekintetében a régió belül mérsékli vagy megszünteti az elfogadhatatlan területi egyenlőtlenségeket.

Specifikus célok:

1. A gazdaság helyi erőforrásokat, együttműködéseket kihasználó versenyképességének javítása;

2. A turizmus jövedelemtermelő képességének javítása;
3. A társadalmi kohézió erősítése és vonzó gazdasági-, lakókörnyezet kialakítása

A program fő prioritásai:

- *Versenyképes helyi gazdaság megteremtése*
- *A turisztikai potenciál erősítése*
- *Településfejlesztés*
- *Humán közösségi infrastruktúra fejlesztése*
- *Térségi közlekedés fejlesztése*
- *Technikai segítségnyújtás.*

1.3 A fenntartható fejlődés lokális program (Local Agenda 21)

1.3.1 A fenntartható fejlődés lokális program jelentősége

A „fenntartható fejlődés” jegyében szerveződött az 1992-ben Rio de Janeiróban megtartott Környezet és Fejlődés ENSZ konferencia. Fő dokumentuma az Agenda 21 (Feladatok a 21. századra) 28. fejezete foglalkozik a Local Agenda 21-el (LA-21), vagyis a fenntarthatóság lokális programjával.

Az Európai Unió ötödik környezetvédelmi akcióprogramja (1992-2000) a „Fenntarthatóság felé” címet viseli és a fenntartható fejlődés, mint alapkövetelmény az 1997-es EU csúcson Amszterdamban az integráció alapelvei közé is bekerült, sőt ennek szellemében módosították az 1958-as Római Szerződést is, amely az Európai Közösségek jogi alapját adja.

A riói alapidokumentumban megfogalmazott céloknak megfelelően a Local Agenda 21 alapvető célja: az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőleges támogatásával olyan önkormányzati szintű program kidolgozása és megvalósítása, amely a fenntartható fejlődés szellemében, a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el az épített környezet, infrastrukturális rendszer, energiaellátás, közlekedés, hulladékkezelés, agrárium stb. jövő orientált alakítását. A település mai és leendő polgárai számára kell megteremteni a fenntarthatóság helyi programját, olyan átfogó fejlesztési célkitűzések meghatározásával, melyek a fenntartható fejlődés szellemében helyi szinten megvalósíthatók az érintett helyi társadalmi és gazdasági szereplők aktív részvételével. Ennek segítségével egy olyan település szerveződik, amelyet a lakosok otthonnak tekintenek, abban ők és gyermekeik, a város, falu mai és leendő polgárai otthon vannak.

Local Agenda 21:

- jól összpontosított politika, ami integrálja az egyes szektorok „környezet és fejlődés” típusú problémáit, tervezési céljait és értékeit, döntéshozását és végrehajtási mechanizmusát;
- elkötelezett a helyi problémák felismerése és megoldása mellett, mindezt szélesebb ökológiai-, regionális és megnyújtott időkeretben (legalább 3 generáció) végezve;

- a környezeti hatásokat tudatosan összefüggésbe hozza a mögöttes gazdasági és politikai nyomásokkal (amelyek rendszerint politikai döntésekből, döntések hiányából és a piac működési elégtelenségéből fakadnak);
- a helyi jellegű kérdések, ügyek, döntések és intézkedések és a globális hatások között próbálja az összefüggéseket megtalálni, legyen az környezeti vagy globális szolidaritási/méltányossági vetület.

A fenntarthatóság lokális programja társadalom- és környezetközpontú program, de nem azonos a környezetvédelmi programmal, tekintettel arra, hogy a LA-21 a fenntartható fejlődés, a társadalom-természet-gazdaság komplex rendszerét foglalja magában.

Magyarországon ez a program újnak mondható, Európában azonban már több száz település él e program alapján.

1.3.2 A fenntartható fejlődés lokális program megvalósíthatóságának lépései

A fenntarthatóság lokális programjának az LA-21-nek a legszűkebb értelmezése maga az elkészült stratégiai terv, a „dokumentum”. A második bővebb értelmezés szerint LA-21-en értjük a program létrehozásának és megvalósulásának folyamatát. A harmadik és egyben a legteljesebb értelmezés szerint az LA-21 – a fenntarthatóság lokális programja maga a gondolkodásmód, gazdálkodási mód, életforma, életmód és a politikai kultúra, amelyet a fenntartható fejlődés elve hat át.

A ***dokumentum*** az LA21 első és egyben legnyilvánvalóbb dimenziója, mivel ez az elképzelés kézzel fogható, írott megnyilvánulása, egy stratégiai terv, ami a következő jellemzőkkel bír:

- Az Agenda 21 globális perspektíváját helyi szintre helyezi.
- A fenntarthatóság elérését tűzi ki célul, olyan struktúrák kialakításával, amelyek hosszú távon fenntarthatóak.
- A gazdasági, szociális és környezeti fejlődést integrálja, szemlélete és céljai hosszú távúak, megvalósítás-orientált.

A második dimenzió az a komplex ***tervezési folyamat***, ami a tervdokumentumot eredményezi. Fontos, hogy a folyamat megújuló legyen, vagyis a célja ne az írott terv létrehozása, hanem maga a folyamat legyen: a közösség bevonásával történő tervezés. Ez a dimenzió a következő elemekkel bír:

- Érdekcsoportokat tömörítő testület felállítása vagy egy Local Agenda 21 fórum létrehozása.
- Közösségi konzultáció.
- A közösség jövőképeinek kialakítása a fenntartható fejlődés jegyében.
- A közösség jövőbeli fejlődésével/fejlesztésével kapcsolatos, már létező tervek és stratégiák felülvizsgálata.
- Fenntarthatóságot jelző mutatók kidolgozása.
- A menedzsment és a környezet állapotának felülvizsgálata.
- Célok definiálása, prioritások kijelölése.
- Ellenőrző és beszámolási mechanizmusok.
- A helyi perspektíva összekapcsolása a globális dimenzióval.

- A Local Agenda 21 elfogadtatása a helyi képviselő-testülettel.

A harmadik és egyben utolsó dimenzió alatt azt a **politikai kultúrát** értik, amiben a komplex tervezési folyamat szervesen képes létezni. Ennek legfontosabb jellemzőit a következőkben lehet összefoglalni:

- Párbeszédet folytat a jövőképről, a fejlődés lehetséges irányairól, a közösség jövőjének értékeiről és alapvető döntéseiről.
- Párbeszédet folytat a társadalom minden csoportjával.
- Az általános megegyezés (konszenzus) elvén alapszik.

2. A TÉRSÉG ISMERTETÉSE

2.1 A település általános bemutatása

Sajószentpéter a Sajó-völgyben Miskolc és Kazincbarcika között a Bükk-hegység észak-keleti lábainál helyezkedik el.

Szentpéter Árpád-kori település. Középkori neve: villa Sancti Petri mutatja, hogy elnevezését Szent Péter tiszteletére emelt templomáról, egyházáról kapta. A település nevét először 1281-ben említik Zenthpeter néven a források.

Szentpéter királyi birtok volt, s kezdetben a diósgyőri vár tartozéka egészen 1438-ig, amikor a dédesi várhoz csatolták, mint a palócziak birtokát. A XIV. század végétől kezdve közel egy évszázadon át Szentpéter a megyei közgyűlések és törvényszékek helyszíne.

A település hamar városi rangra emelkedett. Ebben közrejátszott Szentpéter kedvező természeti adottsága, korai egyházalapítása, valamint, hogy már 1446-ban országos vásártartási jogot kapott.

A huszita harcok alatt súlyos csapások érték várost. A gyakori támadások és az azzal járó tűzvészek szinte a földdel egyenlővé tették az egész települést. Az elnéptelenedés elkerülése végett Mátyás király engedélyt adott Pálóczy Lászlónak az elpusztult város és környéke benépesítésére. Ettől az időtől kezdik Sayo Zenth Peter néven emlegetni az újjáépült várost.

Az 1500-as évek elején a mind szélesebb körben terjedő reformáció hatására szinte az egész város egyként a megújított hitre tért át. Így a város műemléktemploma, amely eredtileg a római katolikus egyházé volt, a reformátusoké lett. A reformáció itt úgy megszakította a katolikus tradíciókat, hogy több, mint két évszázadon át még képviselők is alig volt a római katolikus egyháznak. A mai katolikus templom is csak 1762-ben épült.

A XVI. századtól a város meglehetősen nagy éléről tesz tanúbizonyságot. Még Szepes, Sáros vármegyék, Lócse, Bártfa, Eperjes városok is itt tartották gyűléseiket. Jónévű református iskolája volt, ahonnét többen a württembergi egyetemen folytatták tanulmányaikat.

Mint minden nagyobb helynek, így Szentpéternek is sok baja volt a törökkel. 1555-ben 115 embert vittek el lakosai közül. A város a törökök hódoltság területéhez tartozott, így a lakosságnak adót kellett fizetnie feléjük is.

A város XVI. századi birtokosai sorában a Perényiek játszottak nagy szerepet, de itt találjuk a Dobó, a Feledi családot, Báthory István fejedelmet, a Forgách és Erdődy családot. Egy XVI. századi összeírás szerint ekkor a város 191 lakóházzal büszkélkedhetett.

Szentpéter XVII. századi urai közül Rákóczi Zsigmond, a Császtay-, Senyey-, Lorántffy-, Döry-családok tűntek ki. A korabeli források szerint a város határa igen nagy bortermelő vidék hírében állt. Ezt bizonyítják az alábbi XVII. századi dülönevek is: Jézus szőlő, Diófás szőlő, Pincés szőlő, Korcsolyás, Kőkötő, Barát, Palánt, stb. Boraiból bőven folyt híres vásárain (Szent Gergely, Szent Péter, Szent Miklós napján).

A XVIII. századi birtokosai között egyre inkább a Szentpéteri és a gróf Szirmay családok vették át a meghatározó szerepet. Átnyúlva a következő századra, említést érdemel még a Pilita, Máriássy, Losonczy család.

A település életében az ipar a XX. század elejétől egyre meghatározóbbá vált. A Xifkovics családnak már 1888-ban volt termelő szénbányája a nagyközség határában. Rövidesen egy másik földbirtokos család, a Szirmayak is belefogtak a szénbányászatba. E két családtól szerezte meg 1895-ben Magyar Állami Kőszénbánya Rt. az Erzsébet-akna és az Alfréd-akna tulajdonjogát. Ezzel a két bányával indult meg Sajószentpéteren a nagyüzemi szénbányászat. A bányászat mellett szintén az 1890-es években indult életnek egy másik iparág is a városban, az üvegyártás. A bánya hosszú évtizedekig, az üvegyár pedig több mint száz évig volt meghatározója a város életének, míg nem a bányák az 1980-as években sorra bezártak, az üvegyár pedig 1999-ben.

A település nevezetességei közül említést érdemel a gótikus stílusban épült református templom, a katolikus templom, a város költő szülőtteinek, Lévay Józsefnek szülőháza, a Gedeon-kúria. Sajószentpéter több nevezetes személyiség szülőhelye: itt született a költő Lévay József, Pécsi Sándor színművész, Feledy Gyula, Barczy Pál, Mezei István, Demeter István képzőművészek, de a híres betyár, Angyal Bandi is.

2.2 Jellemző településszerkezet

Sajószentpétert, mint a megye többi nagy települését is, az 1980-as években felgyorsult ütemű urbanizáció jellemezte. A településen és a környezetében található ipari bázisok fejlődtek, virágoztak és ez jelentős gazdasági és társadalmi fejlődést eredményezett.

Sajószentpéter 1989. március 1-jén városi rangot kapott.

A város ősi településmagja a jelenlegi Kálvin tér volt. Az ovális alakú téren elhelyezkedő gótikus templom körül épültek a település meghatározó épületei. A századforduló környékére tehető jelentős fejlődés következtében alakult ki a jelenlegi település-központ, ami a 26-os főút két oldalán a Nyögő- és Alacska-patak közötti részen helyezkedik el.

Az '50-es évek iparosításának következtében kezdett a település jelentősen fejlődni. A sajószentpéteri üvegyártás, a bányászat, Kazincbarcika és Sajóbáony iparának fejlesztése következtében kezdődött meg a település déli részének kiépülése, valamint a település keleti és nyugati irányba való folytatása.

Az 1968-ban készült egyszerűsített általános rendezési terv kereteit a település hamar kinőtte. Az általános és részletes rendezési tervekben is elsődleges és meghatározó szerepet kap a település életében a 26-os és 27-es számú főút léte, melyek távlati kiváltása után lesz lehetőség arra, hogy a belvárosra új, részletes rendezési terv készüljön.

A város, jelenlegi belterületi határán belül, a lakóterület fejlesztésére felhasználható területek mintegy 90%-át már elfoglalta. A további fejlődésre a belterületen nincs lehetőség,

pedig ahhoz, hogy a város fejlődni tudjon, területekre van szüksége, ahol a lakosság lassú növekedéséhez lakóterületet tud biztosítani, társadalmi és gazdasági igényeket kielégíteni.

Az Árpád kori településmag a katolikus környéken volt található, azonban a huszita harcok idején az akkori település elpusztult.

A település újabb központja a 3 nagy országúti csomópontnál alakult ki, ahol a Miskolc-Edelény-Rimaszombat felé vezető utak elágaznak. Ebben a csomópontban alakult ki egy háromszög alakú, szétnyíló piactér, mely a mai Kálvin tér. Ezen a téren épült meg a település jelképévé vált református templom is. Az itt helyet kapó vásárok jelentős szerepet kaptak abban, hogy egyre inkább gyarapodott a hajdani város, mely mára a település belvárosát képi.

A város nagy részén kertes-, illetve családi házas beépítéssel találkozunk, társas és tömbházas beépítés a Központi Általános Iskola K-i oldalán, a Kossuth utca mentén, a Móra Ferenc utca mentén, a Tárna utcában és a Vörösmarty és Sport utca közötti területen található.

A családi házas övezetek nagyobb része kertvárosias (zártabb), kisebb része pedig falusias (lazább) szerkezetű.

A város és a Sajó között vasútvonal húzódik, amely iparvágányokkal korábban az üvegyárat is kiszolgálta.

A Településrendezési terv szerkezeti tervlapján szereplő módon a jövőben a 26-os főút a várost É-ről M26 jelzéssel kerüli majd el, így a tervek szerint többségében csak célforgalom fog behajtani Sajószentpéterre, csökkentve az átmenő forgalmat és az ezzel járó levegő- és zajterhelést.

A város lakónépessége 2010. év elején 12 327 fő volt és a lakás állománya 4464 db.

A városban a beépítésre szánt területek az építési használatuk általános jellege, valamint építési használatuk szerint a következő felhasználási egységben sorolhatók:

Terület felhasználási egységek	Sajátos használat szerinti megnevezése
Általános használat szerint	Sajátos használat szerinti megnevezése
Lakóterületek	
	Kisvárosias lakóterület
	Kertvárosias lakóterület
	Falusias lakóterület
Vegyes lakóterület	Településközpont
Gazdasági területek	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
	Ipari
Különleges területek	Szabadidőközpont
	Sportterületek
	Temető
	Szennyvíztisztító
	Garázssor
	Pincesor
	Zagytér
Közlekedési terület	Közúti
	Kötőtpályás
Zöldterület	
Erdőterület	Védelmi
	Egészségügyi

Városrészek beazonosítása, lehatárolásának jellemzői

A városrészek lehatárolása az önkormányzat által jóváhagyott és 2008. március hóban módosított Településfejlesztési Konceptió és Településrendezési Terv alapul vételével történt. A városrészek számának megállapításakor törekedtek azok mérséklésére, de tekintettel arra, hogy számos városrész különállósága adott, a városrészek száma így összesen hat egységben véglegesedett, melyek a következők:

- 1. sz. városrész: Belváros (I.)
- 2. sz. városrész: Kertváros (II.)
- 3. sz. városrész: Északi városrész (III.)
- 4. sz. városrész: Újbányatelep (VI.)
- 5. sz. városrész: Fecskeszög (IV.)
- 6. sz. városrész: Dusnok (V.)

A városrészek helyzetértékeléséhez felhasználásra kerültek a városfejlesztési Kézikönyvben fellelhető iránymutatásokat és táblázatok, és az elemzés során elkészült az egyes városrészekre lebontott SWOT elemzés. A beazonosított városrészek alapján kerültek kijelölésre a későbbi fejlesztési akcióterületek. Az elemzés során meghatározásra kerültek azok a szegregált lakókörnyezetek, amelyeknek a társadalmi-gazdasági problémái kiemelkedően kedvezőtlenek.

Városrészenkénti elemzés

Belváros

A Belváros elnevezésű városrész a város délkeleti szélétől a 26-os számú országos főút mentén, a település központját is magába foglaló, döntően központi fekvésű terület, mely funkcionálisan és építészetiileg is két településrész együttese.

A délkeleti részen a beépítés jellege karakteresen falusias, és itt található az egyik, közel száz fő lakónépeségű szegregált terület. Ezen a területen két típusú fejlesztési igényre adódik lehetőség: az egyik ún. zöld területi fejlesztés, mely pihenésre és kikapcsolódásra ad lehetőséget a város lakóinak; a másik a település bővítésére irányuló, nagyobb volumenű építési lehetőségnek helyet adó fejlesztési lehetőség. E terület funkciójának, mint a Miskolc felőli települési „városkapunak” a funkcióját valamelyest át fogja alakítani a megépülésre kerülő, a 26-os és 27-es utat összekötő elkerülő út, mely a városba érkező forgalmat nagy mértékben le fogja csökkenteni. A szükséges tervdokumentáció és a tervek hatósági engedélyre rendelkezőre áll.

A városrész másik meghatározó része a település legrégebbi településmagja, a fontosabb középületeket magába foglaló és számos közfunkciót ellátó terület rész. A beépítések karaktere ebben a zónában mutat leginkább városias képet, itt már több szintes, teletszerű beépítés is megtalálható.

E városrészen koncentrálódik a város számottevő gazdasági, közösségi, állami, igazgatási, hatósági, humán szolgáltatási funkciója. E meghatározó jellegű funkciók ellátására hivatott főbb közintézmények, vállalkozások, szolgáltató egységek a következők:

- Polgármesteri Hivatal
- Területi Szociálisellátó Központ (TSZK) + Bölcsöde
- Gyógyító és Megelőző Intézet (GYÓMI), gyógyszertárak
- Rendőrség
- MÁV vasútállomás
- Óvodák, általános iskolák, középiskola
- Kiskereskedelmi egységek
- Egyéb kereskedelmi szolgáltatók, panzió, stb.

A Belváros funkció ellátottságának koncentrálódására jellemző, hogy itt lelhető fel:

- az állami, igazgatási, hatósági funkciók (önkormányzat, okmányiroda, gyámügy, építésügyi hatóság, rendőrség, polgárőrség) 100%-a,
- ugyancsak 100%-ban ide koncentrálódik több humánszolgáltatási funkció is, így többek között a teljes egészségügy és a szociális ellátás is,
- a humánszolgáltatások közül az óvodai férőhelyek, mintegy 50%-a, az általános iskolai feladat ellátási helyek illetve a tanulók számának 60%-a, valamint a városban működő középiskola,
- több mint 90%-ban itt találhatóak a város közlekedési, postai funkciói is, így többek között távolsági autóbusz megálló, vasútállomás, postahivatal, benzinkút stb.,
- jelentősen itt koncentrálódnak a gazdasági funkciók is, meghatározó a kiskereskedelmi üzletek, pénzügyi szolgáltatók centralizációja, de a vendéglátóipari egységek több mint 50%-a itt üzemel, valamint a város egyetlen szállásadó panziója, valamint itt helyezkedik el a városban lévő két kereskedelmi áruházlánc tagja is,
- a városi három temploma közül a Belvárosban szolgál a református és a római-katolikus templom. E két templom „központi elhelyezkedését” indokolja az a tény, hogy a lakosság 42%-a római katolikus vallású, és közel 30%-a református (2001. évi népszámlálási adat).

- a közösségi funkciók (művelődési otthon, mozi, sport stb.) közül a Belvárosban csupán a teljesnek mintegy 50%-a lelhető fel, a többi a Kertvárosban koncentrálódik,

A városrész infrastrukturális illetve közüzemi ellátottsága teljesnek mondható, kivétel ez alól az úthálózat mintegy 5%-ának korszerűtlensége.

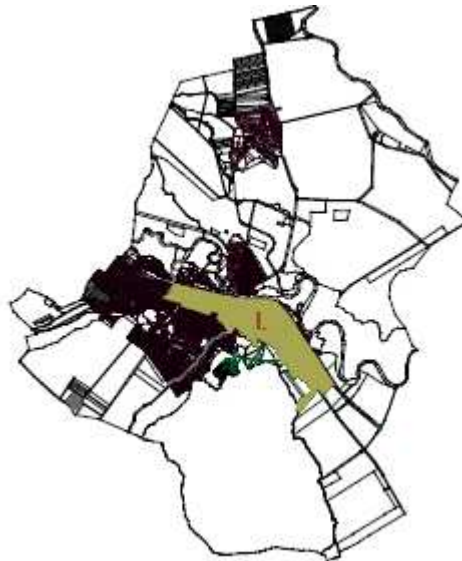
A Belváros a városrészek között a második legnagyobb népességű: a 2001. évi népszámlálás alapján a lakosság 25%-a élt ezen a területen.

A városrészben a foglalkoztatottak aránya az aktív népességben belül mintegy 40%-os mértékű. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 25,1%.

A Belvárosban fellelhető a lakásállomány mintegy 25%-a, melyeken belül az alacsony fokozatú lakások aránya közel 22%, mely lényegében megegyezik a teljes városi átlaggal.

A Belváros társadalmi-, gazdasági-, foglalkoztatási-, szociális mutatói közel megegyeznek a városi átlaggal, kivéve a Belvárosban fellelhető ún. Belvárosi szegregátumot. E szegregátum lakónépesség száma 95 fő, melynek mintegy fele roma származású.

A Belváros térképi megjelenítése:

Forrás: Stúdió Kft.

A Belváros városrész SWOT elemzése :

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Nagy a közigazgatási, közszolgáltatási intézmények koncentrációja - Magas a vállalkozások, a kiskereskedelmi egységek, a vendéglátó helyek sűrűsége A városrész megközelíthetősége kedvező - A lakások komfortossága és infrastrukturális ellátottsága jó - Népességszáma meghatározó - Jelentős számú építészeti műemlék - Térségközponti feladatú intézmények - Közterek, parkok, játszóterek 	<ul style="list-style-type: none"> - A városrész útjai leterheltek, nagy az átmenő forgalom - Alacsony a gazdasági aktivitás - Kereskedelmi és vendéglátó-ipari egységek arculatának hiánya - Szegregált terület jelenléte - Idegenforgalmi, turisztikai adottságok hiánya - Városközponti arculat hiánya (a város jövőbeni, rövid távú (7-8 éven belüli) fejlesztési céljai között már megtalálhatók vonatkozó törekvések, javaslatok)
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - A várost elkerülő út kiépítése - Oktatási, egészségügyi, szociális intézmények EU-s forrásból történő bővítése, rekonstrukciója - Utak, közművek kiépítése, korszerűsítése hazai forrásból - Térségközpontú feladatok bővítésének lehetősége - Szegregált területeken szociális rehabilitáció EU-s forrásból - Gazdaságfejlesztés, barnamezős beruházások 	<ul style="list-style-type: none"> - Szomszédos városok elszívó hatása a gazdaság fejlesztésben - A város valóságnál számottevően kedvezőbb fejlettségi megítélése a miskolci kistérséghez való tartozás miatt - A gazdaságfejlesztési és infrastrukturális beruházások pénzügyi forrásainak hiánya

Kertváros

A Kertváros városrész a településközpontjától déli irányban található, melyen belül a kisvárosi telepes beépítéstől, az alacsony intenzitású falusias beépítésig fellelhetőek különféle változatok.

E városrészben él a lakosság jelentősen meghatározó része, a teljes lakónépesség 44%-a. A magas népességszám a Belváros területével közel azonos viszonylagosan nagy területének, valamint a változatos karakterű lakóépületes beépítésnek is köszönhető. A lakónépesség sűrűsége e területen, több mint 50%-kal magasabb a Belvárosénál.

Az eltérő beépítési típusok mellett, a terület mégis egységesnek tűnik a viszonylagosan nagy arányú zöldfelületnek köszönhetően, mely így egy kellemes hangulatú településrész benyomását kelti. A település intézményi és egyéb közcélú ellátottsága (iskola, óvoda, mentőállomás, művelődési központ, mozi, templom, könyvtár, szaküzletek, vendéglátóhelyek stb.) megfelelő, így ez az egyik legjobb presztízzsel rendelkező terület a városon belül.

A városrész kedvező településszerkezeti adottsága, hogy a területen átfolyik a Nyögő-patak, mely sok helyen kellemes mikrokörnyezetet idéz elő.

A Kertváros funkcióellátottsága a városrész jellegének megfelelően korlátozott ugyan, de megfelelő mértékű.

Kiemelendő, hogy a humánszolgáltatási funkciók közül - természetszerűen a népesség arányának megfelelően - a város óvodai és iskolai kapacitásának, mintegy 40%-a e területen működik.

Ezen túlmenően meghatározó, hogy itt található a közösségi funkciók, mintegy 50%-a, mely döntően a kulturális, szórakozási, sport tevékenység lehetőségét biztosítja.

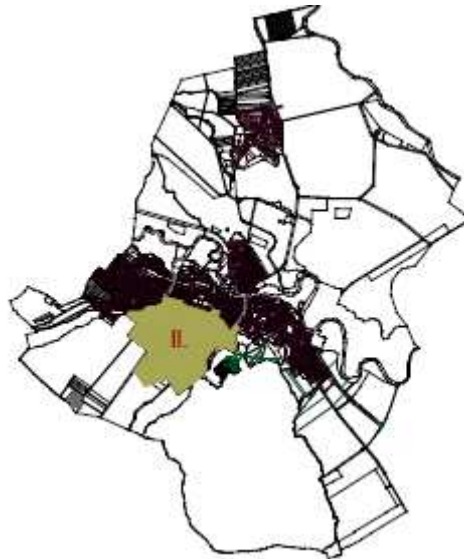
E városrészben a gazdasági funkciók közül, döntően a lakosság közvetlen és általános kiszolgálását végző kereskedelmi, pénzügyi szolgáltatók, vendéglátók üzemelnek.

Itt lelhető fel a város harmadik temploma, a görög-katolikus templom.

A városrész infrastrukturális illetve közüzemi ellátottsága döntően teljes körű, csupán az úthálózat mintegy 5%-a és egy minimális szennyvízhálózat-csatorna kiépítése illetve felújítása szükséges.

A Kertvárosi lakásállomány a teljes lakásállományhoz viszonyítottn, mintegy 47% , közel 2.100 db. A városban az egy lakásra jutó átlagos 3 főt figyelembe véve a Kertváros, mintegy 2,7 fős arányszáma kedvező. Kiemelkedően kedvező a Kertváros esetében az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, mely mértéke nem éri el a 11%-ot, a 21%-os városi átlaggal szemben.

A Kertváros térképi megjelenítése:

Forrás: Stúdió Kft.

A Kertváros SWOT elemzése:

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Kellemes hangulatú városrész - Kedvező köz és intézményi ellátottság - Kedvező településszerkezeti adottság - Jó közlekedési adottság - Megfelelő demográfiai mutatók - Átlag feletti iskolai végzettség - A lakosság kedvező jövedelmi viszonyai - Kedvező állapotú és komfortosságú lakásállomány - Művelődési Központ rehabilitálva - Nögyő-patak rendezett medre - A hulladéklerakó rekultivációja 2012. májusban befejeződik 	<ul style="list-style-type: none"> - Korszerűtlen, felújításra és modernizálásra szoruló iskolák - Korszerűtlen és felújításra szoruló óvodák (az egyik óvoda jelenleg felújítás alatt) - Elhanyagolt csapadékvíz rendszer (egy része, pályázati forrásból fejlesztés alatt) - Felszámolandó szemét-és törmeléklerakó - Meglévő elhanyagolt ipartelepi rész
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Iskolai és óvodai intézmények támogatási forrásból történő bővítése, korszerűsítése - Művelődési- és sportközpont külső forrásból történő rekonstrukciója - A Nyögyő-patak és a csapadékvíz rendszer EU forrásból történő fejlesztése - A törmeléklerakó támogatásból történő rekultivációja - Barnamezős rehabilitáció feltételeinek megléte - A meglévő majálispark és a történelmi pincesor revitalizálása 	<ul style="list-style-type: none"> - A tervezettnél szűkebb támogatási forrás - Saját erő és magántőke biztosításának korlátozottsága

Északi városrész

E városrész három, térben jól elkülönülő településrészből tevődik össze.

Északon fekszik a két kisebbik településrész, az un. „Ibolya-telep” és a település legnagyobb egybefüggő iparterülete, a hajdani üveggyár telephelye.

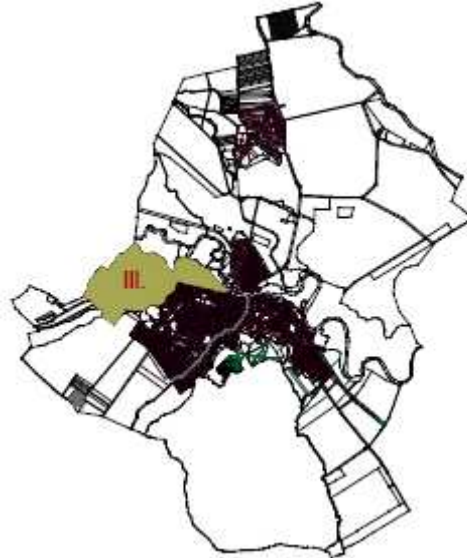
Délen pedig az ezeknél számottevően nagyobb alapterületű „Szabadság-telep”. A Szabadság-telep ellentétesen a másik két településsegységgel, a Belváros rész folytatódásaként, a két közlekedési nyomvonal (26-os főút, Miskolc-Ózd vasútvonal) déli oldalán helyezkedik el.

A lakófunkcióval számottevően nem rendelkező hajdani Üveggyár telephely a vasútvonal és a Sajó folyó közötti területen fekszik. Vasúti kiszolgálása ennek megfelelően jó, viszont közúti elérhetősége nehézkes, melyen a megvalósuló, a várost északon elkerülő út javíthat. E városrész meghatározó településrészét képező két telep, dominánsan lakófunkciójú.

Az Északi városrészen él a lakosság mintegy 15%-a. A lakóterületek hangulata falusias, az épületek összképe kellemes, bár a lakásállomány jelentős része, mintegy 26%-a alacsony komfortfokozatú. A porták általánosságban rendezettek, a közterületek jellemzően jó állapotúak, az infrastrukturális, illetve közmű ellátottsági helyzet teljesnek mondható.

A városrész funkciója döntően lakójellegű, e területen a kismértékű gazdasági (kereskedelmi, szolgáltatói, vendéglátóipari) funkcion túl egyéb közösségi (humánszolgáltatói, igazgatási stb.) funkció nem lelhető fel.

Északi városrész térképi megjelenítése:

Forrás: Stúdió Kft.

Az Északi városrész SWOT elemzése:

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">- Hangulatos, harmonikus, falusias településrész- Potenciális befektetői terület- Üres, könnyen hasznosítható funkcionélküli terület	<ul style="list-style-type: none">- Előregedő lakónépség- Kedvezőtlen műszaki állapotú lakásállomány- Magas a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya- Barnamezős terület
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none">- Igényes, játszótér kialakítása- Meglévő épület szociális célra való hasznosítása- Barnamezős rehabilitációs fejlesztés megvalósítása, ipari park létrehozása- Támogatási források igénybevétele	<ul style="list-style-type: none">- Külsőpénzügyi források mérséklődése- Befektetői szándék csökkenése

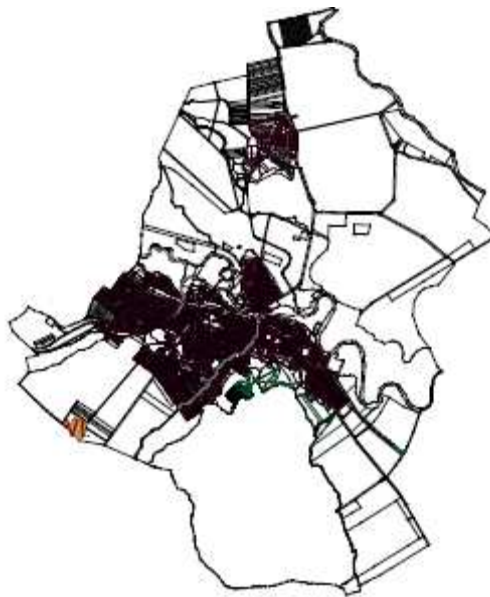
Újbányatelep

Az Újbányatelep városrész a várostól déli irányban kb. másfél kilométerre található külterületi kistelep, melyet a helyiek „2-es akna” néven is emlegetnek. Mintegy 210 fő lakónépségű kis településrész megközelítése nehézkes, a lakóépületektől, mintegy 500 méterre lévő távolsági buszmegállótól közelíthető meg a város illetve a Pitypalatty-völgyi falvak. A telep két funkcionális egységből áll, egyrésztől egy kis ipar terület, másrésztől

ehhez kapcsolódó kis telepes beépítésű munkás kolónia. A telep műszaki állapota nagyon rossz, a terület elhanyagolt, rossz állapotú, szemetes. Szennyvízcsatorna nincs kiépítve, az utak állapota teljesen elhanyagolt. Lakóingatlanok állapota rendkívül rossz, az épületek romosak, a telkek szemetesek.

A városrész a lakófunkción kívül semminemű egyéb funkcióval nem rendelkezik. A munkanélküliek aránya rendkívül magas.

Újbányatelep térképi megjelenítése:

Forrás: Stúdió Kft.

Újbányatelep városrész SWOT elemzése:

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">- Szép táji környezet- Egységes, karakteres épületállomány	<ul style="list-style-type: none">- Erősen szegregált városrész- Ingatlanok rossz műszaki állapota- Szemetes, szennyezett terület- Funkcióhiányos városrész- Közművesítettség hiánya vezetékes víz, szennyvíz, utak)- Nagy munkanélküliség, erős elszegényedés
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none">- Szociális rehabilitáció EU forrásból- Barnamezős rehabilitáció EU forrásból- Szennyvízhálózat kiépítése EU forrásból- Közösségi (sportpálya, játszótér) beruházások saját forrásból	<ul style="list-style-type: none">- Külső források hiánya- Szegregáció fokozódása- Kritikus munkanélküliség, tarthatatlan elszegényedés

Fecskeszög

A fecskeszög városrész a város egybefüggő belterületi részének északi, a Sajó folyó túlsó partján fekvő településrész. A településrész déli peremén halad el a városban a 26-os útról leágazó 27-es számú főút, mely jelentős átmenő forgalmat bonyolít. A városközpontot a Sajó közúti hídján lehet elérni. A városrész lakosságának, mintegy 90%-a roma származású.

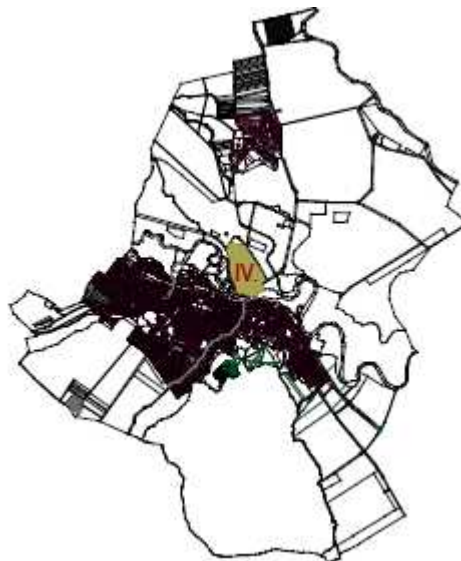
Falusias beépítési karakterrel rendelkező rész, döntően csak lakófunkcióval ellátott, egyéb vonatkozásában funkcióhiányos, csupán egy sírköves és egy vendéglátóhely működése lelhető fel. A városrész közművesítettsége, a közterületek állaga, az utak burkolata hiányos és rossz. Kiemelendő, hogy szennyvízhálózattal nem rendelkezik, és a pormentes utak aránya is kedvezőtlen.

A 2001 évi népszámlálási adatok szerint a lakosság, mintegy 10%-a él e városrészben. Az önkormányzati nyilvántartás szerint ennek növekedési mértéke 20% körüli.

A településen a szegregációs mutató (a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel aránya az aktív korúakon belül) számottevően meghaladja az 50%-ot, mintegy 68,7%. A Fecskeszögben fellelhető lakásállomány 62%-a alacsony komfortfokozatú. Figyelembe véve, hogy a területen az egyszobás lakások aránya 38,3%, és az egy lakásra jutó lakószám több mint 5 fő, az itt élők életkörülményei rendkívül aggasztóak. A munkanélküliség aránya számottevően meghaladja a városi átlagot, melynek mértéke 33,3%.

E területen kirívóan magas a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, annak mértéke 72,4%.

Fecskeszög városrész térképi megjelenítése:

Forrás: Stúdió Kft.

Fecskeszög városrész SWOT elemzése:

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Egységes beépítési karakter - Kedvező hangulatú, Sajó folyó parti fekvés - Széptáji környezet 	<ul style="list-style-type: none"> - Nincs kiépítve a szennyvízcsatorna rendszer - A pormentes úthálózat hiányos és felújításra szorul - A lakóingatlanok műszaki állapota hiányos - Funkció szegény városrész - Erősen szegregált településrész - Nagymértékű az elszegényedés - Rendkívül alacsony az iskolázottság - Magas a munkanélküliség - Funkció szegény területrész
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - Szociális rehabilitációs fejlesztés megvalósítása EU forrással - Szennyvízhálózat kiépítése EU forrásból - Úthálózat korszerűsítése hazai forrásból - Közösségi épület megépítése EU forrásból - Sportpálya rekonstrukció hazai forrásból - 26-os elkerülő út megépítésével kedvezőbb közlekedési lehetőség - A belvárosi humán infrastruktúrák (oktatás, egészségügy, szociális) és egyéb közintézmények Belvárosi és Kertvárosi fejlesztésével a szegregáció mérséklődése 	<ul style="list-style-type: none"> - Szegregáció fokozódása - Pénzügyi források beszűkülése - Munkanélküliség növekedése - Elszegényedés növekedése

Dusnok

Sajószentpéter belterületétől északra, mintegy 2 km-re, a 27-es út mellett, Edelény irányába, a közigazgatásilag a városhoz tartozó, mégis jól elkülönülő településrész, Dusnok (illetve Dusnok puszta). Népességének száma a 2001 évi népszámlálási adatokhoz képest nem változott.

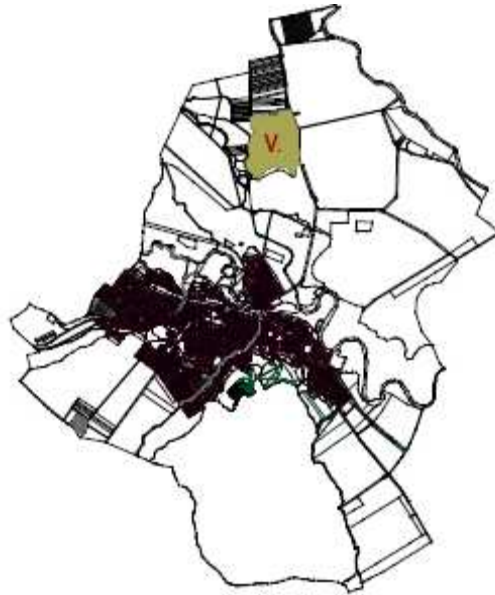
E kis település településképe kellemes, udvarai, házai, közterületei jó állapotúak és gondozottak.

A lakóingatlanok mellett e településrészen egy római katolikus templom, egy élelmiszerüzlet és vendéglátóhely, és egy művelődési ház található. A lakosok számára nincs túl sok hely a közösségi életre, a településrész erősen funkció hiányos.

Dusnokon a teljes település lakónépességének, csupán mintegy 3%-a él.

A városrészben fellelhető lakásállomány, viszonylag kedvező komfortfokozatú, az alacsony komfortfokozatúak mértéke 18%.

Dusnok városrész térképi megjelenítése:

Forrás: Stúdió Kft.

Dusnok városrész swot analízise:

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">- Kedvező súlyponti elhelyezkedés, gondozott település kép- Részleges település alközponti funkciók- Kedvező lakásállomány, egységes képű beépítés- Viszonylag alacsony munkanélküliség- Kedvezőbb közlekedési lehetőség a 26-os elkerülő út megépítésével	<ul style="list-style-type: none">- Városközponttól való nagy távolság- Funkció hiányos településrész- Kieépítetlen szennyvízhálózat- Korlátozott közösségi élet- Pihenőpark, játszótér hiánya
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none">- Szennyvízhálózat kieépítése EU forrásból- Művelődési ház korszerűsítése hazai és saját forrásból- Lakótelkek és játszótér kialakítása saját forrásból	<ul style="list-style-type: none">- Pénzügyi forrás hiánya

A települési infrastruktúra és közmű-ellátottság jellemzői

Elektromos energia: ellátottság a város területén 100 %.

Ivóvíz: a város területén kieépített, (kezelő: ÉRV Zrt.), 120 ingatlanra nincs bevezetve a vezetékes ivóvíz, ezért 49 közkifolyóról biztosítjuk a vízvételi lehetőséget

Szennyvízelvezetés: hálózat 90 %-ban megépült (nincs kieépített hálózat: Dusnok, II. Akna, Sajón túli terület). A megépített hálózatra 90 %-os a rákötés a lakosság részéről. Az Ibolya telepi hálózat felújításra szorul és a régi szennyvíztisztító hálózatáról át kellene kapcsolni az új rendszerre (a szükséges terv rendelkezésre áll). Szennyvíztisztítás a város

területén lévő, korszerűsített mélylevegős biológiai technológiájú szennyvíztisztítóban történik, melynek kezelője az ÉRV Zrt.)

Földgáz: a II. Akna és a Sajón túli terület egy részén kívül kiépült

Telefonhálózat: a város teljes területén kiépített.

Közúthálózat: A város útjainak 80 %-a aszfaltburkolatú, nagy részük felújításra szorul. A városon áthaladó főközlekedési utak közül a 26-os főút közepe és az Alacskára vezető felújított. A II. Akna, a Sajón túli terület fele, Dusnokon a Mária utca és a hegyre vezető utak egy része zúzottkő borítású

Járda: a város útjainak 70 %-a mellett van, a fele mennyiségben mindkét oldalon.

Kerékpárút: az Ady E. úttól a parasznyai elágazásig kiépített.

Tömegközlekedés: a MÁV és a Borsod Volán által üzemeltetett távolsági járatokkal megoldott.

Csapadékvíz elvezetés: kialakítása zárt rendszerű, nyílt, burkolt és szikkasztó jellegű földárkokkal van megoldva. A csapadékcsatornával még el nem látott területekre is rendelkezik a város vonatkozó tervekkel.

Kábel-TV: hálózat a II. Akna és a Sajón túli terület kivételével ki van építve.

Önhibáján kívül hátrányos helyzetű önkormányzat.

2.3 A terület természeti környezete

A miskolci kistérség az Észak-magyarországi régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megye középső részén fekszik. A kistérség a megyében a legnagyobb területtel (1058 km²) és népességgel (267582 fő (2009.)) bír az azonos közigazgatási egységek között, központja: Miskolc, további városai: Sajószentpéter, Felsőzsolca, Nyékládháza, Emőd.

Sajószentpéter a kistérségen belül a Sajó-völgy kistáj legdélebbi települése.

2.3.1 Jellemző domborzati adottságok

A térség szerkezeti árokban kialakult aszimmetrikus, teraszos folyóvölgy. A bal parton a II-V. sz. akkumulációs teraszok kísérik a folyót, a jobb part a Bükk pereméhez szorulva csuszamlásos. A felszín fele ártér, fele pedig a közepes magasságú tagolt síksági domborzattípusba sorolható. Az abszolút tszf-i magasság 123 és 181 m között változik, az átlagos relatív relief 34 m/km².

2.3.2 Jellemző földtani adottságok, vízrajz

A kistájat középtájon metszi a Darnó-vonal, s ez tükröződik a mélyszerkezetben is: a tektonikai vonaltól K-re devon-karbon metamorf képződmények, Ny-ra pedig triász karbonátos kőzetek alkotják az alaphegységet. Erre a későbbiek során főként oligocén márga, homok, barnakőszéntelepés miocén és homokos-homokkőves összletek települtek. A felszín kb. 60 %-át folyóvízi homok, kavics, terasz kavics, mintegy 15 %-át lösz és löszderivátum, kb 15 %-át glaciális vályog fedi. A felszíni-felszín közeli képződményekre az ÉNy-DK-i, Ny-K-i szerkezeti irány, a feltöltött medencére és idősebb képződményeire pedig az EK-DNy-i irány a jellemző.

A kistáj a borsodi barnakőszén-előfordulások egyik súlyponti területe. A paleozoos-meozoos kőzetekre, részben pedig a harmadidőszaki üledékekre települt a kora-miocénben tengerparton keletkezett többtelepes kőszénösszlet. A szénbányászat az 1990-es években megszűnt, azonban nyomai ma is látszanak a tájon.

A kistáj a Sajónak az országhatártól a Bódva torkolatáig terjedő 58 km-es völgyére, valamint a Bódvának a Szuhogyi-patak torkolata alatti völgyére terjed ki. A Sajóról a sajópüspöki és a sajószentpéteri vízmérce adatait mutatjuk be.

A Sajó két mércéje között kb. 25 %-os vízgyűjtő-növekedés van, ami azonban a kiegyenlítődés miatt nem tűnik ki a vízhozamokból. Árvizek főleg kora tavasszal és nyár elején fordulnak elő. A széles völgy egyes részeit nem összefüggő védgátak vígyázzák.

A Sajó-völgy nagy mennyiségű talajvizet tart, átlagosan 2-4 m között mindenhol megtalálható, hasonló értékű a rétegvíz készlet is. A víz minőségét tekintve kemény és szulfátos. Sok artézi került kialakításra, a vízhozam azonban ingadozó.

2.3.3 Jellemző éghajlati viszonyok

Mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz, de az É-i és ÉNy-i részeken közelíti a mérsékelt nedves éghajlati típust.

Az évi napfénytartam 1800 óra körüli, a nyári 740-750 óra, a téli csak kevéssel 150 óra fölötti, a nagy ködgyakoriság miatt.

A hőmérséklet évi és nyári félévi átlaga 8,8-9,3 °C, illetve 15,5-16,0 °C. a fagyoktól mentes időtartam 165-170 nap körüli.

Mind az évi, mind a nyári féléves csapadék-mennyiségben a Ny-i és K-i területek között eltérés van. A 24 órás csapadékmaximum 100, Putnokon jegyezték fel. A hótakarós napok száma átlagosan évi 40-50, az átlagos maximális hóvastagság 20 cm körüli.

A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i és a DK-i, az átlagos szélsébség kevéssel 2 m/s fölött van. Télen hófúvásveszélyes a térség.

A művelhető területeken a szántóföldi és kevésbé hőigényes kertészeti növények termesztéséhez kedvező az éghajlat.

2.3.4 Lokális természeti és földtani adottságok

Sajószentpéter város az Észak-magyarországi középhegység nagytáj, Észak-magyarországi medencék középtáj, Borsodi-dombság kistáj csoport, Sajó-völgy kistáj része. Területe 3.485 ha. A város a Bükk északi nyúlványai és nagyrészt a Sajó folyó között fekszik, a 26.sz. főútvonal mellett. Területén folyik bele az Alacsikai és a Nyögő-patak a Sajóba.

Sajószentpéter környezeti helyzetét az alábbi területekhez és tengelyekhez való tartozásával lehet jellemezni:

- a Bánréve (Szlovákia) felé haladó 26-os számú főközlekedési út mentén fekvő jelentős település, melynek területén ágazik el a Bódva-völgyi 27-es számú és több alsóbbrendű útvonal (Alacska, Pitypalatty-völgy),
- a Sajó-völgyi városi-ipari tengelyen lévő terület egyik kisvárosa, Miskolc és Kazincbarcika között,
- része a Kazincbarcika körül elhelyezkedő övezetnek,
- a több kistelepülést magába foglaló Pitypalatty-völgy kapuja,
- a város beépített részének döntő része egységes térszerkezeti egységként kezelhető, amely a 26 sz. főút, mint tengely mentén települt. Különálló egységként a vasúton illetve a Sajón túli területeket – Feketeszőg, Üveggyári terület, Dusnok – valamint a Pitypalatty-völgy irányában külterületen elhelyezkedő Újbányatelepet indokolt kezelni.

2.4 Területhasznosítás

A területen többféle terület-felhasználást is találunk. A város főterén valamint a nagyobb forgalmú utak mentén a településközponti vegyes terület-felhasználást találunk, aminek keretein belül kapnak helyet a különféle városi funkciók.

A nagyobb utaktól eltávolodva jellemzően lakó terület-felhasználást találunk. A központi részen kisvárosi és kertvárosi lakóterület a jellemző, még a belváros peremterületein falusias lakó területfelhasználás a gyakori.

A belvárosban találunk kis mértékben ipari, kereskedelmi és szolgáltató, és különleges területfelhasználási részeket is, de ezek mérete és jelentősége elhanyagolható.

A Belvárosban kialakult területfelhasználás megfelelő egy ilyen méretű város számára, azonban az itt található terek, közterületek, közintézmények állapota sokszor rehabilitációt igényel.

Településkép

Építészeti karakter

A Belváros építészeti karaktere jellemzően kisvárosi és kertvárosi beépítési intenzitást és karaktert mutat. Találunk olyan városias részeket – pl.: a Kálvin tér környékén – ahol zárt sorú illetve hézagosan zárt sorú beépítést találunk.

Városias képet mutat még a települést átszelő 26-os főút mentén több helyen is a főút menti beépítés. Itt nem a beépítés jellege, hanem az épület magassága valamint mérete mutat városias jegyeket.

Zöldfelületi rendszer

Sajószentpéter belvárosa zöldfelületekben szegény. Egyetlen nagyobb zöldfelületi egységet találunk, a Nyögő patak medrét. Azonban ez a természetes vízfolyás sincs igazán kihasználva, hiszen partja kiépítetlen és sok helyen megközelíthetetlen.

Egyéb nagyobb összefüggő zöldfelületet nem találunk a belvárosban. Ezért is kiemelten fontosak a középületek kertjei, melyek igényes kis „zöld szigetek” lehetnek a városlakók számára.

A biológiai sokféleség fennmaradása, a természet, a turizmus és a társadalom egészséges kapcsolatának fennmaradása érdekében növelni kell a védettség alatt álló területek nagyságát. Jelentős nagyságú területek hasznosítását szolgálhatja a gyeperes és legelőterületek növelése, a vizes élőhelyek létesítése, a védett növények és állatok élőhelyeül szolgáló területek megőrzése, védelme, valamint pihenőparkok kialakítása is.

2.5 A környezeti elemek állapota

2.5.1 A levegő minősége a térségben

Borsod-Abaúj-Zemplén megye környezeti levegő állapota az Országos Légszennyezettség Mérés Hálózata (OLM) által mért immisziós adatok alapján értékelhető. A hálózat első része az automata mintavevő állomások. Az ilyen típusú állomások mindig mérnek nitrogén-oxid (NO_x), szén-monoxid (CO), kén-dioxid (SO₂), ozon (O₃) és szálló por

(PM10, és PM2,5) koncentrációt. Emellett, néhány állomáson mérnek benzol, toluol, etilbenzol, xilol (BTEX), illékony szerves olaj (VOC) és dihidrogén-szulfid (H₂S) koncentrációt is.

A hálózat második eleme a manuális mintavevő helyek. A mérőállomások által mért adatokat az éves átlagszennyezettség alapján, légszennyezettségi index táblázat szerint értékelik. Ez a minősítés öt osztályt tartalmaz.

LÉGSZENNYEZETTSÉGI INDEX

Index	Értékelés	Nitrogén-oxidok (µg/m ³)		Nitrogén-dioxid (µg/m ³)		Kén-dioxid (µg/m ³)		Ózon (µg/m ³)		PM ₁₀ (µg/m ³)	Szén-monoxid (µg/m ³)	Egyéb komponens esetén a határérték %-ában (%)
		1 órás közép-érték	24 órás közép-érték	1 órás közép-érték	24 órás közép-érték	1 órás közép-érték	24 órás közép-érték	1 órás közép-érték	24 órás átlag	24 órás közép-érték	1 órás közép-érték	
1	kiváló	0-80	0-60	0 - 40	0-34	0 - 100	0 - 50	0-45	0-44	0-20	0-2000	0 - 40
2	jó	80-160	60-120	40-80	34-68	100-200	50-100	45-90	44-88	20-40	2000-4000	40-80
3	megfelelő	160-200	120-150	80-100*	68-85	200-250*	100-125	90-180	88-110	40-50*	4000-5000	80-100
4	szennyezett	200-400	150-300	100-400	85-130	250-500	125-200	180-360	110-200	50-75	5000-30000	100-200
5	erősen szennyezett	400-	300-	400-	130-	500-	200-	360-	200-	75-	30000-	200-

A mérőhelyek közül Sajószentpéteren üzemel automata mérőhely és manuális mérés is zajlik, igaz az erre vonatkozó legfrissebb adatsor a 2007. évből származik.

Alább, tájékoztató jelleggel az Országos Légszennyezettségi Mérés Hálózat 2007. évi értékelése alapján az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (ÉMI KTVF), illetve a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (KÖTI KTVF) működési területén a manuális mérőhálózat által mért imissziós adatokat mutatjuk be, köztük a Sajószentpéteren mért értékeket is.

Légszennyezettségi index szerinti értékelés (manuális mérőhálózat)

Település	Légszennyezettségi index							
	NO ₂		SO ₂		UP		Összesített index	
Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség								
Abasár	kiváló	(1)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Bükkszentkereszt	kiváló	(1)	kiváló	(1)	kiváló	(1)	kiváló	(1)
Detk	jó	(2)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Domoszló	kiváló	(1)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Eger	jó	(2)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Farkaslyuk	kiváló	(1)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Gyöngyös	szennyezett	(4)	kiváló	(1)	jó	(2)	szennyezett	(4)
Halmajugra	-	-	jó	(2)	kiváló	(1)		
Kápolna	-	-	jó	(2)	jó	(2)		
Karácsond	jó	(2)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Kazinebarcika	kiváló	(1)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Kompolt	-	-	kiváló	(1)	kiváló	(1)		
Ludas	kiváló	(1)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)

Markaz	kiváló	(1)	kiváló	(1)	kiváló	(1)	kiváló	(1)
Mátravidék Hőerőmű régió	kiváló	(1)	kiváló	(1)	kiváló	(1)	kiváló	(1)
Miskolc	-	-	jó	(2)	jó(2)			
Nagyfüged	-	-	jó	(2)	jó	(2)		
Nagyut	-	-	kiváló	(1)	kiváló	(1)		
Nyékládháza	-	-	kiváló	(1)	kiváló	(1)		
Ózd	jó	(2)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Sajószentpéter	-	-	jó	(2)	jó	(2)		
Szirmabesenyő	-	-	kiváló	(1)	kiváló	(1)		
Tiszaújváros	kiváló	(1)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)
Tófalva	-	-	jó	(2)	jó	(2)		
Vecs	-	-	kiváló	(1)	kiváló	(1)		
Visonta	kiváló	(1)	kiváló	(1)	jó	(2)	jó	(2)

Sajószentpéter telepített automata mérőállomásán gyűjtött 2010. évi adatok összefoglalása:

A 2010. év index szerinti értékelése

Mérőállomás neve	Légszennyezettségi index						
	SO ₂	NO ₂	NO _x	PM ₁₀	Benzol	CO	O ₃
Sajószentpéter	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	jó (2)	-*	kiváló (1)	jó (2)

:- a szennyezőt nem méri

A 2010. évi statisztika 1 órás átlagok alapján

Sajószentpéter mérő- állomáson	Éves átlag	Maxi- mum	50 % percen- tilis	75 % percen- tilis	98 % percen- tilis	99,9 % percen- tilis	Darab- szám	Adat- rendel- kezésre- állás	Határ- érték túllépés (>250 µg/m ³)
	[µg/m ³]	(µg/m ³)	(µg/m ³)	(µg/m ³)	(µg/m ³)	(µg/m ³)	[db]	[%]	[%]
SO ₂	15,0	237,3	8,6	18,7	70,0	150,0	8504	97,1	0
NO ₂	14,9	121,9	10,7	21,0	52,4	92,3	8448	96,4	2
NO _x	22,4	227,5	15,0	31,2	84,2	142,4	8448	96,4	1
CO	660	3916	498	864	2225	3581	8307	94,8	0
O ₃	42,0	156,0	35,6	62,6	112,6	135,9	8536	97,5	
PM ₁₀ és PM _{2,5}	31	22	284	36	115	218	7248	82,7	

A 2010. évi statisztika 24 órás átlagok alapján

Sajószentpéter mérő-állomáson	Éves átlag	Maximum	50 % per centilis	75 % per centilis	98 % per centilis	99,9 % per centilis	Darab-szám	Adat-rendel-kezésre-állás	Határ-érték túllépés (>250 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
	[$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	[db]	[%]	[%]
SO ₂	15,2	89,9	10,1	20,9	55,5	89,9	352	96,4	0
NO ₂	15,0	68,7	11,1	20,1	46,3	68,7	350	95,9	0
NO _x	22,6	105,9	16,6	31,3	68,1	105,9	350	95,9	0
CO	934	3383	709	1309	2972	3358	358	98,1	0
O ₃	65,7	132,5	65,6	86,8	117,9	131,8	363	99,5	6
PM ₁₀ és PM _{2,5}	31	115	24	36	100	115	301	82,5	48

PM₁₀ tájékoztatási (75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) és riasztási (100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) túllépés a város vonatkozásában 17, illetve 6 alkalommal volt. Előbbi adatok 24 órás átlagok alapján, 2 egymást követő napon mért túllépés alapján kerültek megállapításra.

Sajószentpéter területén található bejelentésköteles légszennyező források magassági kategóriák szerint:

Telephely	Szennyezőanyag	Magasság kategória		
		1 - 10 m	11 - 20 m	Összesen (kg)
Fgsz Zrt. Gázátadó állomás (3770 Sajószentpéter, külterület)	2 – Szén-monoxid	<0,5	<0,5	<0,5
	3 – Nitrogén-oxidok mint NO ₂	13	<0,5	13
	999 – CO ₂	52827	<0,5	52827
Szirak-Farm Kft. Terményszárító (3770 Sajószentpéter, Epres-tanya)	2 – Szén-monoxid	<0,5	<0,5	<0,5
	3 – Nitrogén-oxidok mint NO ₂	21	<0,5	21
	7 – Szilárd anyag	4	301	4
	999 – CO ₂	13887	<0,5	13887

(Forrás: <http://okir.kvvm.hu/index.php?content=lair>)

Az ipari eredetű szennyezéseken kívül a település területén a mezőgazdasági és a közlekedési eredetű légszennyezés jellemző.

A mezőgazdaság főleg porral, az energiaellátó rendszerek üzemeltetéséből származó anyagokkal, valamint a parlagon hagyott területeken a gyomnövények pollenjeivel ill. alkalomszerűen a repülőgépes permetezések által növényvédő szerekkel szennyezi a levegőt.

A közlekedés főleg a településen áthaladó főközlekedési utak, csomópontok mentén járul hozzá a kén-dioxid, a nitrogén-oxidok, a szén-monoxid, a szén-dioxid és különböző aromás szénhidrogének szintjének növekedéséhez.

Levegőtisztaság- védelmi szempontból a település helyzete jónak minősíthető.

2.5.2 Vizek állapota

2.5.2.1 A felszíni és felszín alatti vizek helyzete

A felszíni és felszín alatti vizek vonatkozásában a település környezetének bemutatása a 2.3.2. fejezetben megtörtént.

2.5.2.2 Lokális ivóvízhelyzet, vízgazdálkodás

Sajószentpéter ivóvízellátását az Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt. (ÉRV Zrt.) biztosítja. A város az Észak-Borsodi Regionális Vízellátó rendszerhez kapcsolódik.

Vízbázis

Vízbázis jellemzői

Víz típusa: felszíni víz

Az 1963-ban állami nagyberuházásként létesített Rakaca tározó a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szalonna és Meszes községek közötti völgyben helyezkedik el.

A tározó hasznos térfogata 5,5 millió m³, a tározó völgyzáró gátjának szelvényéhez tartozó vízgyűjtő terület nagysága 233 km². A tározóba Meszes település felől, DK-i irányból torkollik be a tározó fő vízutánpótlását biztosító Rakaca patak.

A tó maximális szintje: 154,30 mAf. Legnagyobb mélysége: 6,5 m. A völgyzárógát 1200 m sugarú ívben épített földgát. Hossza a koronán mérve 829,5 m.

A tározó létesítésének elsőrendű célja a Bódva kisvízi hozamának pótlása, nevezetesen a Bódva 1,9 m³/s-os minimális vízhozamának biztosítása volt. E vízpótlás jellegű tározásra a Bódva és Sajó menti ipari és ivóvíz ellátás biztosítása érdekében, Sajóecseg I., I/B és II. Vízmű, valamint a Borsodsziráki Vízmű parti szűrésű kútjainak biztonságos, a Bódva kisvizeinek idejében is megfelelő vízellátása érdekében van szükség.

Egyúttal megoldódott a Rakaca patak árvizeinek tározása, az árvíz csúcsok csökkentése is a tározó létesítésével.

Az eredeti vízhasználatokon kívül fokozatosan megjelentek az úgynevezett másodlagos vízhasználatok is, mint horgászat, vízparti üdülés – fürdés, evezés, vitorlázás – vízi turizmus. E használatok kizárása nem indokolt, mivel a tározóból kivett víz, a parti szűrésű kutak által termelt talajvízdúsításra szolgál, természetes tisztítás után kerül csak az ivóvízellátási rendszerekbe.

Vízmű telep

A borsodsziráki termelő- és tisztító telep a várostól ÉK-i irányban, mintegy 3 kilométer távolságban található, 41 db kúttal rendelkezik.

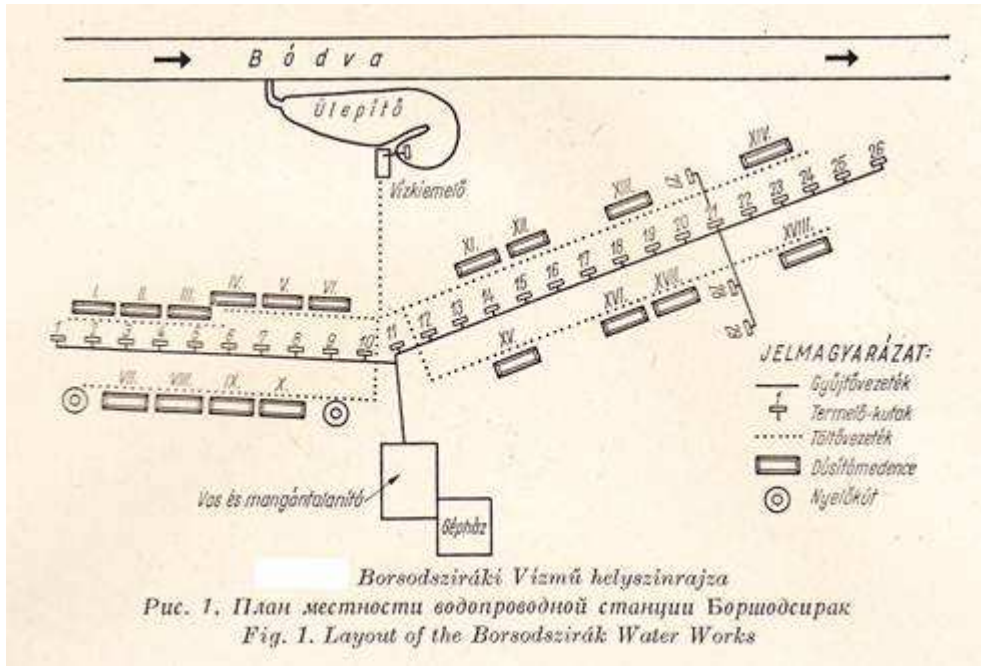
Ivóvíztisztító technológia

Az alkalmazott talajvízdúsításos technológiáról:

Borsod megye vezetékes vízellátásának fejlesztése nem csak a lakosság szempontjából, hanem a rohamosan fejlődő ipartelepítések szempontjából is kiemelt feladat volt.

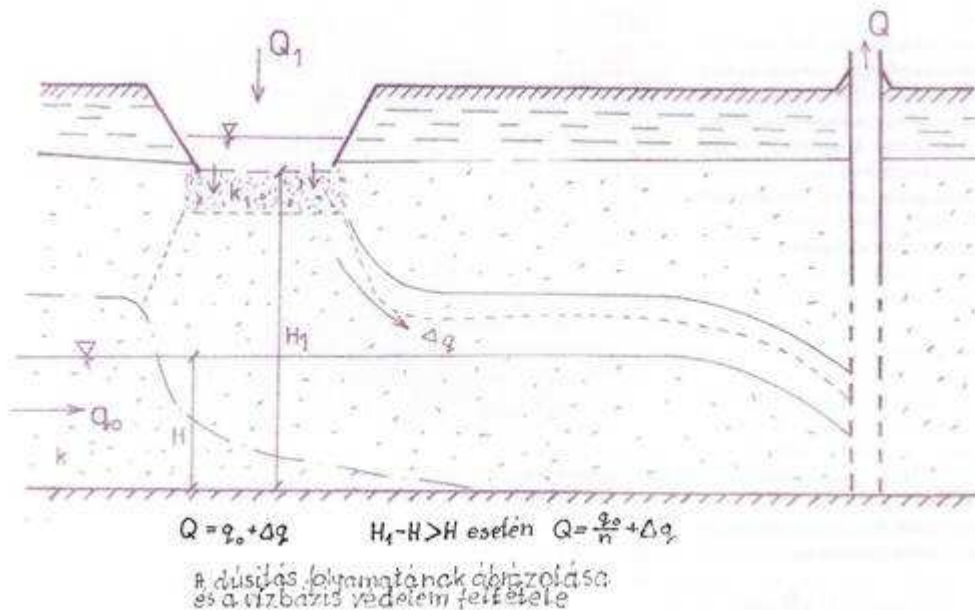
Borsod megyében a lakosság vezetékes vízzel való ellátottsága az országos átlagot sem érte el, ezen túlmenően a területen rohamosan történő iparfejlesztés a vízellátás bővítését tette szükségessé. A már működő vízművek kapacitás-bővítése is szükségessé vált, ilyen volt a Borsodsziráki Vízmű is. Az 1952-ben létesült vízműnél a megnövekedett vízigények kielégítése érdekében a talajvízdúsítással történő megoldást tervezték be. Mivel hazánkban ezen megoldás teljesen újszerű volt, ezért ennek vizsgálatát kutatási jelleggel 1961 augusztusától (kísérleti jelleggel történt beindulástól) végezték. Az első ütem első szakaszának vizsgálati eredményei alapján történt a további üzemelés, bővítés, üzemeltetési technológia kialakítása. A vizsgálatok eredményeit, a vizsgálatokból szerzett tapasztalatokat az üzemeltetési technológiával összefüggésben értékelték, és a megállapítások alapján változtatták, alakították ki. Dúsítás során kutak vizében bekövetkező változásokat dúsítóvíz minőségével, a dúsítómedencék üzemeltetésével, különböző technológia alkalmazásával szakaszonként folyamatosan értékelték. Ezen eredményeket és megállapításokat folyamatosan előadásokon, közleményekben ismertették.

A Borsodsziráki Vízműnél alkalmazott medencés talajvízdúsítás (2.5.2.2.-1. ábra) célja a kitermelhető víz mennyiségének növelése, melynél a jó ivóvíz minőség elérése egy lassú szűrésű tisztítási folyamat. A vizsgálatok eredményei, a dúsítási rendszer kiépítése és a szűrőrétegek olyan biotopot képviseltek, mely lehetővé tette, hogy a szűrés mechanizmusát is tanulmányozzák.

2.5.2.2.-1 ábra

A dúsítás folyamatát az alábbi, 2.5.2.2.-2 ábra mutatja

2.5.2.2.-2 ábra

A telepen található 41 db csőkút a Bódva-folyó kavicsteraszára települt mintegy 1200 m hosszú, 250 m széles területen.

A környező területek szennyeződéseinek távoltartása érdekében a kutak környezetében 25 talajvízdúsító ág helyezkedik el, melyekbe a Bódva-folyó – szükség szerint előtisztított -

vize kerül dúsítóvízként. A 15.000 m³/nap kapacitású telepen 120%-os a talajvízdúsítás, ami biztosítja, hogy a telepen kívüli területről szennyeződés nem kerülhet a kutak vizébe.

technológia típusa: rapid koagulációs gyorszűrés, talajvízdúsítás

A Bódva-folyó vize a vízkivétel után, a folyó holtágából kiképzett patkó alakú tározóba jut. A tározó feladata a hordalék ülepítése, a folyóvíz tárolása és a folyamatos kivételi lehetőség biztosítása a vízigényektől függetlenül.

A tározóból úgynevezett dúsító szivattyú elosztóvezetékeken keresztül juttatja a technológiai berendezésekre az előülepített vizet. A technológia rapid koagulációs eljárású, zárt, nyomás alatti gyorszűrés, amelyről a megtisztított víz a dúsító medencékbe jut. A dúsító medencékből a víz a talaj természetes homokrétegén átszivárogva és megtisztulva jut a kutakhoz.

A kutakból kitermelt jó minőségű ivóvizet szivattyúegység a nyomja gyűjtővezetékbe, majd fertőtlenítés és közbenső tárolás után jut a hálózatba.

Városi fogyasztói hálózat

A városi ivóvíz vezeték hálózat teljes kiépítettségű, hossza mintegy 45 km.

Szennyvíztisztítás

Sajószentpéter, Attila úti szennyvíztisztító telep

Kapacitás: 2.500 m³/d

Ellátott települések: Sajószentpéter város valamint Alacska, Kondó, Parasznya, Radostyán, Sajókápolna, Sajólászlófalva, Varbó községek

Tisztítási technológia: mélylégbefúvós eleveniszapos biológiai szennyvíztisztítás utóülepítéssel és fertőtlenítéssel

Gyűjtőhálózat hossza: 45,1 km

A telep műtárgyai: szennyvíz fogadó műtárgy, gépi rács, átemelő akna, tangenciális homokfogó, anoxikus medence, mélylégbefúvós biológiai tisztítóműtárgy, utóülepítő medence, labirint típusú fertőtlenítő medence, iszapsűrítő műtárgy (2 db), iszap-víztelenítés (szalagszűrőprés)

A tisztított szennyvíz befogadója: Sajó folyó

A szennyvíztisztítás során keletkező szennyvíziszap víztelenítése szalagszűrőpréssal történik, a víztelenített iszap a Sajókazai Hulladékkezelő Centrumba kerül elszállításra.

Sajószentpéter, Attila úti szennyvíztisztító telep 2010. évi átlagos vízminősége										
Szennyvíz megnevezése	pH	KOI _{CR}	BOI ₅	SZOE	NH ₄ ⁺ -N	öN			Ö P	öLA
		mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l			mg/l	mg/l
Nyers szennyvíz	7,6	1144	605	23	42	65	70**	59,5**	15,9	932
Tisztított szennyvíz	7,5	37	8	1	10,2	19	12,7**	24,9**	1,89	13
IV. területi kategória, határérték felszíni vízbe	6-9,5	125	25	10	20		15*	25*	10	35

Megjegyzés: * 15 mg/l május 1-től november 14-ig;

25 mg/l november 14-től május 1-ig

** Határérték-tartás időszakára vonatkozó átlag

Sajószentpéter, Ibolya telep

Kapacitás: 150 m³/d

Gyűjtőhálózat hossza: 1,55 km

Ellátott települések: Sajószentpéter, Ibolya telep

Tisztítási technológia: biológiai tisztítás utóülepítéssel és fertőtlenítéssel

A telep műtárgyai: Kétszintes ülepítő, szellőztető medence (Kessener), Dortmundi utóülepítő, recirkulációs szivattyúakna, fertőtlenítő medence, iszapszikkasztó ágyak

A tisztított szennyvíz befogadója: Sajó folyó: A szennyvíztisztítás során keletkező szennyvíziszap a kazinbarcikai szennyvíztelepre kerül elszállításra továbbkezelés céljából.

Sajószentpéter, Ibolya telepi szennyvíztisztító telep 2010. évi átlagos vízminősége										
Szennyvíz megnevezése	pH	KOI _{CR}	BOI ₅	SZOE	NH ₄ ⁺ -N		öN		Ö P	öLA
	-	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l		mg/l		mg/l	mg/l
Nyers szennyvíz	7,2	488	241	29	25	13,4**	55,9	31,4**	6,9	772
Tisztított szennyvíz	7,5	50	14	2	14	2,6**	36,8	25,3**	3	22
IV. területi kategória, határérték felszíni vízbe	6-9,5	150	50	10	20*		55*		10	100

Megjegyzés: * 05.01-11.14. között kell a határértéket tartani

** Határérték-tartás időszakára vonatkozó átlag

2.5.3 Természet- és Tájvédelem

Sajószentpéter város az Észak-magyarországi középhegység nagytáj, Észak-magyarországi medencék középtáj, Borsodi-dombság kistáj csoport, Sajó-völgy kistáj része. Területe 3485 ha. A város a Bükk északi nyúlványai és nagyrészt a Sajó folyó között fekszik, a 26.sz. főútvonal mellett. Területén folyik bele az Alacsikai és a Nyögő-patak a Sajóba.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Tervéről szóló B-A-Z Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 10/2009. (V. 5.) számú rendeletének 4. melléklete alapján az országos és megyei övezetekkel való érintettség alapján Sajószentpéter az alábbi jellemzőkkel bír:

- Magterület
- Pufferzóna
- Ökológiai folyosó
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület
- Erdőtelepítésre alkalmas terület
- Országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület
- Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület
- Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület
- Történeti települési terület
- Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület
- Nagyvízi meder
- Földtani veszélyforrás területe
- Vízerosciónak kitett terület által érintett település

Sajószentpéter környezeti helyzetét az alábbi területekhez és tengelyekhez való tartozásával lehet jellemezni:

- a Bánréve (Szlovákia) felé haladó 26-os számú főközlekedési út mentén fekvő jelentős település, melynek területén ágazik el a Bódva-völgyi 27-es számú és több alsóbbrendű útvonal (Alacska, Pitypalatty-völgy),
- a Sajó-völgyi városi-ipari tengelyen lévő terület egyik kisvárosa, Miskolc és Kazincbarcika között,
- része a Kazincbarcika körül elhelyezkedő övezetnek,

- a több kistelepülést magába foglaló Pitypalatty-völgy kapuja,
- a város beépített részének döntő része egységes térszerkezeti egységként kezelhető, amely a 26 sz. főút, mint tengely mentén települt. Különálló egységként a vasúton illetve a Sajón túli területeket – Feketeszőg, Üveggyári terület, Dusnok – valamint a Pitypalatty-völgy irányában külterületen elhelyezkedő Újbányatelepet indokolt kezelni.

Sajószentpéter a 26-os sz. főközlekedési út egyik meghatározó csomóponti elemeként a Miskolc-Ózd tengelyen elhelyezkedve, jelentős tranzitforgalmat bonyolít le észak-dél irányában, és Szlovákia fejlődésével, az EU-ban való megerősödésével, az áruk tranzitálása jelentős feladatot adhat ennek e tengelynek.

Az Edelény irányába ágazó 27-es főközlekedési útvonal, illetve az ebből eredő csomóponti helyzet, jelentős térszervező hatást indukál a város számára.

Sajószentpéter, mint a Pitypalatty-völgy kapuja jelentős szerepet tölt be a völgy társadalmi- gazdasági- kulturális életében, különösen az államigazgatási, hatósági feladatok, az oktatási, szociális, egészségügyi, kereskedelmi szolgáltatások ellátásával.

Az épített környezet értékei közül kiemelendő a település ősi magja a Kálvin tér. Az ovális téren elhelyezkedő gótikus templom körül épültek fel a település meghatározó épületei.

A település alapvetően szalagtelkes településformát mutat.

A jelentős fejlesztések következtében alakult ki a jelenlegi településközpont, amely a 26.sz. főközlekedési út két oldalán, a Nyögő- és az Alacska-patak közötti részen helyezkedik el.

A város fennmaradt legrégebbi kiemelkedő építészeti emlékei a következők:

- Református Nagytemplom, épült a XIV. és XV. sz.-ban (Kálvin tér 13.)
- Római Katolikus Templom, épült 1763-65 év között (Kossuth u. 22.)
- Gedeon kúria, épült 1820 év körül (Kálvin tér 2.)
- Lakóépület, épült XVIII.-XIX. sz. (Kálvin tér 41.)
- Lakóépület, Lévay József szülőháza, ma emlékházként funkcionál (Kálvin tér 43.)

A város Településszerkezeti Terve a fenti kulturális örökség részét képező régészeti emlékeken túlmenően több védendő objektumot, épületet, régészeti emlékeket jelöl meg.

A NATURA 2000 területek az Európai Unió két természetvédelmi irányelvén - a Madárvédelmi (79/409/EEC) és az Élőhelyvédelmi Irányelven (92/43/EEC)- alapuló, az Unióban kötelezően megőrzendő élőhelytípusok, állat- és növényfajok védelmére kijelölt

területek hálózata. A Natura 2000 hálózatot a madarak védelmére kijelölt Különleges Madárvédelmi Területek (SPA), valamint az élőhelyek, növény- és más állatfajok védelmére kijelölt Különleges Természetmegőrzési Területek (SCI ill. SAC) alkotják.

A Natura 2000 hálózat kijelölése és fenntartása valamennyi uniós tagállam számára kötelező.

A Natura 2000 hálózat láncszemeinek azokat a területeket jelölték ki, amelyeken az említett irányelvek mellékleteiben felsorolt fajok vagy élőhelyek jelentős állományban megtalálhatók. A területjavaslatok kidolgozása az európai uniós kritériumoknak megfelelő, szigorúan szakmai (ökológiai) szempontok alapján történt (faj vagy élőhely típus állománynagysága, állománysűrűsége, hazai elterjedése, hazai és nemzetközi védelmi helyzete, élőhely igénye), amit részletes adatgyűjtés előzött meg.

NATURA 2000 Különleges Természetmegőrzési területek Sajószentpéter területén (helyrajzi számok Bódva-völgy és SAS-patak-völgye (HUAN20003)):

08, 09, 014

Továbbá Sajó-völgy (HUAN 20006)

030, 031, 032, 033, 034, 035, 0113, 0114, 0115, 0116, 0117/1, 0117/2, 0117/3, 0118, 0119, 0120, 0121, 0122, 0123, 0124, 0125, 0126, 0127, 0128/1, 0128/2, 0128/3, 0129/1, 0129/2, 0130, 0135, 0136/1, 0136/2

A Miskolc környéki Rekultivációs Önkormányzati Társulás tagjaként Sajószentpéter is része azon pályázatnak, mely a társulás területén található, felhagyott, TSZH-lerakók rekultivációjával kapcsolatban, KEOP-7.2.3.0-2008-0025 számon benyújtásra került.

A város vonatkozó területe a 928/6, 930/1, 958 és 959 hrsz-ú területek, az Alacska-patak és a sportpálya találkozásától délre eső terület, ebből hulladékkal érintett mintegy 28 570 m².

A lerakó korábbi használata:

- műszaki védelem nélküli területen, meddőhányó kialakítása, dombépítéssel technológiával, később a meddőhányó tetején, rendezetlen körülmények között építési, bontási, valamint kommunális hulladék lerakása zajlott
- Lerakott hulladék típusok, becsült mennyiségek:
 - Meddő: 158930 t
 - Építési, bontási: 77205 t
 - Kommunális: 74840 t

A területileg illetékes KTVF a terület rekultivációjára, rétegrenddel történő lezárásra kötelezte az önkormányzatot.

A rekultiváció lépései:

- Megelőző terület-előkészítés: növényzet eltávolítása, lezárást követő illegális lerakások felszedése és elszállítása befogadóhoz, munkagépek mozgását akadályozó tereptárgyak eltávolítása, hulladéktest formálása, tömörítése alkalmas munkagéppel
- Megfelelő felszín, dőlésszög kialakítása (mely figyelembe veszi a környező domborzati viszonyokat) után a rétegtrend kialakítása következik, tekintettel arra, hogy a rétegtrend elsődleges feladata a csurgalékvíz elvezetése a hulladéktestről.
- A rétegtrend az alábbi
 - Hulladéktest
 - Kiegyenlítő réteg (felszíni egyenetlenségek kiegyenlítése, további rétegek fogadása előtt)
 - Gázvezető réteg (bomlási termékek elvezetése)
 - Szigetelő réteg (csapadékvíz hulladéktestbe való bejutásának megakadályozása)
 - Szivárgó réteg (a fedőrétegen átszivárgó víz szigetelő réteg fölötti tartózkodási idejének csökkentése, ezzel együtt annak elvezetése)
 - Fedőréteg (csurgalékvíz mennyiségének minimalizálása, a telepítendő növényzet alapja)
 - Vegetációs réteg (erózióval szembeni védelem) , füvesítés, fásítás

A rekultivációt követően szükséges az előírt utógondozás fenntartása.

Az utógondozás feladatai

- A rétegtrend felső rétegének folyamatos ellenőrzése, mechanikai épségének vizsgálata
- Felszín alatti víz monitoring
- Gázkutak karbantartása
- Csurgalékvíz elvezetés állapotának nyomon követése
- Vegetációs réteg kezelése, pl.: kaszálás
- Amennyiben lehetséges, az illegális behordás megakadályozása is az utógondozás feladata

A rekultivációs terv monitoring kutak létesítését is tartalmazza. A felszín alatti víz időszakos vizsgálatára 3 db kút a terv része, továbbá 4 db gázkút is betervezésre került a lakott terület közelsége miatt.

A fentebb részletezett műszaki beavatkozás jelenleg még nem fejeződött be, a várható elkészülés 2012. májusára tervezett.

2.6 Lokális gazdasági-társadalmi környezet

2.6.1 Demográfiai helyzet, tendenciák

Népesség: A város lakossága az elmúlt évszázadban négyszeresére növekedett (1900. évben 3608 fő, 2010. évben 12327 fő). A város gazdálkodását és fejlődésének növekedését meghatározó szénbányászat, üvegipar és kis részben gépipar 1990 és 2000 év közötti teljes megszűnése nagymértékben megváltoztatta a városfejlődést, ezzel összefüggésben a népességszám alakulását is. Az 1990-es évek elejéig a város a fennálló nagymértékű munkalehetőség miatt, befogadó település volt, a népesség 1950 és 1995 között megduplázódott és közel 15000 főre növekedett. Ezt követően a jelen időpontig a népesség mintegy 10%-kal csökkent. A 90-es években a fokozatos munkalehetőség csökkenés miatt az elvándorlás főleg a fiatalok részéről volt jellemző.

A város népességi számának dinamikája az utóbbi 10 évben enyhén csökkenő. Az állandó népesség csökkenésének mértéke a 10 éves időszakot figyelembe véve (1997-2006.) – a KSH adatai szerint – a régió vonatkozásában 4,3 %, B.-A.-Z. megye esetében 4,8 %, míg a miskolci kistérségnél ez az érték 5,1 %. Ezen adatok alapján az állapítható meg, hogy Sajószentpéter város vonatkozásában a 3,5 %-os népességcsökkenés kedvezőnek ítéltető.

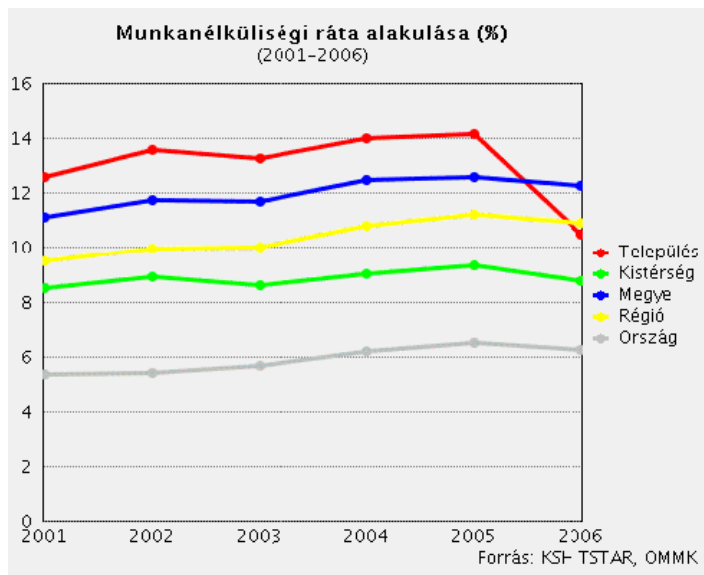
A város lakosságának száma várhatóan a következő időszakokban számottevően nem változik, mely szinten tartásban szerepe van a roma lakosság körében meglévő átlagon felüli születések számának.

Foglalkoztatottság, munkanélküliség: Az Észak-magyarországi régió legsúlyosabb problémáját a kedvezőtlen foglalkoztatási helyzet jelenti. Az átlagot meghaladó foglalkoztatási nehézség jellemzi B.-A.-Z. megyét is. A település foglalkoztatásának negatív tendenciája már a 80-as években elindult, amikor elkezdődött a bányászati ágazat megszűnése. A másik legnagyobb foglalkoztató, az Üveggyár 1999. évet követő bezárása után a városban a munkanélküliek száma meghaladta az 1200 főt. Sajószentpéter aggasztó foglalkoztatási viszonyát jellemzi, hogy 2001-ben (népszámlálás) a 15-64 éves korcsoport foglalkoztatási aránya nem érte el a 40%-ot, a szegregált területeken pedig a 15%-ot sem. Ez az arány a mai napig kedvezőtlen irányba alakult. Jelenleg a város legnagyobb foglalkoztatója – mintegy 500 fővel – a város önkormányzata és annak intézményei. A jelenleg működő 573 vállalkozás 70%-a egyéni vállalkozó. A vállalkozások számottevő munkalehetőséget nem biztosítanak, ugyanis azoknak csupán 2%-a a 10 fő feletti dolgozói létszámot alkalmazó, jelentős részük csupán „önfoglalkoztató”. A foglalkoztatás döntő része a közeli két városba (Miskolc, Kazincbarcika) történő ingázással valósul meg.

Sajószentpéter város munkanélküliségi területi mutatója meghaladja az országos átlag 1,75-szeresét, így a vonatkozó 240/2006. (XI.30.) Korm. rendelet alapján e vonatkozásban kedvezményezett településnek minősül. A város foglalkoztatási, munkanélküliségi dinamikáját, illetve kedvezőtlen szinten való stagnálását az elmúlt évek munkanélküliségi

mutatói (regisztrált munkanélküliek a munkavállalói korú népesség %-ában) a következők szerint mutatják be:

2003.:12,75% 2004.:12,88% 2005.:13,58% 2006.:12,76% 2007.:13,69% (ÁFSZ adatok)

2.6.1 – 1 számú diagram

A fenti, 2.6.1 – 1 számú diagram jól érzékelteti, hogy Sajószentpéter város foglalkoztatási helyzete rendkívül kedvezőtlen, a településen a munkanélküliségi mutató számottevően kedvezőtlenebb az országos átlaghoz viszonyítva, de a régió, a megye, sőt a kistérség is kedvezőbb a foglalkoztatottság vonatkozásában. A város munkanélküliségi rátája 2006. évben a diagramban tévesen szerepel, a foglalkoztatásban semminemű változás nem történt ami ezt a drasztikus változást előidézte volna. A munkanélküliségi ráta ez évben nem mutat reális képet, ugyanis ebben az adatban csak azok a szociális segélyezettek szerepelnek, akik együttműködési megállapodást kötöttek a Munkaügyi Központtal. (Törvénymódosítás miatt az együttműködés nem kötelező 2006. évtől kezdődően.) A valós munkanélküliségi ráta 2006. év január hónapban 12,76%, és 2007 január hónapban pedig 13,69%-ra emelkedett.

Lakásállomány

A város lakásellátása egy és több lakásos formában, egy és többszintes megoldásban, önkormányzati és magántulajdoni formában működik. A város lakásállománya az elmúlt 10 évben számottevően nem változott.

A jelenlegi lakásállomány több mint 98%-a magántulajdonban van, csupán 50 db az önkormányzati lakások száma (melyből összkomfortos 14 db, komfortos 31 db, komfort nélküli 5 db).

Az elmúlt időszakban a lakásépítés döntően családi házas formában valósult meg, kis részben csoportos lakásépítési formában.

A város lakásállományából több mint 20 évvel ezelőtt épült 344 db paneles lakás, és 40 évvel ezelőtt 461 db nagyblokkos épületben, a többi lakások családi házak, melyek folyamatosan épülnek. 2006-ban a kiadott használatbavételi engedélyek száma 16 db, 2007 évben pedig 10 db.

Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya a 2001. évi KSH adatok alapján átlagosan 21%, de ezen belül a szegregált területek esetében, ez az érték 60-90% közötti. A szegregált területeken jellemző, hogy az egyszobás lakások aránya 40-60%, a komfortnélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya 60-90%.

2.6.2 Gazdasági jellemzők

Az Észak-magyarországi régió az 1990-es évekig az ország legiparosodottabb régiója volt, a bányászat és a nehézipar jelentős mértékben itt koncentrálódott. Az 1990-es évek végére a hagyományos ágazatok hanyatlásának, illetve az ipari termelés visszaesettségének eredményeképpen gyökeresen megváltozott a régió helyzete, gazdasági szerkezete, ami a régió hosszan elhúzódó, jelenleg is tartó válságához vezetett.

Sajószentpéter város vonatkozásában a korábban meghatározó szénbányászat teljes megszűnését követően a 90-es évek végére bezárt a még jelentős foglalkoztatónak számító Üveggyár, valamint az egyéb kisebb jellegű gépipari cégek is.

A 2000. évet követően gyakorlatilag a városban teljesen megszűnt a bányászat és a nehézipar, a legnagyobb foglalkoztatóvá – sajnálatos módon – a város önkormányzata és intézményei váltak. Említést érdemelnek az új évezredben megnyíló kereskedelmi egységek - kiskereskedelmi áruházak – melyek kismértékben enyhítették a helyi munkavállalók elhelyezkedési nehézségeit.

A bányászat és a nehézipar régiós és helyi hanyatlását követően és a folyamattal egy időben, folyamatosan számos a munkanélküliséget elkerülni kívánó vállalkozás – döntően kényszervállalkozás – jött létre.

Az elmúlt években a működő vállalkozások száma a KSH adatai szerint több mint 10%-kal növekedett: 1999. évben 451 működő vállalkozás volt, 2005. évben számuk 500-ra gyarapodott, és a jelenlegi önkormányzati nyilvántartás alapján a városban a 2011. 12. 31. napi adatok alapján 573 db vállalkozás működik – mely növekedés 1990. évhez viszonyítva több mint 20%-os mértékű.

A működő vállalkozások 70-80%-a egyéni vállalkozó – 1990. évben az össz. 451-ből 344, míg 2005. évben 500-ból 356.

Az egyéni vállalkozók aránya, mind a régió, mind a megyei adatok tükrében magasnak ítélnélhető, ugyanis a város 70-80%-os mértékével szemben a KSH adatai szerint a régió vonatkozásában és a megye vonatkozásában is 70-75% között alakult.

A működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlását tekintve megállapítható, hogy a városban – a regisztrált vállalkozásoknál tapasztaltakhoz hasonlóan – kiemelkedő arányt képviselnek a kereskedelem és javítás (35%), valamint az ingatlan ügyletek és a gazdasági szolgáltatás (15%) területén tevékenykedő vállalkozások. Ugyanakkor megfigyelhető az a tény is, hogy míg az előbbieket vonatkozásában mérséklődés

A kiskereskedelmi üzleteken belül az élelmiszerjellegű üzletek vonatkozásában – az élelmiszerláncok megjelenése miatt - negatív tendencia figyelhető meg, azok száma 42-ről 36-ra csökkent.

A ruházati jellegű kiskereskedelmi üzleteknél ez a tendencia még nem jelentkezett, ebben a típusban 1999. és 2005. között jelentős növekedés tapasztalható, számuk 12-ről 22-re növekedett.

A városban a vendéglátóhelyek száma 25 db-ra tehető.

A városra a szálláshely-szolgáltatás tevékenység nem jellemző, az önkormányzati nyilvántartás és a KSH adatai szerint csupán 1 panzió működik a városban 2005. évtől, mely esetében a vendégek száma közel 1000 fő, és a vendégéjszakák megközelítik a 3000-t.

A városban K+F tevékenység nem folyik, annak felmerülése, illetve igénybevétele a két közeli nagyvárosban (Miskolc, Kazincbarcika) realizálódik.

A bányászat, fémipar és üvegipar megszűnését követően napjainkban az aggasztó munkanélküliség miatt, erősen felmerül az ipari telepek revitalizációja, barnamezős beruházások megvalósítása. Ennek érdekében a város önkormányzata 2008. év elején megállapodást írt alá a Reorg-Consult Kft-vel, mely alapján rögzítették szándéknyilatkozatukat, hogy tevékenységük arra irányul, hogy a régi Üveggyár területe és a szilárd hulladéklerakó mielőbb ipari parkká váljon, és újra alkalmas legyen gazdasági és szociális funkciók betöltésére. A terület felújítása és környezetének rendezése után a területeket barnamezős ipari területként lehetne értékesíteni vállalkozásoknak, az ingatlanok bérbeadásával és eladásával olyan tartós vállalkozási tevékenységek jelennének meg, amelyek képesek piaci körülmények között gazdaságosan működni, és hozzájárulni a munkanélküliség mérsékléséhez.

A szükségszerű és mielőbbi helyi gazdaságfejlesztés, illetve annak létrejöttét előmozdító feltételek megteremtése, a város kiemelt stratégiai célkitűzése, melyet döntően ágazati és regionális uniós forrásokból, valamint magántőke bevonásával kíván megvalósítani.

Gazdasági szervezetek:

A nagyvállalatok megszűnését követően a meglévő, valamint a létrejövő és növekvő számú kisvállalkozások nem tudták átvenni a kieső, meghatározó szerepű bányászati és nehézipari cégek helyét. E vállalkozások döntően kis létszámú kényszervállalkozások. A vállalkozások száma az elmúlt időszakban dinamikusan növekedett: az 1990. évi 451 működő vállalkozás 2005. évre 500-ra (KSH adat), a jelen időpontig 560-ra (önkormányzati adatbázis) emelkedett a városban.

A működő vállalkozások mintegy 30%-a a kereskedelem, javítás nemzetgazdasági ágban tevékenykedik, az ingatlanügyek, gazdasági szolgáltatás területén több mint 15%-a, az építőiparban több mint 10%-a gazdálkodik. A város legnagyobb vállalkozásai kiskereskedelmi cégek, szolgáltatói vállalkozások, valamint pénzügyi szolgáltatók.

A város városhierarchiában bekövetkezett változásai nem számottevőek, de térségközpontú szerepe az elmúlt 10 évben erősödött. Sajószentpéter város számos

közigazgatási, hatósági, humánszolgáltatási, gazdasági, közlekedési, közösségi funkcióját 6-10 község irányában szolgáltató városként gyakorolja. A város nagyságához képest több vonatkozásban teljes értékű funkciókkal rendelkezik, de helye és szerepe alapján lényegében funkcióhiányos városnak tekintendő.

Gazdasági funkciója kiterjed a kereskedelmi, pénzügyi szolgáltatói, vendéglátói tevékenységekre, közlekedési, távközlési funkciói a következő területen érvényesülnek: távolsági autóbusz-megálló, vasútállomás, postahivatal, benzinkút, közüzemi vízhálózat, zárt közcsonna hálózat.

A város közösségi funkcióit a következő területeken fejti ki: közművelődési, könyvtár, kulturális központ, mozi, sport, infrastruktúra.

Állami, igazgatási, közigazgatási, hatósági funkciók: önkormányzat, okmányiroda, építésügyi hatóság, rendőrség.

A város erőssége a humánszolgáltatási funkciók: körzeti orvosi (házi orvosi) székely és ügyelet, járó-beteg szakellátás, fogászati szakrendelés, gyógyszertár, szociális otthon, óvoda, általános iskola, középiskola.

2.6.3 Társadalmi jellemzők

Demográfia

A miskolci kistérség térségközpontot (Miskolc) követő legnépesebb településének Sajószentpéternek az állandó lakossága a KSH adatai szerint 1997. évi 14.153 főről, 2006. évre 13.653 főre csökkent.

Az Észak-magyarországi régióban él az ország lakosságának közel 13%-a, mely a negyedik legnépesebb régió az országban. A lakosság 1999-től 4%-kal, az országos átlagnál kisebb ütemben csökkent. A népességfogyás okai az országos átlagnál nagyobb, de így is alacsony születésszám, valamint a magasabb halálozási arány, illetve a régió negatív vándorlási egyenlege.

A negatív vándorlási egyenleg, döntően a megszűnő munkahelyek (bányászat, nehézipar) következtében adódik. A KSH adatai szerint az állandó lakosság 1997. évhez viszonyítottan 2006-ra - a régió, a megye, a kistérség és Sajószentpéter város vonatkozásában - az alábbi csökkenést mutatja:

Észak-magyarországi régió :	4,3 %
B.-A.-Z. megye :	4,8 %
Miskolci kistérség :	5,1 %
Sajószentpéter :	3,5 %

Sajószentpéter város vonatkozásában a 96,5%-os népességcsökkenés a körülvevő térségekhez viszonyítottan kedvező, 1-1,5%-kal mérsékeltebb a környezetéhez képest. A lakosság számának csökkenésében itt is jelentős szerepet játszik a születések és halálozások negatív egyenlege, valamint a fokozottabb mértékű elvándorlás.

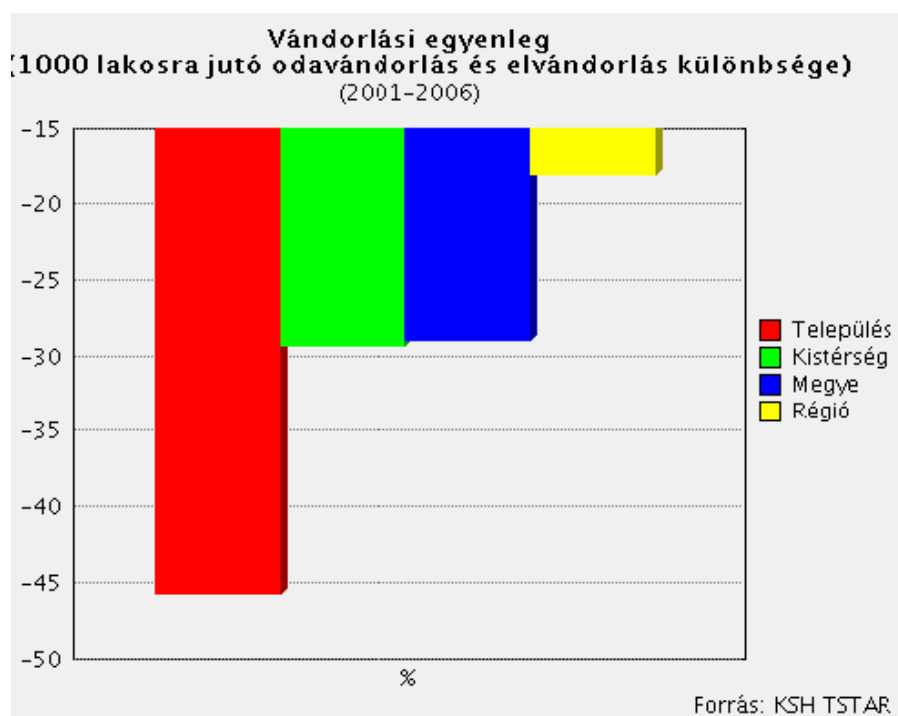
A KSH adatai szerint a városban 1997. és 2006. év között az élve-születések számának csökkenése meghaladta a 20%-ot, míg az elhalálozások száma kisebb ingadozások mellett a 10 év alatt állandósultnak tekinthető.

A városban az el-és odavándorlások számának negatív egyenlege 2002. és 2006. év között átlagosan 100 fő/év, az öt év alatt összesen 507 fő.

Ezt a tendenciát erősíti meg a 1000 lakosra jutó oda-és elvándorlási különbséget mutató, vándorlási egyenleget reprezentáló alábbi (2.6.3 – 1 számú) diagram is.

A diagramból jól látható, hogy 2001. és 2006. év között a településen közel 600 fő volt a vándorlási egyenleg illetve az elvándorlás, vagyis mintegy 100 fő/év.

A diagram jól reprezentálja azt a rendkívül kedvezőtlen tény, hogy Sajószentpéter város vonatkozásában az elvándorlás egyenlege messze meghaladja a régió átlagát, de az a megyei és a kistérségi átlagnál is kedvezőtlenebb.

2.6.3 – 1 számú diagram

Sajószentpéter lakosságának korcsoportonkénti megoszlása – a 2001. évi népszámlálás adatait figyelembe véve – mind az országos, mind a megyei adatokhoz képest kedvező, ugyanis a lakónépességben belül a 14 éven aluliak aránya (21,4%), számottevően meghaladja a 60 év feletti népesség arányát (17,8%).

A város kedvező vitalitási indexe – 100 időskorúra jutó gyermekkorú – nagyrészt amiatt adódik, hogy a településen fellelhető három, közel 1.700 összlakónépességű anti-szegregációs területek esetében a 14 éven aluliak aránya 30-40% közötti, míg a 60 év feletti népesség

aránya 6-11% közötti. A KSH adatok szerint a 2001 évi 13.157 lakónépesség számú Sajószentpéter város korcsoportonkénti megoszlása a következő

Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya:	21,4 %
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya:	60,8 %
Lakónépességen belül 60-x évesek aránya:	17,8 %

Képzettség, műveltség

A 2001 évi KSH adatai alapján B.-A.-Z. megyében a 10 év feletti korú lakosság 86,8%-a legalább az általános iskola 8 osztályát elvégezte. Ugyanez az arány a miskolci kistérség vonatkozásában 91,2%, mely mértéket számottevően befolyásolja Miskolc város 93,2%-os mutatója. Sajószentpéter város esetében a 87,8%-os mértékű általános iskolai végzettség kedvezőnek minősíthető.

Számottevően kedvezőtlenebb képet mutat a város képzettsége a középfokú végzettség tekintetében. A 18 év felettiiek esetében a megye vonatkozásában legalább középiskolai érettségivel rendelkezik a megfelelő korúak 31%-a, a kistérségnél ez az arányszám 45,3% (ebben Miskolc 52,6%-os). A megye többi városainak középiskolai iskolai végzettségi indexe (Miskolc nélkül) 36,4%. Ezen adatok ismeretében Sajószentpéter város érettségivel rendelkező, megfelelő korúak aránya csupán 26,7%, mely érték rendkívül kedvezőtlen, ezen alacsony mérték alatt a 16 kistérségi város közül csupán két város szerepel.

A 25 év feletti korosztályban egyetemi és főiskolai oklevéllel a megye megfelelő korosztályú lakosainak 9,5%-a rendelkezik. E felsőfokú végzettségi arány a miskolci kistérség esetében 13,8% (Miskolc 17,3%), Sajószentpéter város vonatkozásában csupán 5,9%, mellyel a kistérségi városok rangsorában az utolsó előtti helyett foglalja el.

A városban az általános iskola első évfolyamát a 10 év feletti lakosság csupán 0,6%-a nem végezte el (ez a mérték megye esetében 0,9%, kistérség esetében 0,5%).

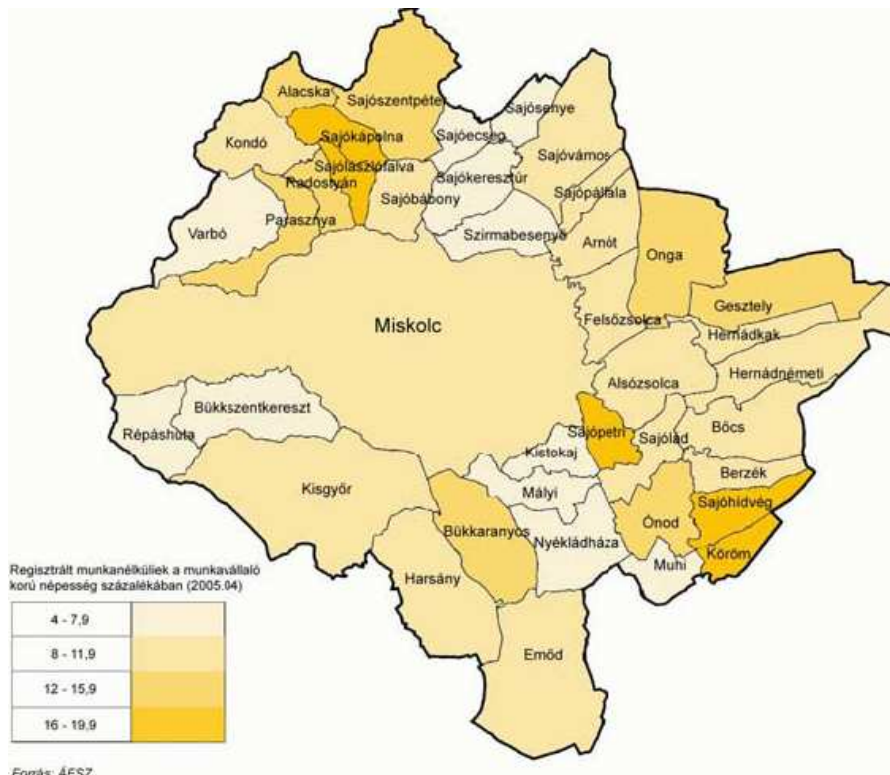
Sajószentpéter városban a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül meglehetősen magas, 35,1%, mely döntően abból adódik, hogy a város két szegregált területén ez a mérték 60-76% közötti.

Munkanélküliség-foglalkoztatás

A város egészére vonatkozó rövid helyzetértékelést a következőképpen összegezhetjük:

- A város munkanélküliségi rátája jelentősen meghaladja mind az országos, mind a regionális, mind a kistérségi átlagot, annak mértéke rendkívül aggasztó, és közel 14% mértékű.
- A bányászat és ipar megszűnésével sajnálatos módon a legnagyobb foglalkoztatóvá maga az Önkormányzat vált, a működő vállalkozások számottevő munkalehetőséget nem tudnak biztosítani, azok csupán „önfoglalkoztatóak”.

- A munkanélküliség rendkívül súlyos a döntően alacsony képzettségű és döntően roma lakosságú szegregált területeken, ahol a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya drámaian magas, meghaladja a 70%-ot (**2.6.3 – 2 számú ábra**).

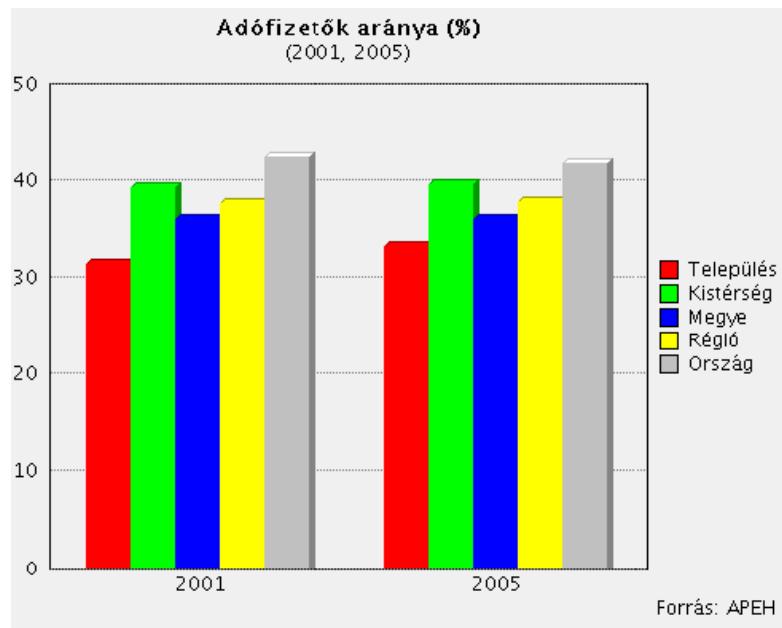
Forrás: ÁFSZ 2005.

2.6.3 – 2 számú ábra

A város rendkívül kedvezőtlen munkanélküliségi-foglalkoztatási helyzetét jól szemlélteti az APEH által közzétett adatok alapján készített Adófizetők aránya (%) megnevezésű, 2001. és 2005. évekre vonatkozó alábbi összehasonlító diagram (2.6.3 – 3 számú diagram).

Az alábbi diagram jól szemlélteti Sajószentpéter város általánosan kedvezőtlen társadalmi helyzetét. A táblázat értékelésekor figyelmet érdemel az a tény, hogy a kistérségi adófizetők aránya 6-8%-kal meghaladja a városét, ugyanakkor ebben az értékben a kistérség lakossága mintegy 70%-át kitevő Miskolc város adatai is szerepelnek, mely városnál az adófizetők aránya meghaladja a 40%-ot.

A város adófizetőinek arányát a régió hasonló nagyságú településeivel összehasonlítva megállapítható, hogy Sajószentpéter város jelentősen elmarad azoktól, azok döntő részének mutatói 40 és 50 % közé esnek, és szinte kivétel nélkül meghaladják a kistérségre vonatkozó adófizetői arányt.

2.6.3 – 3 számú diagram

Jövedelmi viszonyok

A város lakosságának jövedelmi helyzete az előzőekben részletezett kedvezőtlen munkanélküliségi és foglalkoztatási helyzetből adódóan szintén rendkívül kedvezőtlen.

A 2001 éves KSH adatok alapján – melytől követően az önkormányzati nyilvántartásokból is kivehetően számottevően nem változott – megállapítható, hogy a városban a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a megfelelő korúakon (15-59 év) belül kirívóan aggasztó, annak mértéke 60%.

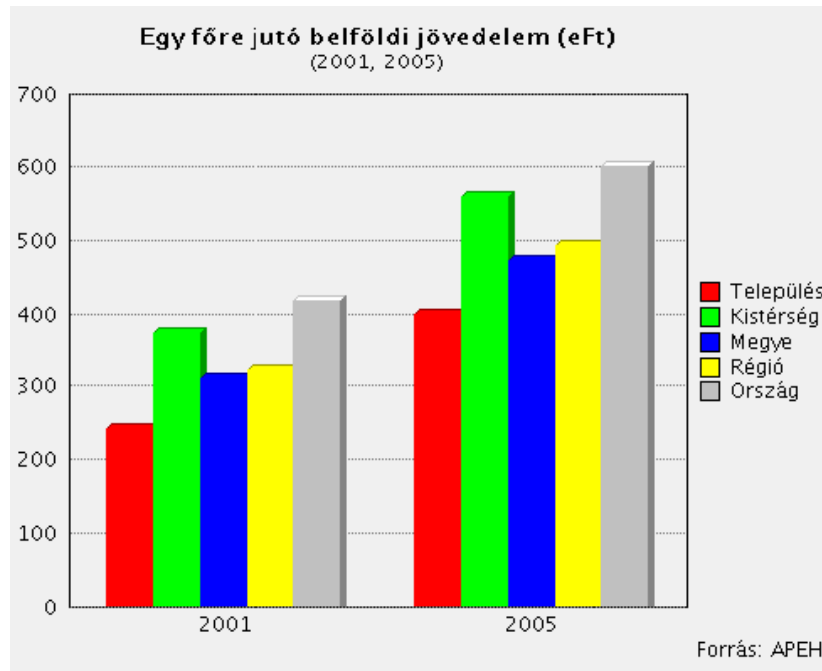
A szegregált területeken ez a mérték sajnálatos módon meghaladja a 80%-ot is.

Ezen a területen mintegy 30% azoknak az aránya (szintén az aktív korúakon belül), akiknek jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy önkormányzati támogatás volt.

A város jövedelmi viszonyait jól szemlélteti az alábbi, szintén az APEH adatai alapján készült 2.6.3 – 4 számú diagram.

Az összehasonlító ábra jól szemlélteti, hogy a vizsgált ötéves időtartam alatt a belföldi jövedelem vonatkozásában Sajószentpéter város jelentős lemaradása növekedett.

Külön figyelmet érdemel a város és a kistérség átlagának összehasonlítása, a számottevő lemaradás és annak mértéke növekedése, tekintettel az előzőekben részletezett Miskolci adatok „torzítására” is. A régió Sajószentpéterhez hasonló városait vizsgálva általánosságban megállapítható, hogy azok jövedelmi viszonyai számottevően kedvezőbbek a kistérségükénél, azok nagyságát és dinamikáját illetően is.

2.6.3 – 4 számú diagram

Közbiztonság

A városban polgárőrség működik

A Sajószentpéteren működő polgárőrség története a '90-es évek elejére nyúlik vissza. Egész pontosan 1991-ben alakult meg a szervezet, néhai Haris László vezetésével. Első székhelye a Kossuth Lajos Iskola szomszédságában lévő Gyermek Háza volt. Akkoriban abban merült ki a szolgálatteljesítés, hogy a polgárőrök hétvégeként (pénteken, szombaton és vasárnap) a rendőrségen telefonügyeletet vállaltak, s ha hívás érkezett, ők tájékoztatták a járőröket a településen történt kisebb- nagyobb atrocitásokról. Ma már kicsit más a helyzet.

A Sajószentpéteri Polgárőr Egyesület a GYÓMI Somogyi Béla utcai rendelőjének épületében nyert elhelyezést, ami egyfajta telephelyként is funkcionál. Itt tartják az állománygyűléseket, itt készül a szolgálatbeosztás, itt tárolják az önkormányzat anyagi támogatásával megvásárolt kerékpárokat, illetve motorkerékpárokat, valamint azokat a felszereléseket (lámpák, telefonok, walkie-talkie készülékek), melyekre szolgálat közben szükségük lehet. Egy sikeres pályázat eredményeként – mintegy másfél éve - egy Suzuki terepjáróval is rendelkeznek, így ma már olyan helyekre is eljutnak, ahová hagyományos személyautóval képtelenség lenne. Lakatos Sándor parancsnokhelyettes és Halász László szolgálatvezető információi alapján Lakatos Sándor 1996-ban került a helyi polgárőrséghez, akkoriban Sarkadi István irányította a szervezetet.

2.7 Az elmúlt évek főbb beruházásai a térségben

A 2006. és 2010. év között megvalósult fontosabb programok:

I. Gazdasági-városfejlesztési program

A Képviselő-testület az Ötv. 91. § (7) bekezdése alapján elkészítette és elfogadta Sajószentpéter Város Gazdasági Programját. (2006-2013) „*A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.*”

Az elfogadott program általános célkitűzése az volt, hogy a településen élők életkörülményei, így:

- a megélhetési viszonyok,
- a komfortosság, a települési intézményi és egyéb infrastruktúra,
- az esztétikai minőség, a városiasodási folyamatok,
- az egészséges környezeti feltételek

az erőforrások megőrzése mellett jelentősen és tartósan javuljanak.

Az Európai Bizottság és a magyar kormány között lezajlott tárgyalások eredményeként hazánk 2007 és 2013 között 22,4 milliárd eurós uniós támogatásban részesül, hogy felzárkózhasson a fejlett országokhoz. A települések számára pedig csak ebben az időszakban van lehetőség arra, hogy e pályázati források kihasználásával megvalósítsák tervezett fejlesztéseiket.

Régióink, az Észak-Magyarországi Régió 2007-2013 időszakra szóló Operatív Programját a Magyar Köztársaság Kormánya 2006. december 6-án fogadta el. A következő prioritások szolgálták a program megvalósítását:

Versenyképes helyi gazdaság megteremtése

Célkitűzés:

- Új vállalkozások indításának és ezzel együtt új munkahelyek létesítésének ösztönzése

- A régióban működő, ill. letelepülni kívánó elsősorban feldolgozóipari és logisztikai vállalkozások korszerű telephelyi feltételeinek megteremtése

Megvalósulás:

a) SAJÓ-GLASS Ingatlanhasznosító- és Üzemeltető Kft. – ÉMOP-1.1.1/D

Az egykori Sajószentpéteri Üveggyár, mint barnamezős iparterület revitalizációja

Támogatás összege: 311.400.000,- Ft

A projekt fő célja a volt Sajószentpéteri Üveggyár leromlott és elhanyagolt területének a modern gazdasági feltételeknek megfelelő rehabilitálása, a 21. század igényei szerinti átalakítása. A SAJÓ-GLASS Kft. a projekt keretén belül 7,6 ha rendezését valósítja meg. Stratégiai terveiben egy magas színvonalú ipari-logisztikai-szolgáltató központ, ipari park kialakítása szerepel.

Az ingatlanfejlesztő vállalkozás célja, hogy a terület felújítása és a környezetének rendezését követően az ingatlanokat bérbe adja vagy eladja, és rajtuk olyan hosszú távon kialakuló vállalkozások telepedjenek meg, amelyek képesek piaci körülmények között gazdaságosan működni. Ezek a vállalkozások tevékenységükkel hozzájárulnak a térség foglalkoztatottságának növeléséhez az esélyegyenlőség szempontjait szem előtt tartva. A modernizáció után a komplexum alkalmas lesz akár már működő, akár újonnan induló kis- és középvállalkozások fogadására és teljes körű kiszolgálására.

b) InterScreen Kft. - GOP 2.1.2-08/D

Digitális médiahálózat rendszerek gyártása és interaktív online szolgáltató központ kialakítása

Támogatás összege: 72 812 312,- Ft

A projekt célja egy olyan interaktív média terminálok gyártására alkalmas, valamint interaktív megjelenést szolgáltató üzem létrehozása, mely a hátrányos helyzetű Sajószentpéteren valósulna meg. A projekt keretében tervezett egy műhelycsarnok felállítása, a kapcsolódó infrastruktúra kialakítása, a szükséges (információs) technológia fejlesztést támogató eszközök beszerzése; hatékony piacra jutást segítő, és tanácsadói szolgáltatások igénybevétele, valamint MIR és KIR rendszerek kialakítása.

Az üzem 50 fő számára biztosít majd munkalehetőséget.

c) InterScreen Kft. - ÉMOP 1.1.1/B-09

Ipartelepítés Sajószentpéter

Támogatás összege: 98 197 237,- Ft

A projekt célja egy magas színvonalú szolgáltatási és összeszerelő-üzemi infrastruktúra kialakítása.

A versenyképes helyi gazdaság megteremtését segítik azok a helyi vállalkozók is, akik az elmúlt időszakban 12 nyertes Európai Uniósi pályázatukkal 236.587.000,- Ft fejlesztést valósítottak/valósítanak meg a településen.

A turisztikai potenciál erősítése

Célkitűzés:

- Turisták számának növelése
- Kereskedelmi szálláshelyek színvonalának és szolgáltatásának javítása

Megvalósulás:

Sajószentpéter történelmi városközpontjának rehabilitációja (ÉMOP-3.1.2/A-2f-2009-0004) pályázat keretében nyílik lehetőség a Lévy-ház, a Tájház, valamint a Református nagytemplom rekonstrukciójára. A Lévy-ház kiegészítéseként egy olyan komplex, a szabadidő hasznos eltöltésére alkalmas tájház létesül, ahol az ifjúság megismerkedhet a város történelmi, néprajzi, természeti, kulturális értékeivel, és közben kézműves foglalkozásokon is részt vehet. A tájházban kiállító tér, kézműves műhelyek, teakonyha és akadálymentes vizesblokk is helyet kap.

A műemléki védettséget élvező, országos jelentőségű református templom csapadékvíz elleni védelme és külső homlokzat felújítása is megtörténik.

Településfejlesztés

Azért, hogy a nagyvárosok innovációs potenciáljuk javítása érdekében vonzzák, illetve megtartsák a magas képzettségű lakosaikat, az elmaradott kistérségek központi városainak fejlesztése révén javuljon tőkevonzó képességük és a vállalkozások működési környezete.

Megvalósulás:

Sajószentpéter történelmi városközpontjának rehabilitációja (ÉMOP-3.1.2/A-2f-2009-0004) pályázat keretében a város több emblematikus épülete és központi magja kap új arculatot.

A projekt a Kálvin tér 4-6. sz. alatti "A" és "B", a Kálvin tér 31-33. sz. alatti "D" jelű polgármesteri hivatali épületek, a Hunyadi utca 9. szám alatti Rendezvények Háza rekonstrukcióját, a Kálvin tér út, közmű, park építését, a Nyögő patakon új közúti híd építését, a megvalósításhoz szükséges közműkiváltásokat, a meglévő gyalogoshíd bontását

tartalmazza. A Kálvin tér északi részén az újonnan megvalósuló csapadécsatornába a templom mély fekvésű telkének drainsöves talajvíz elvezetése bekötésre kerül.

Az épületrekonstrukciók célja a középületek városképbe illeszkedő, megújult külsővel történő ellátása; a szolgáltatási infrastruktúra, az eszközpark korszerűsítése. A korszerűsítések nyomán az Önkormányzat által nyújtott szolgáltatások - a korszerűen felszerelt ügyféltér és háttér-infrastruktúra következtében - könnyebben elérhetők lesznek, az ügyintézési idő jelentősen rövidül.

A templom mögötti park rekonstrukciójának kapcsán a terület a műemléki védettségű református templom rangjához méltó téré alakul. A pályázat célja a lakosság számára élhető városközpont kialakítása, ezen keresztül a város népességmegtartó és tökevonzó képességének fokozása. A fejlesztés központi célkitűzése a város közösségi funkciójának erősítése, illetve a városközpont, mint szabadidő eltöltésére, pihenésre alkalmas városrész megteremtése.

Humán közösségi infrastruktúra fejlesztése, a közoktatás, az egészségügy és a szociális ellátás megújítása

Célkitűzés:

A kistérségi keretek között megszervezendő humán közszolgáltatások: a közoktatás, az egészségügy és a szociális ellátás megújítása jelentősen hozzájárul a lakosság foglalkoztathatóságának javításához, valamint az életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, így a társadalmi kohézió erősítéséhez.

Megvalósult projektek:

a) Sajószentpéteren működő háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi praxisok, a védőnői szolgálat és a központi orvosi ügyelet infrastruktúrájának építészeti fejlesztése

ÉMOP-4.1.1/A-2008-0092

A korábban két különböző telephelyen működő egészségügyi alapellátás összevonásra került egy közös telephelyen, ezáltal 5 felnőtt háziorvosi, 3 gyermekorvosi, 3 fogorvosi praxis, a 7 fős védőnői szolgálat és a mintegy 20 ezer lakost (beleértve a Pityalatty-völgyet is) ellátó orvosi ügyelet egy központi épületben került kialakításra. Így minden egészségügyi szolgáltatás egy helyen, akadálymentesen elérhető. Megvalósult az épület teljes akadálymentesítése (WC, lift), a felújított épület mellett akadálymentes parkolók kialakítására is sor került.

b) Sajószentpéteri Területi Szociális Ellátó Központ Integrálása

ÉMOP-4.2.1/C-2f-2009-0001

A projekt célja a Területi Szociális Központ új épületbe helyezése volt. Az intézmény integrált formában biztosítja a szociális és gyermekjóléti alapellátásokat.

A projekt során felújításra (átalakításra) került egykori iskolaépület, új környezetben, ideális körülményeket biztosít a szociális ellátás valamennyi területének. A projekt megvalósulásának eredményeként az intézményi körülmények, a tárgyi feltételek, és ezáltal a szolgáltatások színvonalának minőségi javulását érték el, melyhez 5 új munkahely is létesült. Az épület teljes akadálymentesítése is megvalósult.

c) Sajószentpéteri bölcsőde kialakítása

ÉMOP-4.2.1/B-2f-2009-0004

A projekt célja a bölcsődei ellátás megteremtése a városban. A projekt eredményeként egy 20 férőhelyes bölcsőde jött létre, valamint 6 új munkahely is létesült. A bölcsőde az egykori iskola épületében került kialakításra, a Területi Szociális Ellátó Központ szomszédságában. Az infrastrukturális fejlesztéseken túl a kertépítészetileg rendezetlen telken zöldterület és játszóudvar is létesült a kicsik számára, valamint természetesen a bölcsőde működéséhez szükséges eszközök beszerzése is megtörtént. Az épület teljes akadálymentesítése is megvalósult.

d) Bagolyvár a Pitypalatty-völgy kapujában, tudásközpont megvalósítása a SKÁI Kossuth Lajos Iskola infrastrukturális fejlesztésével, a XXI. sz. iskolájának megfelelően Sajószentpéteren ÉMOP-4.3.1/2/2F-2009-0008

A Kossuth Iskola meglévő 2662 m² alapterületének teljes körű akadálymentes felújítása, illetve 959 m²-en történő bővítése, melynek eredményeként a központi épület fedett átjáróval kapcsolódik a múlt század '30-as éveiben épült régi épületszárnyhoz, biztosítva ezzel az egyes helyiségcsoportok épületen belüli megközelíthetőségét. A tornatermi szárny részben még egy szintet kapott, ahol a SKÁI vezetése, a tanári szoba és egy tágas könyvtár létesült. A megújult épületben kialakításra került – többek között – egy logopédiai foglalkoztató, egy informatikai, valamint idegen nyelvi labor is. A felújítást követően az épület modern, infokommunikációs technológiai (IKT) eszközök befogadására is képes lett. Bővült az étterem befogadóképessége, megvalósult az iskolaépület komplex akadálymentesítése.

e) „Mit tehetnék érted?” Esélyegyenlőségi program Sajószentpéteren

TÁMOP-3.3.2-08/2-2008-0061

A pályázat alapvető célja, hogy a közoktatásban elősegítse az esélyegyenlőség érvényesülését, megerősítse az iskolarendszer esélyteremtő szerepét. A pályázat 5 komponensből (A,B,C,D,E) Sajószentpéter Város Önkormányzata három komponensre nyújtotta be programját.

- ***A: Iskolai szegregáció csökkentése. A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) iskolai körzetek, iskolák közötti kirívó aránykülönbségeinek csökkentése. (Kötelező tevékenység, amennyiben a feladatellátási helyek között nem kiegyenlített a HHH-s***

tanulók aránya, és van legalább két olyan intézmény, amelyek között a HHH-s tanulók aránya több mint 25 %-os különbséget mutat.)

- **D:** *A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek korai (3 éves kortól történő) óvodáztatását biztosító szakmai programok működtetése*
- **E:** *Érettségit adó középfokú oktatási intézményben, illetve minőségi szakképzést biztosító szakiskolában történő továbbtanulási utak megerősítése. A vállalt feladatok megvalósítását részletesen (havonkénti bontásban) kidolgozott munkatervek segítik:*
 - óvoda-iskola átmenetet segítő program
 - érettségit adó képzési formákban történő továbbtanulásra felkészítő program
 - középfokú oktatási intézményekkel történő együttműködés terve
 - pályaaorientációs munkaterv
 - egyéni fejlesztési tervek készítése és ellenőrzése
 - gyógytestnevelési foglalkozások munkaterve
 - szenzomotoros terápiás foglalkozások munkaterve
 - „Ringató” szociális támogató program
 - nyitott óvodai programok munkaterve
 - óvodai szolgáltatások bővítése (preventív egyéni és mikro csoportos óvodai fejlesztés HHH gyermekek részére).

A minőségi oktatás érdekében a pedagógusok továbbképzésükön sajátítják el az új módszertani ismereteket és az IPR-rendszer működését. Az új ismeretek alapján átdolgozzák intézményük pedagógiai programját, amelynek gyakorlati megvalósítását intézményi mentorálás, hospitálások és jó gyakorlatok megismerése segíti. A tevékenységek mindegyikének alapja az együttműködés az oktatás, az egészségügy, a szociális szféra és civil szervezetek (Cigány Kisebbségi Önkormányzat) között.

f) A TIOP-1.2.3-08/1-2008-0071 pályázat soha nem látott lehetőséget kínál Magyarországon a könyvtárak együttműködésére.

A projekt keretén belül konzorciumot hozott létre a település a régió legnagyobb felsőoktatási és szakkönyvtárával, a Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltárral és Múzeummal. A pályázat keretén belül bővült a város könyvtárának elektronikus infrastruktúrája, elsősorban a lakosság információellátottságának érdekében. Ez leginkább a szolgáltatások koordinálását, a katalógusok közös felületről való könnyebb használhatóságának megteremtését, adatbázisaik közös szerverről történő szolgáltatását jelenti. Az egyetemi könyvtár ezen felül országos cikkarchívum létrehozásához a Pannon Egyetemmel együttműködésben szerezte be a szükséges hardver és szoftver eszközöket.

g) A TÁMOP-3.4.4/B-08/1-2009-0072 Keresünk, kutatunk, gyémánttá csiszolunk elnevezésű tehetségdonozó projekt.

Elsősorban a Sajószentpéteri Központi Általános Iskolában már működő tehetségpont és a szülők közötti kapcsolat fejlesztését, országos hálózatba történő bekapcsolódását a városban

élő gyermekek fejlesztését, a tehetséggondozás népszerűsítését, továbbképzések szervezését, a tehetséggondozó műhelyek tapasztalatcseréjét, egy tehetségálózat kialakítását szolgálja.

h) TÁMOP-3.2.4-09/1-2010-0006 Korszerű könyvtári szolgáltatásokkal az információ, a tudás megszerzéséért és az olvasáskultúra fejlesztéséért Miskolcon és a Sajó-völgyében

A pályázatot az önkormányzat a Miskolci Városi Könyvtárral konzorciumi együttműködés keretében valósítja meg. A projekt célja az informális, non formális képzéseken élethosszig tartó tanulás feltételeinek biztosítása könyvtári szolgáltatások korszerűsítésével.

Eredményként a könyvtár kapcsolódik az egységes országos lelőhely adatbázishoz. A retrospektív konverzióval (13.000 rekord) az eddig hagyományos módon működő könyvtár megteszi az első lépéseket a számítógépes kölesönzés irányába. Az interaktív, és a magyar mellett 2 idegen nyelvű (angol és német) honlap alkalmas lesz könyvtári információk szolgáltatására. A szolgáltatásfejlesztés célja ezen kívül, hogy a használók képzésével hozzájáruljon a könyvtárhasználati ismeretek, és a digitális írástudás fejlesztéséhez, az olvasás népszerűsítő programok szervezésével, a könyvtárhasználók számának növekedéséhez, új használói csoportok bevonásához, a könyvtárosok szakmai és nyelvi képzésével a korszerű, minőség alapú szolgáltatásokhoz szükséges ismeretek megszerzéséhez.

A projekt célja:

- Az oktatásban részt vevők nagyobb arányú bevonása a könyvtárak hatókörébe
- A kistelepülésen élők hagyományos könyvtári ellátásának javítása
- A digitalizált dokumentumok tárolása és szolgáltatása feltételeinek megteremtése

i) TÁMOP-3.2.3-09/2-2010-0012 „Tanulás – fejlődés – életésély a Sajó-völgyében”

A programmal az önkormányzat - a Művelődési és Sportközpont és Városi Könyvtár révén – hozzá kíván járulni a helyi iskolák oktatási hatékonyságának növeléséhez, a hátrányos helyzetűek (romák) kompetencia fejlesztéséhez és beilleszkedéséhez.

A pályázat keretében 2 fő szakmai továbbképzése valósul meg, valamint 6 csoportban folyik iskolán kívüli kompetencia fejlesztés (Formációs tánc 2, Néptánc, Színjátás, Musical stúdió, Modern tánc- 1csoport) 4 félévben 840 órában. Megvalósul továbbá 3 nyári tábor hat napos időtartamban. Egyéni és kiscsoportos tehetséggondozást folytatnak 3 félévben. Elkészül 5 tananyag, megvalósul három rendezvény.

Három cigány hagyományokkal foglalkozó és két életvezetési technikákat oktató csoport működik majd. A programokhoz kapcsolódóan kiadványt készítenek, s projekt végrehajtásához szükséges eszközöket is beszereznek.

A projekt hosszú távú célja a Sajószentpéteri Művelődési és Sportközpont és Városi Könyvtár nem formális és formális képzési kapacitásának kialakítása, bővítése, az ezzel kapcsolatos kompetenciák megszerzése, az ilyen irányú szolgáltatások hosszú távú fenntartása. A formális oktatási tevékenység támogatása a projektben kialakult nem formális tananyagokkal és képzési tapasztalatokkal. A projektben szerzett együttműködési tapasztalatok felhasználása a városi szintű együttműködésben. A projekt megvalósítójának

közösségi elismerése, mint a nem formálisan megszerezhető tudások átadására alkalmas intézményeknek. A társadalmi szolidaritás erősítése a projekt megvalósítás helyszínén.

j) TIOP-1.1.1-07/1-2008-0863 „Sajószentpéteri Központi Általános Iskola informatikai fejlesztése”

A programmal az önkormányzat az informatikai eszközök beszerzésén keresztül kíván hozzájárulni a helyi iskolák oktatási hatékonyságának növeléséhez. A projekt elszámolható költsége 56.937.140 Ft, az igényelt támogatás összege: 56.937.140 Ft.

A pályázat során beszerzésre kerül 1 db szerver szoftver, 125 db asztali számítógép monitorral, 27 db interaktív tábla, 27 db notebook, 27 db projektor, 1 db alkalmazás szerver, 5 db WIFI csomag és 4 db szavazógép szett. A tantermi csomaghoz kötelezően megvalósítandó egy 10 órás felhasználói képzés. A képzés 15 fős csoportokban zajlik, feladat-ellátási helyenként egy csoport képzése történik.

A beszerzett eszközök tagintézményenkénti eloszlása a következő:

- Kossuth Lajos Iskola: 42 db asztali számítógép, 7 db tantermi csomag, 1 db alkalmazás szerver, 1 db szerver szoftver, 1 db WIFI csomag.
- Hunyadi Mátyás Tagiskola: 33 db asztali számítógép, 7 db tantermi csomag, 1 db szavazó csomag, 1 db WIFI csomag.
- Lévay József Tagiskola: 18 db asztali számítógép, 4 db tantermi csomag, 1 db szavazó csomag, 1 db WIFI csomag.
- Móra Ferenc Tagiskola: 19 db asztali számítógép, 5 db tantermi csomag, 1 db szavazó csomag, 1 db WIFI csomag.
- Pécsi Sándor Tagiskola: 13 db asztali számítógép, 4 db tantermi csomag, 1 db szavazó csomag, 1 db WIFI csomag.

Ezek az informatikai eszközök nagyban hozzájárulnak a gyerekek fejlődéséhez, könnyebbé teszik az oktatást.

A *tantermi csomagok* digitális tartalmak óráközi használatával, csoportmunkák fejlesztésével és elektronikus adminisztrációs rendszerekkel összefüggésben használhatóak.

A *szavazó csomagok* az oktatók felméréseiben segítenek, mint például az óráközi elektronikus mérésnél és értékelésnél, amikor az elhangzottak érthetőségével kapcsolatban akarnak tájékozódni, csoportmunkáknál, IKT eszközökkel támogatott óráközi feladatmegoldásnál és számonkérésnél.

Az *alkalmazás szerver csomag* megvalósítja az elektronikus adminisztrációs rendszerek központi alkalmazásaihoz való kapcsolódást, emellett létrehozza az intézmények és tanár - diák- szülő közötti kapcsolattartást.

Térségi közlekedés fejlesztése

A jelentős gazdasági potenciállal rendelkező területek és turisztikai attrakciós célpontok, a kistérségek központi településeinek és a gyorsforgalmi utak elérhetőségének javítása érdekében, ami hozzájárulhat munkahelyek és a közszolgáltatások jobb elérhetőségéhez.

Megvalósult:

Sajószentpéter történelmi belvárosához vezető út felújítása

ÉMOP-3.1.2/B-2008-0021

A projekt célja, hogy a Sajószentpéter történelmi belvárosába befutó utak (Lévay, Árpád, Petőfi) felújításával könnyen elérhetővé váljanak a város közintézményei (polgármesteri hivatal, okmányiroda), valamint, hogy megfelelő összeköttetés létesüljön a kertvárosi rész és a városközpont között. A projekt megvalósulása során járulékos előnyként jelentkezik, hogy Dusnok, valamint a Fecskeszög elérhetősége is nagymértékben javul. A felújított utak bekapcsolódnak a történelmi városközpont rehabilitációjának részeként kialakításra kerülő útszakaszba, ezért a közösségi funkció erősödése, valamint az intenzív áthaladó forgalom indokolja a mintegy 1491 m hosszúságú útszakasz felújítását. Az útburkolat megerősítése és szélesítése mellett mindhárom út esetében a kapubejárók és a járdák kivitelezése, valamint a csapadékvíz-elvezetés is megoldódik.

Megvalósulás:

KÖZOP 3.4.0-09 Előkészítési konstrukció

26. sz. főút Sajószentpéter és Kazincbarcika elkerülő (I.-II. ütem)

Támogatás összege: 684.356.690.- Ft (100 %)

A támogatási döntés dátuma: 2009. november 27.

Beruházás helyszíne: Sajószentpéter

Támogatás aránya 100 %

Közlekedési Operatív Program 2007-ben és 2008-ban elinduló fejlesztései között szerepelt a

- 26. sz. főút Sajószentpéter elkerülő;
- 26. sz. Sajószentpéter és Kazincbarcika közös elkerülő II. ütem.

A tervezett út a meglévő 26 sz. főút 12+850 km szelvényében épülő körforgalmi csomópontból kiindulva, délkeleti irányban kerüli el Sajószentpéter várost és csatlakozik a 27 sz. főút 0+396 km szelvényéhez 2x1 sávossal kialakítással.

A fejlesztések hatására kialakuló vonzó, komfortos település ösztönzően hat a gazdasági folyamatokra is, melynek következtében az életminőség növekszik, de nagy szerepe lehet a

település népesség megtartó erejének növelésében is. Meg kellett teremtenünk azt a kisvárosi településkaraktert, amely korábban hiányzott a településen. Ennek része az egyes településrészek összekapcsolása, településrészek rehabilitációja, és nem utolsósorban a városmag, a városközpont kialakítása és rendezése.

A regionális program prioritásaival összhangban igyekeztek a települést egyéb források felhasználásával is vonzóbbá, esztétikusabbá alakítani.

Ezeknek a céloknak a megvalósítását segíti az a városszépítő törekvés is, melyben több ezer virágot ültetnek ki a közterületekre minden évben. Pihenő padokat telepítettek a lakosság által kedvelt önkormányzati területekre, mely a közösségi élet javítását is szolgálta.

A város szinte valamennyi buszmegállójában kicserélték a buszvárókat, mely az egységes megjelenést biztosítja.

A korábban sok panaszra okot adó közvilágítás korszerűsítésével, a kevéssé világító, kisteljesítményű lámpatestek cseréjével is erősítették település városias jellegét.

A gyermekek számára több városrészben építettek játszóteret, ahol a szabadidejüket tölthetik, az őrájuk vigyázó szülők részére pedig olyan ülőegységeket szereltek fel, ahol beszélgetésre alkalmas tér alakult ki.

Az önkormányzat lehetőségéhez képest a közterek felújításával is próbált és próbál javítani a város arculatán. Pl. Kálvin tér, Kossuth-Bocskai út közötti tér.

A 2008. évben az önkormányzat a Sajószentpéteri Római Katolikus Egyház részére 9.000.000,- Ft vissza nem térítendő támogatást nyújtott a műemlék templom felújításához. Szintén ebben az évben a Sajószentpéter-Nagytemplomi Református Gyülekezet részére 4.500.000 ,- Ft vissza nem térítendő támogatást biztosított a Sajószentpéter, Kálvin téri Nagytemplom tetőszerkezetének javításához.

2009-ben a Sajószentpéteri Római Katolikus Plébánia részére 600.000 ,- Ft vissza nem térítendő támogatást nyújtott a Római Katolikus Templom díszkivilágításának megvalósításához.

Amennyiben sikerül a várost komfortos, rendezett, vonzó lélettérré fejleszteni, úgy számítani lehet arra, hogy mint igényes lakóteret biztosító, jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkező település egyrészt meg tudja tartani a lakosságot, másrészt kedvelt letelepedési célponttá válik. Ezáltal megszűnik az elvándorlás, nő a település eltartó képessége, növekednek bevételei.

A 2006-2010. közötti időszakban igyekezett a város minél több hazai pályázaton indulni (286675 eFt támogatási összeg felhasználásával 435622 eFt értékű fejlesztésre került sor), melynek eredményeként több olyan beruházás valósult, illetve valósul meg, amelyek már régóta időszerűek voltak, és pályázati források nélkül az Önkormányzat nem lett volna képes ilyen mértékű fejlesztésre. (A hazai pályázati forrásokból megvalósult beruházásokat a 2.7 – 3 számú táblázat tartalmazza.)

A gazdasági program célkitűzéseire igazodóan Sajószentpéter Önkormányzata saját forrásból a 2006-2010. évek közötti időszakban 829338 eFt értékű beruházást valósított meg. (2.7 – 4 számú táblázat)

Sajnos volt néhány eredménytelen pályázat is az elmúlt 4 éves időszakban, amelyek szükségessége vitathatatlan, de forráshiány miatt tisztán önerőből nem voltak megvalósíthatóak. Ezek a projektek a későbbiekben is prioritást kell, hogy élvezzenek, és az újabb pályázati lehetőségek megnyílása esetén ismételt benyújtják őket. Ezek közül a leglényegesebbek a Dusnok, Újbányatelep, Fecskeszög városrészek szennyvízcsatornázása, valamint Sajószentpéter belterületi vízrendezése.

Sajószentpéter gazdasági programjából a folyamatban levő és megvalósult projekteket az alábbi 2.7 – 1 számú táblázat, az EU-s támogatással megvalósult projekteket pedig a 2.7 – 2 számú táblázat mutatja be.

2.7 – 1 számú táblázat

GAZDASÁGI PROGRAM 2006-2013 OPERATÍV PROGRAMJA (2007-2008)

Prioritás		Projekt	Megvalósulás
Sorrend	Tengely		
1.	4.3.2.	Polgármesteri Hivatal kialakítása - tervezés - kivitelezés	megvalósult
2.	4.4.1.	Egészségügyi Központ (GYÓMI) épületeinek felújítása, bővítése, járóbeteg szolgáltatások, szakrendelés bővítése, eszközbeszerzés - tervezés - kivitelezés	megvalósult
3.	4.4.3.	Sajószentpéteri Központi Általános Iskola székhely intézményének (jelenlegi Kossuth Lajos Általános Iskola, kistérségi decentrum) felújítása, és XXI.századi iskolaprogram	megvalósult
4.	4.4.3.	Semmelweis úti épületének felújítása	megvalósult
5.	4.3.2.	Játszóter, pihenőpark kialakítása (Harica út, Móra Ferenc lakótelep, Semmelweis úti lakótelep)	megvalósult
6.	4.4.2.	Kistérségi feladatot ellátó Területi Szociális Központ és Családsegítő intézmény elhelyezése a volt 6. számú Általános Iskolában az önkormányzat számára kötelező, de még nem biztosított szolgáltatások (bölcsőde, közösségi ellátások közül a pszichiátriai és szenvedély betegek részére nyújtott ellátás, valamint hajléktalanok nappali melegedője és időskorúak gondozóháza) bevezetése mellett - tervezés - kivitelezés	megvalósult
7.	4.3.2.	Történelmi városközpont (Kálvin tér) rehabilitációjának tervezése	megvalósult
		Ipartelepítési tanulmányterv (tervezés) - zöldmezős (Faiskola, SÜMSE) - barnamezős (üveggyár, Szálhúzó, ELZETT)	részben megvalósult

		Szennyvízhálózat tervezése - Dusnok és Fecskeszög - Sajón túli terület - II. Akna	részben megvalósult
		Rendezvények Háza tervezése (volt Kossuth mozi)	megvalósult
8.	4.4.3.	Sajószentpéteri Központi Általános Iskola Hunyadi Mátyás tagiskola felújítása, és XXI.századi iskolaprogram	nyílászáró csere megvalósult
9.	4.4.3.	Szivárvány Napközi Otthonos Óvoda Bányász úti tagóvoda épületének felújítása	nyílászáró csere megvalósult
10.	4.3.2.	Útfelújítások	megvalósult
		Csapadékvízvezetés	részben megvalósult
		Szennyvízcsatornázás	részben megvalósult
		Közvilágítás korszerűsítése	megvalósult

2.7 – 2 számú táblázat

EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSSAL MEGVALÓSULT PROJEKTEK

Pályázat típusa	Pályázat tárgya	A beruházás bruttó összköltsége (Ft)	Igényelt támogatás (Ft)	Megítélt támogatás (Ft)
ÉMOP Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése - kistérségi járóbeteg szakellátó központok fejlesztése, alap-, járóbeteg szakellátás korszerűsítése	Gyógyító Megelőző Intézmény Kossuth úti épületének felújítása és bővítése	351 975 000	300 000 000	282 036 338
ÉMOP Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások komplex-, valamint bölcsődék önálló fejlesztésének támogatása	Bölcsőde kialakítása a volt 6-os számú iskolában	100 905 000	90 458 415	90 151 695
ÉMOP Köznevelési térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése	Kossuth L. Általános Iskola felújítása és bővítése	410 155 000	230 000 000	229 999 999
ÉMOP Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások komplex-, valamint bölcsődék önálló fejlesztések támogatása	Területi Szociális Ellátó Központ kialakítása a volt 6-os számú iskolában	174 479 000	156 372 080	156 123 869

ÉMOP Funkcióbővítő településrehabilitáció	Városrehabilitáció: Polgármesteri Hivatal Kálvin tér 4. Szám alatti épületének rekonstr., Kálvin tér 33. Szám alatti Bútorbolt átalakítása Polgármesteri Hivatallá, Léway és Tájház felújítása, Rendezvények Házának kialakítása a Hunyadi út 7. Szám alatt, Templom felújítása, Templom melletti park és út építése, Jókai út és Nyögő patak feletti közúti híd építése a hozzá vezető útszakasszal	855 264 000	706 028 096	633 575 353
ÉMOP Kistérségek központi településeinek közlekedésfejlesztése	Petőfi, Léway és Árpád utak felújítása	91 790 000	84 473 000	76 973 503
Összesen:		1 984 568 000	1 567 331 591	1 468 860 757

2.7 – 3 számú táblázat

**HAZAI PÁLYÁZATI FORRÁSBÓL
MEGVALÓSULT BERUHÁZÁSOK**

2007. ÉV

Pályázat típusa	Pályázat tárgya	A beruházás összköltsége (Ft)	Igényelt támogatás (Ft)	Megítélt támogatás (Ft)
Közlekedésbiztonság javítására irányuló pályázat	Jelzőlámpa telepítése a Bethlen G. és Kossuth L. utcák kereszteződésében	12 998 000	10 698 000	10 698 000
Települési Szilárdburkolatú utak felújítása (TEUT)	Madách Imre út felújítása	5 600 880	3 248 510	3 000 000
Települési Szilárdburkolatú utak felújítása	Ibolya-telepi utak felújítása	23 193 360	13 452 149	6 634 641
Települési Szilárdburkolatú utak felújítása(TEUT)	Mária út-Temetőhöz vezető út felújítása	6 233 520	3 615 442	3 000 000
Területi Kiegyenlítő Alap (TEKI)	Kossuth L.- Gábor Á. utcák szennyvízcsatornázása	62 968 164	50 374 531	47 562 320
Összesen:		110 993 924	81 388 632	70 894 961

2008. ÉV

Pályázat típusa	Pályázat tárgya	A beruházás összköltsége Ft	Igényelt támogatás Ft	Megítelt támogatás Ft
Települési Szilárdburkolatú utak felújítása (TEUT)	Kodály, Toboz, Pázsit, Harmat és Könyves K. utak felújítása	16 936 871	14 595 430	7 113 486
Területi Kiegészítő Alap (TEKI)	Gépkocsi beszerzése a Polgárőrség részére	6 325 370	4 892 000	4 892 000
Területi Kiegészítő Alap (TEKI)	11 W-os lámpatestek cseréje 24 W-os lámpatestekre	40 984 264	17 373 229	17 373 229
Céljellelű decentralizált Alap (CÉDE)	Buszváró pavilonok elhelyezése 25 db	21 889 378	16 291 200	16 291 200
Összesen:		86 135 883	53 151 859	45 669 915

2009. ÉV

Pályázat típusa	Pályázat tárgya	A beruházás összköltsége Ft	Igényelt támogatás Ft	Megítelt támogatás Ft
Települési Szilárdburkolatú utak felújítása (TEUT)	Tárna, Bányász, Bükkalja és Péch A. utak felújítása	29 593 000	17 162 407	17 162 407
Települési Szilárdburkolatú utak felújítása (TEUT)	Zrínyi, Somogyi és Semmelweis utak felújítása	20 428 000	11 495 749	11 495 749
Területi Kiegészítő Alap (TEKI)	Vörösmarty úti buszöböl építése	11 885 000	8 465 352	8 465 352
Területi Kiegészítő Alap (TEKI)	Király úti járda felújítása	3 780 000	2 558 188	2 558 188
Területi Kiegészítő Alap (TEKI)	Tárna úti járda felújítása	2 176 000	1 503 600	1 503 600
Céljellelű decentralizált Alap (CÉDE)	Tiltóakna építése az Attila út végén	8 020 000	3 645 415	3 645 415
OKM/XX/11/13/4 Nem Állami Intézmények felújítása, beruházás előirányzata 2009.	Művelődési és Sportközpont rekonstrukciós munkái I. ütem	50 000 000	50 000 000	50 000 000

8/2009. (II.26.) ÖM rendelet a bölcsődék és közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése, valamint közösségi buszok beszerzésével kapcsolatos költtségvetési támogatás	A Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda Simmelweis utcai Tagóvoda felújítása és bővítése	40 311 000	20 000 000	14 780 000
Összesen:		166 193 000	114 830 711	109 610 711

2010. ÉV

Pályázat típusa	Pályázat tárgya	A beruházás összköltsége Ft	Igényelt támogatás Ft	Megítélt támogatás Ft
A bölcsődék és közoktatási intézmények infrastrukturális fejlesztéséhez valamint közösségi buszok beszerzéséhez kapcsolódó, központosított előirányzatból származó támogatás igénybevétele részletes feltételeiről szóló 1/2010. (I.19.) ÖM rendelet alapján	A Sajószentpéteri Központi Általános Iskola Hunyadi Mátyás Tagiskolában nyílászárók cseréje I-II. ütem	22 300 000	20 000 000	10 500 000
OKM/XX/11/13/4 Nem Állami Intézmények felújítása, beruházás előirányzata 2010.	Művelődési és sportközpont rekonstrukciós munkái II. ütem	50 000 000	50 000 000	50 000 000
Összesen:		72 300 000	70 000 000	60 500 000

ÖSSZESÍTŐ

év	A beruházás br. összköltsége Ft	Igényelt támogatás Ft	Megítélt támogatás Ft
2007	110 993 924	81 388 632	70 894 961
2008	86 135 883	53 151 859	45 669 915
2009	166 193 000	114 830 711	109 610 711
2010	72 300 000	70 000 000	60 500 000
összesen	435 622 807	319 371 202	286 675 587

2.7 – 4 számú táblázat

SAJÁT FORRÁSBÓL MEGVALÓSULT BERUHÁZÁSOK

2007. ÉV

BERUHÁZÁS MEGNEVEZÉSE	BERUHÁZÁS KÖLTSÉGE bruttó eFt
Bajcsy-Zs., Iskolaszög és Zalka Máté utcák szennyvízcsatornázása	36 535
Alvég csapadékvíz elvezetése, Kossuth L. , József A utcák., és az ártérhez vezetõ vízelvezetõ árok burkolása	19 896
Szabadság telep csapadékvíz elvezetése, Kossuth L., Zsigmond király és Hazafias utcák vízelvezetõ árkaiknak burkolása	16 823
Baross G. utca szennyvízcsatornázása	8 640
Forgalomlassító sziget építése a Vörösmarty úton a Baross G. utcai kereszteződése előtt	8 771
Erzsébet telepet és Kandó Kálmán utcát összekötõ útszakasz felújítása	9 840
Bajcsy-Zsilinszky, Iskolaszög és Zalka Máté utak felújítása	8 460
Harica út, Nyögõ-patak és Rózsa utca közötti épületek elõtti útszakaszának felújítása	1 980
Kossuth L. út 155. szám alatti önkormányzati bérlemény gázbekötése	120
Munkácsy úti elektromos hálózat bővítése	409
Alacsikai úti buszmegálló- párban fellépõ sziget építése	689
Attila úti ivóvízhálózat bővítése	9 388
Izapfogó készítése a Móra F. úton	954
Játszóterek kialakítása a Harica, Móra F, és Semmelweis utcákban	22 267
Fekvõrendõrök elhelyezése a Móra Ferenc és Erõmû utakon	591
Majális park villamos energia ellátása	120
Major-közi vízelvezetõ árok burkolása	447
Ibolya-telepi aluljáró megvilágítása	94
Margit-kapu 4. szám alatti önkormányzati lakásban villanyóra cseréje	54
Péçh A. út 1. 3/3. számú önkormányzati lakásban gázkonvektor cseréje	85
Gyámhivatal felújítása	832
Kossuth Iskolában testnevelõi szoba kialakítása	3 452
Beruházási költség összesen:	150 447

2008. ÉV

BERUHÁZÁS MEGNEVEZÉSE	BERUHÁZÁS KÖLTSÉGE bruttó eFt
Attila úti vízvezető árok burkolása	7 819
Ady E. és Kossuth L. utcákat összekötő útszakasz felújítása	1 113
Ady E. és Kossuth L. utcákat összekötő útszakasz vízvezetése	7 000
Kölcsey, Bem J. és Damjanich utak felújítása	21 192
Mária út felújítása	1 148
Melinda út felújítása	5 235
Tizeshonvéd út felújítása	6 998
Ibolya-telepi aluljáró aszfaltozása	1 483
Fecskeszög kőburkolatú útjainak zúzottkövezése	1 344
Erzsébet telepi zsákutca szélesítése zúzottkövel	118
BÉV telepi utak padkáinak zúzottkövezése	421
Harica úti parkoló szegélyének átépítése	212
Bethlen G. úti járda és parkoló felújítása	36 260
Kölcsey F. úti járda építése	2 942
Bajcsy-Zs. és Iskolaszög úti járdák felújítása	1 949
Kristály Étterem melletti parkoló aszfaltozása	2 384
Útküszöbök (fekvőrendőrök) elhelyezése a Madách I., Kandó K., Tompa M., Tárna és Ady E. utakon	1 809
Margit kapu, Vörösmarty és Labdarúgó utcák szennyvízcsatornázása	26 060
Játszóterek kialakítása a Sport, Berzsenyi és Kandó K. utcában, valamint az Ibolya telepen	15 679
Orgona úti vízvezetés	2 844
Baross G. úti vízvezetés	8 221
Kölcsey, Árpád úton és Kálvin téren hiányzó szennyvízbekötő vezetékek kiépítése	3 635
Petőfi út 4. 3/1. szám alatti önkormányzati tulajdonú lakás felújítása	987
Tárna út 7. 1/2. szám alatti önkormányzati lakás felújítása	1 892
Mini futballpálya kialakítása a Semmelweis úti közterületen	1 675
József A. úti ivóvízvezeték bővítése	2 028
MSK Sportközpont felújítása	18 549
Beruházási költség összesen:	180 997

2009. ÉV

BERUHÁZÁS MEGNEVEZÉSE	BERUHÁZÁS KÖLTSÉGE bruttó eFt
Ady E. és Kossuth L. utcákat összekötő út melletti járdaépítés	302
Ady E. és Kossuth L. utcákat összekötő útszakasz, Margit kapu, Rózsa út és Nyögő patak közötti útszakasz, Borsvezér úti garázssor előtti, Kandó K., Lévy és Váci M. utcák közvilágítási hálózatának bővítése	4 288
Alacsikai úti járda felújítása	916
Bányász út 2. 3/1. Szám alatti önkormányzati tulajdonú lakás fűtésének felújítása	206
Utcanév táblák elhelyezése	968
Sport út 9. fsz. 1. számú önkormányzati tulajdonú lakás felújítása	1 996
Sport út zúzottkövezése	96
Berzsényi úti játszótér melletti út zúzottkövezése	539
Bányász út 2. 3/3. szám alatti önkormányzati tulajdonú lakás felújítása	162
Móra F. út 50. fsz. 2. szám alatti önkormányzati tulajdonú lakásban gázkazán cseréje	215
Pécs A. út 12. szám alatti önkormányzati tulajdonú lakásban nyílászáró cseréje	72
Harica úti óvodában nevelőtestületi szoba felújítása	130
Bányász úti óvodában nyílászárók cseréje	8 982
Semmelweis úti óvodában nyílászárók cseréje	2 113
Játszótér és parkoló kialakítása a volt szeszfőzde mellett	2 000
Beruházási költség összesen:	22 985

2010. ÉV

BERUHÁZÁS MEGNEVEZÉSE	BERUHÁZÁS KÖLTSÉGE bruttó eFt
Berzsényi úti játszótér mellett járda építése	286
Bajcsy-Zs. úti kapubejárók felújítása	1 000
Kálvin téri szerviz út és buszöböl építése	14 000
Kossuth L. és Bocskai utca kereszteződésében köztér kialakítása	10 500
Király úti kapubejárók felújítása	1 000
TSZK-hoz és Bölcsödéhez vezető út kialakítása	12 500
Beruházási költség összesen:	39 286

ÖSSZESÍTŐ

ÉV	BERUHÁZÁS KÖLTSÉGE bruttó eFt
2007	150 447
2008	180 997
2009	22 985
2010	39 286
MINDÖSSZESEN:	393 715

Az alábbi két táblázat a kötvény felhasználásával a 2008-2009. évi beruházásokat, felújításokat jeleníti meg.

Kötvény felhasználásával megvalósuló 2008. ÉVI BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK		Teljesítés, eFt
5.	Központi Napköziotthonos Óvoda felújítás ÉMOP 2007. 4.3	1 080
5.1	Pályázati önerő	
5.2	Tervezési költség	1 080
6.	Központi Általános Iskola (Kossuth Isk.) felújítás ÉMOP 2007. 4.3	2 750
6.1	Pályázati önerő	
6.2	Tervezési költség	2 750
10.	Útszakasz aszfaltozása Ady és Kossuth út közötti vízelvezetéssel	224
11.	Út aszfaltozása Kölcsey, Bem, Damjanich	21 192
13.	Út aszfaltozása Mária	1 748
14.	Út aszfaltozása Melinda	5 235
15.	Út aszfaltozása Tizehonvéd	6 998
16.	Aluljáró aszfaltozása Ibolya-telepi	697
18.	Út zúzottkövezése Fecske	1 344
19.	Út szélesítése zúzottkövel Erzsébet-telepi	118
20.	Padkázás (Bányász , Bükkalja és Péch Antal út)	421
21.	Parkoló szegély átépítés Harica úti	212
22.	Bethlen Gábor úti fejlesztések	36 260
22.1	Járdaépítés Bethlen Gábor út	35 150
22.2	Parkoló aszfaltozása Bethlen Gábor 41. szám előtti	1 110
24.	Járdaépítés Kölcsey	2 941
27.	Kristály étterem melletti parkoló aszfaltozása	2 384
29.	Fekvérendőrök készítése (Madách, Hazafias,Tárna,Tompa, Ady, Gyöngyvirág u.)	1 809
33.	Játszóterek építése	15 679
33.1	Berzsényi D. út mellett és az Ibolya-telepen	11 799
33.2	Dühöngő építése (Berzsényi D. út mellett)	
33.3	Vásártér és Sport út	3 880
36.	Buszvárók elhelyezése	2 552
	Buszvárók kialakítása	22
	Pályázati önerő a pavilonokra	2 083
	Alacsikai úti buszmegálló kialakítása	
	Buszmegállópár áthelyezése Vörösmarty úti	447

37.	Tervezések	2 104
37.3	Vízvezetés (pályázathoz)	300
37.5	Attila úti tiltóakna	7
37.9	056-os (körforgalommal érintett) út megszüntetés tervezése	184
37.10	Új törmeléklerakó geodéziai tervei	60
37.14	Egyéb tervezések	1 553
43.	Orgona u. vízvezetés	510
	Kivitelezési munkák	
	Tervezések	510
55.	KEOP 1.2.0 pályázat Szennyvízvezetés és tisztítás Dusnok, Fecskeszög, Újbányatelep	300
55.1	Pályázati önrész	
55.2	Tervezés	300
55.3	Pályázati önrész	
62.	Polgárórség eszközbeszerzése	6 368
67.	Kodály, Toboz, Pázsit, Harmat, Könyves K.. útfelújítás	168
68.	Katalin út felújítás	252
69.	Lévay, Jókai út felújítás	236
70.	Zrínyi, Somogyi, Semmelweis útfelújítás	414
71.	Király úti járdafelújítás	290
72.	Bajcsy-Zs., Iskolaszög út járdafelújítás	1 949
73.	Funkcióbővítő település rehabilitáció pályázat	14 256
73.1	pályázat önerő	5 124
73.2	Tervezés	5 472
73.3	Kálvin tér geodéziai felmérése (Városrehab. Tervhez)	1 260
73.4	Mozi átalakítása házasságkötő teremmé	
73.5	Integrált Városfejlesztési Stratégia	2 400
73.6	pályázatban el nem számolható költségek (pályázatírás)	
76.	Üveggyári törmeléklerakók állapotörögzítő dokumentáció	300
79.	Mini futballpálya Semmelweis úti közterületen	1 675
85.	KEOP 2.3.0 pályázat települési szilárdhulladék rekultiváció	2 028
85.1	Pályázati önerő	
85.2	Törmeléklerakó (rég) rekultiváció pályázathoz geodéziai felmérés	228
85.3	Törmeléklerakó (rég) rekultiváció pályázati terv	1 800
3.1	Tornaterem felújítás	14 180
	11 W-os lámpatestek cseréje 24 W-ra	3 000
	Intézményi fejlesztések	47 549

MINDÖSSZESEN:	199 223
----------------------	----------------

	Feladat megnevezés	Teljesítés
	Kötvény felhasználásával megvalósuló 2009. ÉVI BERUHÁZÁSOK, FELÚJÍTÁSOK	
1.	Központi Általános Iskola (Kossuth Isk.) felújítás ÉMOP 2007. 4.3	6 558
1.1	pályázati önerő	1 931
1.2	Saját beruházáshoz forrás	
1.3	pályázati önerőből felszabaduló forrás egyéb el nem számolható kiadásokra	4 435
1.4	közbeszerzések	192
1.5	engedélyes terv felhasználási jogának megvásárlása	1 800
2.	Attila úti tiltóakna	334
3.	Járdaépítés Kossuth-Ady utak között	302
5.	Margit kapu vízelvezetés aszfaltozással együtt	1 101
5.1	Vízelvezetés és aszfaltozás	251
5.2	tervezés	600
	közbeszerzések	250
6.	Margit kapu gázvezeték építés	782
7.	Margit kapu ivóvíz rekonstrukció	560
7.1	ivóvíz rekonstrukció kivitelezési munkák	160
7.2	tervezés	400
9.	Kossuth - Bocskai út köztér kialakítása vízelvezetéssel	1 665
9.1	köztér kialakítása	
9.2	tervezés	1 290
	közbeszerzések	375
11.	Tárna út - Május 1 út közötti járdaépítés	138
13.	Bányász-Bükkalja-Péch A.-Tárna utak aszfaltozása	1 134
14.	Alacsikai út járdaépítés	916
17.	Király úti járdafelújítás	235
26.	Játszóterek	1 972
26.1	Újbányatelep	
26.2	Fecskeszög	
26.3	Alvég	1 972
26.4	Mini futballpálya Fecskeszög	

27.4	MSK épület süllyedés megállítása	85
32.	Központi Napköziotthonos Óvoda felújítás ÉMOP 2007. 4.3	80
33.	Útszakasz aszfaltozása Ady és Kossuth út közötti vízelvezetéssel	5 546
35.	Közvilágítás bővítése (Újbánya-telep és Harica út 7. előtt)	1 978
36.	Utcanév és útbaigazító táblák	968
36.1	Utcanév táblák	968
36.2	Útbaigazító jelzőtáblák	
37.	Buszvárók elhelyezése	20 795
37.1	Buszvárók kialakítása	
37.2	Pályázati önerő a pavilonokra	20 795
38.	MSK épület felmérési terv	864
41.	Funkcióbővítő település rehabilitáció pályázat	16 331
41.1	pályázati önerő	7 863
41.2	csapadékvízvezetés vízjogi létesítési engedély	
41.3	Tájház korszerűségi felülvizsgálatának tervezési dokumentációja	
41.4	pályázati önerőből felszabaduló forrás egyéb el nem számolható kiadásokra	8 276
41.5	Kiegészítő saját forrás	
41.6	közbeszerzések	192
41.7	PH épületei engedélyes terv felhasználói jogának megvásárlása	2 400
41.8	Kálvin tér csapadékvíz elvezetés engedélyes terv felhasználói jogának megvásárlása	478
41.9	Lévay Ház és Tájház engedélyes terv felhasználói jogának megvásárlása	300
42.3	Üveggyári törmeléklerakó kármentesítése	704
43.	GYÓMI Kossuth utcai épület rekonstrukciója	2 435
43.1	pályázati önerő	2 101
43.2	Saját beruházáshoz forrás	
43.3	pályázati önerőből felszabaduló forrás egyéb el nem számolható kiadásokra	84
43.4	közbeszerzések	250
43.5	engedélyes terv felhasználási jogának megvásárlása	2 400
44.	Szociális alapszolgáltatások (6-os iskola-TSZK)	3 914
44.1	pályázati önerő	1 077
44.2	pályázati önerőből felszabaduló forrás egyéb el nem számolható kiadásokra	2 645
44.3	közbeszerzések	192

44.4	engedélyes terv felhasználási jogának megvásárlása	1 260
45.	Bölesödei ellátást nyújtó intézményfejlesztés (6-os Iskola)	1 956
45.1	pályázati önerő	29
45.2	pályázati önerőből felszabaduló forrás egyéb el nem számolható kiadásokra	1 927
46.	KEOP 2.3.0 pályázat települési szilárdhulladék rekultiváció	6 595
46.1	pályázati önerő	
46.2	tervezési díj	6 595
47.	ÉMOP 2008-3.1.2./B pályázat Petőfi, Árpád, Lévy utcák rekonstrukciója	4 422
47.1	pályázati önerő	1 538
47.2	pályázati önerőből felszabaduló forrás egyéb el nem számolható kiadásokra	2 692
47.3	közbeszerzések	192
47.4	Belterületi utak engedélyes terv felhasználási jogának megvásárlása	841
51.	Attila úti csapadékvíz elvezetés	6 186
53.	Szennyvízcsatornázás Margit kapu, Vörösmarthy, Labdarúgó u.	25 196
54.	Kodály, Toboz, Pázsit, Harmat, Könyves K. útfelújítás	16 091
54.1	Ady - Kossuth útaszfalozás	889
54.2	Ibolya-telepi aluljáró aszfalozása	910
57.1	Semmelweis utcai Tagóvoda infrastrukturális fejlesztése pályázat	313
58.	Városfejlesztési Kft. létrehozása - törzstőke	3 000
67.	MSK rekonsrtukció tervdokumentáció	316
69.	KEOP-2009-5.3.0/A Energetikai pályázat előkészítő munkái	1 963
71.	Közétkeztetési Kft. alapítása	3 000
73.	Móra Iskola, Móra Óvoda fűtés és melegvízkorszerűsítés	130
75.	Bajcsy-Zsilinszky kapubejárók kialakítása	8
77.	Optikai gerinchálózat kiépítése	2 605
82.	Berzsenyi úti zúzottkő utépítés	400
83.	Sport út zúzottkő utépítés	90
85.	Nagyértékű konyhai eszközbeszerzés	8 036
	Polgármesteri hivatal eszközbeszerzése	641
2.1	Nevelőtestületi szoba, helyettesi iroda (Harica út)	130
2.2	Nyílászáró csere (Bányász u.)	8 982
Átadott pénzeszközök vállalkozásoknak		57 862
MINDÖSSZESEN:		227 579

2.8 A kistérség főbb fejlesztési tervei:

A város városhierarchiában bekövetkezett változásai nem számottevőek, de térségközpontú szerepe az elmúlt 10 évben erősödött. Sajószentpéter város számos közigazgatási, hatósági, humánszolgáltatási, gazdasági, közlekedési, közösségi funkcióját 6-10 község irányában szolgáltató városként gyakorolja. A város nagyságához képest több vonatkozásban teljes értékű funkciókkal rendelkezik, de helye és szerepe alapján lényegében funkcióhiányos városnak tekintendő.

Gazdasági funkciója kiterjed a kereskedelmi, pénzügyi szolgáltatói, vendéglátói tevékenységekre, közlekedési, távközlési funkciói a következő területen érvényesülnek: távolsági autóbusz-megálló, vasútállomás, postahivatal, benzinkút, közüzemi vízhálózat, zárt közcsatorna hálózat.

A város közösségi funkcióit a következő területeken fejti ki: közművelődési, könyvtár, kulturális központ, mozi, sport, infrastruktúra.

Állami, igazgatási, közigazgatási, hatósági funkciók: önkormányzat, okmányiroda, építésügyi hatóság, rendőrség.

A város erőssége a humánszolgáltatási funkciók: körzeti orvosi (házi orvosi) székely és ügyelet, járó-beteg szakellátás, fogászati szakrendelés, gyógyszertár, szociális otthon, óvoda, általános iskola, középiskola.

Tekintettel arra, hogy Sajószentpéter város térségi szintű szerepe, feladati meghatározóak, a leírtakat kiegészítve és a város közszolgáltatásai és ellátásai feladatainak jellemzőit összegezve a következők állapíthatók meg:

Oktatás-nevelés

Az óvodai nevelést-oktatást a város egy központi óvodával – Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvoda – 4 feladat-ellátási helyen biztosítja. (korábbiakban 5 önálló óvoda volt) 2006. évhez viszonyítva az óvodai feladat-ellátó helyek száma és kapacitása nem változott, viszont az óvodába beiratkozottak száma jelentős mértékben, közel 20%-kal, 461 főről 375 főre csökkent. Ez nyilvánvalóan a város kedvezőtlen demográfiai jellemzői alakulásával függ össze.

A város önkormányzata társulási megállapodás keretében jelenleg három településsel közösen biztosítja az óvodai-nevelési oktatási feladatnak ellátását. Jelenleg a bejáró óvodások száma 7 fő.

Az alapfokú oktatás ellátási, illetve feladat-ellátási helyei Sajószentpéteren 2001. évben meglévő 6 helyről 2006. évre 5-re csökkent, majd 2011-ben további 1 feladat-ellátási hely került megszüntetésre. Ez időszakban a KSH adatai szerint a tanulók száma jelentősen, 1803-

ról 1606 főre csökkent, és jelenleg a tanulók létszáma 1148 fő. E csökkenés szintén a város demográfiai jellemzőivel függ össze. A gyermekek oktatása a 4 feladat-ellátási helyen 45 tanulócsoporthoz történik.

Az integráltan oktatható, sajátos nevelési igényű gyerekek száma 60 fő, mely tanulók rehabilitációjához a szükséges személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak.

Az önkormányzat 5 településsel társulási megállapodást kötött az általános iskola oktatási feladatainak ellátására, a bejáró tanulók létszáma 160 fő.

Középfokú oktatás a városban a B.-A.-Z. megyei Önkormányzat Surányi Endre Gimnázium és Szakképző Iskola, Pattantyús-Ábrahám Géza Szakképző Tagiskolában folyik, melyben a tanulók létszáma 341 fő. A más településről bejáró tanulók száma ebből 231 fő.

A városban 1999-től folyik esti tagozatú gimnáziumi oktatás, mely a nagyhalászi Kölcsey Ferenc Gimnázium tagintézményeként működik. Az évek során 6-7- osztály indul, mintegy 250 fős tanuló létszámmal. A tanulók életkora a 18 évestől 55 éves kor közötti, mintegy 1/3-uk sajószentpéteri, mintegy 2/3-uk a környező településekről bejáró. 2002. és 2007. között több mint 250-en tettek sikeres érettségi vizsgát, és többen felsőoktatási intézményekben folytatták, illetve folytatják tanulmányaikat.

Egészségügy

A település egészségügyi ellátását biztosító, vállalkozási formában működtetett szolgáltatásai :

- 6 felnőtt háziorvosi szolgálat, 6 háziorvossal és 9 körzeti ápolóval,
- 3 házi gyermekorvosi szolgálat, 3 házi gyermekorvossal és 3 körzeti ápolóval,
- 3 fogorvosi szolgálat, 3 fogorvossal és 3 fogászati asszisztenssel,

A város Gyógyító Megelőző Intézménye (GYÓMI) – mely szorosan együttműködik az egészségügyi vállalkozásokkal – az alábbi szolgáltatások, rendelések működéséről gondoskodik.

- 6 védőnői szolgálat, a körzeti védőnői és az iskola-egészségügyi feladatokra,
- központi ügyeleti szolgálat a társult községekre kiterjedően is,
- helyben biztosított járóbeteg szakellátások és a nem szakorvosi ellátások a társult községekre kiterjedően is (belgyógyászat, fizioterápia, gyógytorna, ideggyógyászat, nőgyógyászat, szemészet, reumatológia, ultrahang, laboratórium, urológia, fül-orr-gégészet),

Az egészségügyi ellátás területe a városon kívül több községre kiterjed, melynek formáit, változatait, megállapodásait az Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS) tartalmazza.

Szociális ellátás

Sajószentpéter város 26 fős bölcsődével rendelkezik.

A személyes gondoskodást nyújtó alapellátásokat és a gyermekjóléti alapellátást a Területi Szociális Központ integrált formában biztosítja. Az egymásra épülő és egymást kiegészítő ellátások: nappali ellátás (Idősek Klubja), szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti alapellátás (Gyermekjóléti Szolgálat),

Az idősek nappali ellátására szolgáló férőhely kapacitás a KSH adatai szerint az elmúlt 10 évben nem változott, annak száma 40 fő, ugyanakkor a szociális ellátást igénybevevők száma 51 főről 37 főre csökkent, így a jelenlegi kapacitás kihasználás 92,5%.

A város fentiekben ismertetett szociális feladatellátása több környező településre is kiterjed, melynek részleteit az IVS tartalmazza.

A város önkormányzatára az utóbbi évtized romló gazdasági-társadalmi viszonyai miatt, nagy terhet ró a szociális ellátás kapcsán a segélyezések biztosítása. A város 2007 évben több mint 400 millió Ft-ot költött a szociális kiadásokra.

Ezek közül kiemelendő nagyságrendű – több mint 50% - a nem foglalkoztatott személyek rendszeres szociális segélye.

Több mint 10 millió Ft-ot jelentő szociális kiadás a rendszeres gyermekvédelmi támogatás, a lakásfenntartási támogatás, az alanyi jogú ápolási díj.

Szociális kiadásként az önkormányzat közcélú foglalkoztatásra több mint 50 millió Ft-ot használt fel.

Sajószentpéter városban végzi szociális ellátási tevékenységét a B.-A.-Z. megyei Önkormányzat fenntartása alatt működő 144 fő férőhelyszámú gondozói részlegű, és 27 fő férőhelyszámú rehabilitáció részlegű, mentális szenvedélybetegek mentális betegek ellátását szolgáló B-A-Z Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Központ Dr. Csiba László Gondoskodás és Esély Háza.

Szintén a városban fejti ki tevékenységét a B.-A.-Z. Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Központ Sajószentpéteri Idősek Otthona 50 férőhelyszámmal.

Közigazgatás

Sajószentpéter város városi funkciójából adódóan a város közigazgatási funkciói mellett számos térségközpontú közigazgatási hatósági feladatot is ellát (IVS).

A közigazgatási feladatokat ellátó épületek alapvetően a belső városmagban, illetve a város központi részén helyezkednek el, melyek lakossági megközelítése kedvező. Az épületek és egyéb kiszolgáló infrastruktúrák korszerűsítésre, bővítésre szorulnak, melyet az önkormányzat a funkcióbővítő város rehabilitációs ÉMOP pályázat keretében kíván megoldani.

Hulladékgazdálkodás

Sajószentpéter város hulladékgazdálkodási feladati döntő részt megoldott, gondot csupán a korábbi hulladéklerakók, barnamezős területek okoznak.

A település kommunális hulladékának elszállítása az AVE Kft-vel kötött szerződés alapján rendszeresen történik.

A város szennyvízkezelése az ÉRV Zrt.-vel kötött szerződés alapján folyamatosan történik.

3. SAJÓSZENTPÉTER VÁROS VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA ÉS GAZDASÁGI PROGRAMJA

A fenntartható fejlődés lokális program (Local Agenda 21) kulcsszerepet szán a helyi önkormányzatoknak a helyi fenntarthatóság megvalósításában. Összességében több mint egy környezetvédelmi program ("zöld" terv). Feladata integrálni a helyi környezeti, társadalmi, gazdasági és kulturális kérdéseket, problémákat, hosszú távon biztosítani a helyi polgárok életminőségét a fenntartható fejlődés alapelvei alapján. A feladatok megfogalmazásába és megvalósításába bevonja a helyi közösség valamennyi résztvevőjét és szektorát, és támogatja a helyi demokratikus folyamatokat, ezen kívül figyelembe veszi a kistérségi, a regionális és esetlegesen a nemzetközi fejlesztési együttműködés lehetőségeit is. A helyi önkormányzatok és a közigazgatási területükön működő érdekelt felek egyaránt fontos szereplők a program megvalósításában. A komplex program és hatékony megvalósítása feltételezi, hogy minden érintett lehetőségeinek és igényeinek megfelelően részt vesz a kidolgozásban és a megvalósításban. Természetesen a helyi hatóságok és az érintett vezetők feladata, hogy a cselekvési lehetőségeket maximálisan kihasználják.

3.1 Városfejlesztési célok, jövőkép lehetőségek Sajószentpéteren

A város 5-7 éven belüli fejlesztési céljai

A város egészére vonatkozóan, a település fejlesztési koncepcióval összhangban meghatározott átfogó cél elérése érdekében, szükséges az ennek elérését nagymértékben segítő, középtávú tematikus célok konkrét kitűzése.

A külső környezet kínálta lehetőségekre tekintettel és a város jelenlegi helyzetét figyelembe véve, értékelve a meglévő és elérhető erőforrásokat, a középtávon meghatározó és a városi fejlesztéspolitikában jelentős szerepet betöltő, prioritást élvező tematikus célok a következők:

- A város külső és belső megközelíthetőségét és elérhetőségét javító célkitűzések - 26-os út négysávosítása, 26-os és 27-es út összeköttetése, a város teljes elkerülő útjának kiépítése, helyi közlekedés visszaállítása, kerékpár utak építése.
- A város gazdaságának élénkítése, befektetés ösztönzés - barnamezős beruházások, hulladéklerakók felszámolása, illetve rekultiválása, zöldmezős gazdasági területek előkészítése.
- Szociális rehabilitáció a város szegregált területein – a három szegregált területen.
- A város komfortosabb, rendezettebb életterének, karakteres településképeinek kialakítása - lakossági infrastruktúra teljes körű kiépítése, csapadékvízrendszer fejlesztése, belső rehabilitációs területek fejlesztése, városközpont kialakítása,

zöldövezetek növelése, közterületek, intézményterületek felújítása, lakóterületi fejlesztések.

- A humán erőforrás infrastruktúrájának rekonstrukciója, fejlesztése , bővítése – oktatás, egészségügy, szociális ellátás.
- A város térségi kapcsolatának és szerepkörének erősítése – térségellátó gazdasági funkciók erősítése, igazgatási és hatósági feladat ellátási helyek korszerűsítése.

Sajószentpéter város megalapozott jövőképeinek kialakításához számos külső és helyi, illetve öröklött tényezőt szükséges figyelembe venni, melyek döntően és alapvetően meghatározzák a város átfogó fejlődésének lehetséges irányait, de korlátait is. Ezek az alapvető és a városra jellemző tényezők a következők:

- A város térségközpontú, térség szervező szerepe, adottsága, lehetőségei
- A város gazdasági funkciójának erős beszűkülése
- Barnamezős beruházások és ipari parkok létrehozásának lehetőségei
- A város közlekedési helyzetének (26-os elkerülő út) javuló lehetősége
- A város lakónépességének nagymértékű elszegényedése, jelentős munkanélküliség
- A város egyes területeinek szegregáltsága
- A városias élettér elmaradottsága, infrastrukturális hiányosságai

Az előzőekben felsorolt főbb tényezők egyértelműen meghatározzák Sajószentpéter város felvázolható jövőképét, illetve a térségben betöltött szerepét, lakosainak komfortosabb élettérét és a településhálózat fejlesztésének lehetőségét.

A város népességének várható növekedésével jelenleg nem lehet számolni, részben területi, részben gazdasági korlátok miatt sem. Az azonban lényeges kérdés, hogy a település lakosságának összetétele hogyan alakul, mennyiben sikerül a várost komfortos, rendezett élettérre fejleszteni, jó közlekedési kapcsolatot kialakítani.

Fontos hogy a város csomóponti szerepét kihasználva erősítse térségi szerepkörét, és a gazdasági fejlődés mellett intézményi korszerűsítéseket is végrehajtsa, annak érdekében, hogy a fejlesztések koncentráltan és szakmailag megalapozottan történjenek.

Külön kell említést tenni arról, hogy a szegregált településrészek fejlődésében csak hosszabb távon és jelentős koncentráció mellett várható kedvező javulás, pozitív irányú elmozdulás. Fontos a hátrányos helyzetű rétegek – elsősorban a roma kisebbséghez tartozó lakosság – felzárkóztatása érdekében az érintett területeken szociális rehabilitációs programokat végrehajtani, az infrastrukturális helyzetet javítani, munkalehetőségeket biztosítani, vagyis a további leszakadásukat mielőbb meggátolni. Különösen fontos ez amiatt is, mivel tény, hogy a demográfiai mutatók alapján a roma lakosság körében nagyobb születésszám, így a városon belüli részarányuk jelentősen növekszik.

Összefoglalóan, a korábbiakban elkészült dokumentumokban foglaltakkal összhangban, Sajószentpéter város hosszú távú jövőképe (15-20 év), figyelemmel a funkcionális környezetére is a következő:

El kell érni, hogy Sajószentpéter város, részben a kistérségi feladat ellátási és koordinációs szerepkörének erősödésével, részben a gazdasági potenciájának növekedésével, a népességének megtartása mellett, kedvezően élhető, fokozottan vonzó, lakható, komfortos város legyen.

A város hosszú távú céljainak konkretizált és számszerűsített értékei, várható eredményei –a helyzetelemzés tendenciáira támaszkodva reálisan - a következők:

- A város népesség számának csökkenése megáll, tovább nem folytatódik
- A gazdaságélénkítési fejlesztésekkel, a befektetések megvalósulási feltételeinek kialakításával a munkanélküliség csökken, minimum 500 fő új munkahely jön létre
- A humánszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ellátás) fejlesztésével a szegregáció mérséklődik, annak mutatója minimum 5% mértékben javulnak
- A szennyvízhálózat 100%-ban kiépítésre kerül a város területén

A 2007-2013. közötti időszak során fejleszteni kívánt akcióterületek:

I. Belváros

1. számú akcióterület:

Sajószentpéter településközpontját foglalja magába ez a központi fekvésű akcióterület. Jelenleg itt halad keresztül a jelentős, zavaró jellegű átmenő forgalmat generáló 26-os számú országos főút. Itt található a település legrégebbi településmagja, valamint a fontosabb középületek, közfunkciók jelentős része. A jelentősebb kereskedelmi és szolgáltató egységek is itt telepedtek le. A beépítések karaktere is ebben a zónában mutat leginkább városias összképet, hiszen itt már többszintes, teleszerű beépítéssel is találkozunk. Így ennek megfelelően ez a város azon része, mely leginkább városias hangulatú. Ezen jellemzők alapján megállapítható, hogy Sajószentpéter belvárosát ez az akcióterület foglalja magába.

Az akcióterület fejlesztése:

- Mozgásszervi rehabilitációs Központ - önkormányzati tulajdon, a tovább bővítés lehetőségéhez további fejlesztés) a rossz állapotú lakásokat meg kell venni, esetleg kisajátítani
- 114 lakás panelprogram - saját ill. vegyes tulajdonú épület
- Közlekedési csomópont 26-os út főközlekedési út - nem önkormányzati tulajdon, a Közlekedési Minisztérium írta ki a pályázatot

- Köztér kialakítása - nem önkormányzati tulajdon, a területet meg kívánja vásárolni az önkormányzat (kisajátítás) illetve befektetőkkel közösen (köztér önkormányzat tulajdona lenne, a köré épülő épületeket befektetők építenék –lakás és üzletek- és ők is értékesítenék). A terület felértékelése megtörtént.
- Móra lakótelepi garázsos befektetők építenék és értékesítenék - a terület önkormányzati tulajdon.
- Vasútállomás MÁV területe, tulajdona.
- Társadalmi Szervezetek Háza (jelenlegi TSZK önkormányzati tulajdon)
- Rendőrség épülete nem önkormányzati tulajdon
- Móra F. úti tagiskola és tagóvoda önkormányzati tulajdon
- Hajléktalan otthon - nem önkormányzati tulajdon

2. számú akcióterület:

A 2-es számú akció terület Sajószentpéter délkeleti szélén fekszik. A Miskolc felől érkezők számára ez a településrész képi a "városkaput". Ez a funkció kissé át fog alakulni, mivel a tervek szerint a közeljövőben megépül az elkerülő út, mely a városba érkező forgalmat előreláthatólag drasztikusan le fogja csökkenteni. A jellemzően lakó dominanciájú területen közel ezer ember lakik. A beépítés jellege és karaktere falusias. Az épületek állaga, összképe átlagos. A közterületek állaga változó. A területen két típusú fejlesztésre lenne igény. Az egyik olyan jellegű zöldfelületi fejlesztés, mely pihenésre és kikapcsolódásra ad lehetőséget a város lakóinak. A másik a település bővítésére irányuló nagyobb volumenű építési lehetőségnek helyet adó projekt.

Az akcióterület fejlesztése:

- Szabadidő és Kresz-park - önkormányzati tulajdon
- Horgászparadicsom - önkormányzati tulajdon

II. Kertváros:

3. számú akcióterület:

Sajószentpéter településközpontjától déli irányban található településszerkezeti egységi képi ezt az akcióterületet. Itt laknak a legtöbben, hiszen közel ötezren élnek ezen a területen. A magas lakszám a zóna viszonylagos nagy méretének, valamint a változatos karakterű lakóépületes beépítésnek is köszönhető. A kisvárosi telepes beépítéstől az alacsony intenzitású falusias beépítésig találunk itt különféle változatokat. Ezzel együtt a beépítés mégis egységesnek tűnik a relatív magas arányú zöldfelületnek köszönhetően és így egy kellemes hangulatú településrészt találunk itt. A terület intézményi ellátottsága is megfelelő, így ez az egyik legjobb presztízzsel rendelkező terület a városon belül. Különösen kedvező településszerkezeti adottság, hogy a területen átfolyik egy patak, mely sok helyen kellemes mikrokörnyezetet teremt. Azonban a patak medre sok helyen elhanyagolt. A patak medrének rendbetételével még inkább hasznosíthatóvá válna a vízfolyás az itt élő közösség számára. Kedvező közlekedési adottság a jellemző, hiszen a terület jól megközelíthető, viszont jellemzően kellemes hangulatú lakóutcák a jellemzőek. A közterületek állapota átlagos.

Az akcióterület fejlesztése:

- Központi óvoda - önkormányzati tulajdon, a kivitelezés folyamatban
- Bányász u. tagóvoda - önkormányzati tulajdon (nyílászáró csere megvalósult)
- Nyögő patak
- Völgyi települések - (saját és más önkormányzatok tulajdona illetve magán tulajdon)
- Majális park - részben önkormányzati tulajdon, részben magán tulajdon (pincék)
- Pécsi S. tagiskola - önkormányzati tulajdon (jelenleg üresen áll, értékesítése javasolt)

4. számú akcióterület:

Az akció terület Sajószentpéter nyugati részén található, az 5-ös, az 1-es és a 3-as akcióterület közé beékelődve. Területfelhasználás és beépítési karakter szempontjából az egyik legvegyesebb képet mutatja. A lakóterületek mellett találunk itt intézményi, ipari, szolgáltató, kereskedelmi illetve szabadidős és sport funkciójú területeket is. Ennek megfelelően elég alacsony az ebben a zónában élők száma, alig haladja meg a nyolcszázat. A zóna laksűrűsége alacsony. A terület közlekedési szempontból jól megközelíthető, hiszen mind a 26-os út, mind a Pitypalatty-völgyből érkező út érinti.

Az akcióterület fejlesztése:

- Hunyadi M. tagiskola - önkormányzati tulajdon (nyílászáró csere megvalósult)
- Törmeléklerakó - önkormányzati tulajdon
- Ipartelep - magántulajdon

III. Északi városrész

5. számú akcióterület:

Ez az akcióterület Sajószentpéter északnyugati peremén helyezkedik el. Két térben jól elkülönülő településrészről tevődik össze. Északon fekszik a kisebb "Ibolya telep", délen pedig a jóval nagyobb alapterületű "Szabadság-telep". A két telep határát két közlekedési nyomvonal képi, a 26-os országút, valamint a Miskolc-Ózd vasútvonal. A területen dominánsan lakó jellegű területfelhasználás jellemző. A területen 1885 lakos él. A lakóterületek hangulata falusias, az épületek összképe kellemes hangulatot teremt, bár közel negyedük alacsony komfort fokozatú, ami azért még mindig nagyon magas aránynak számít. A porták általában rendezettek, a közterületek jellemzően jó állapotúak.

Az akcióterület fejlesztése:

- Idősek klubja - önkormányzat által megvásárolni szándékozott magán ingatlan

7. számú akcióterület:

A település legnagyobb egybefüggő iparterülete a hajdani üvegyár telephelye. Ez a monofunkciós terület egység a vasút és a Sajó folyó közötti területen fekszik. Vasúti kiszolgálása ennek megfelelően jó, viszont közúti elérhetősége nagyon nehézkes. Ezen a Sajószentpétert északi irányból elkerülő tervezett út javíthat, azonban az a folyó túlszéljén fog megépülni, így az ide történő bekötéshez egy Sajó hidat is kellene építeni. A településközpont közelében lévő, attól északi irányban lévő közel 20 ha-os területen. Az öblösüveg gyártására szakosodott üzem a rendszerváltás után privatizálták és az amerikai tulajdonos 1999-ben megszüntette a termelést. A termelőeszközök közül az értékesíthetőket eladták, a kevésbé értékeseket széthordták.

Az akcióterület fejlesztése:

- Volt üvegyár: zöld és barnamezős beruházás- magántulajdon, de a beruházás megvalósulásához az önkormányzat- területei is szükségesek, mely az üvegyárat körülveszi. Együttműködési megállapodást kötünk és a későbbiekben dolgozzuk ki az együttműködés formáját, az ipari park megvalósulása során.

IV. Fecskeszög

8. számú akcióterület:

Sajószentpéter egybefüggő belterületi részének északi, a Sajó túlszéljén fekvő településrésze a Fecskeszög. A településrész déli peremén halad a 27-es számú országút, mely jelentős átmenő forgalmat bonyolít le. Maga a Fecskeszög erről az útról közelíthető meg, belső közlekedési hálózatát a csendesített forgalmú lakóutcák alkotják. A városközpontot csak a Sajó közúti hídján tudják elérni az itt lakók. Népeségi összetételét illetően jellemzően a szegényebb, a társadalmi átlagtól leszakadó rétegek lakják. Ez a déli településrészen figyelhető meg fokozottabban. Az itt lakók száma meghaladja az 1300-at. A falusias beépítési karakterrel rendelkező településrész intézményi ellátottsága szegényesebb, míg a városban átlagos. Mind a közművesítettség, mind a közterületek állaga, burkolata, mind az intézményhálózat rosszabb a városi átlagnál. Az elszegényedett, elmaradott településrész szociális rehabilitációt igényel.

Az akcióterület fejlesztése:

- Szociális rehabilitáció - az ingatlanok magántulajdonban vannak, az infrastruktúra önkormányzati tulajdon
- Sportpálya-klubház önkormányzati terület, amennyiben a konkrét tervezés folyamán szükséges még terület, az önkormányzat megvásárolja.

V. Dusnok

9. számú akcióterület:

Sajószentpéter egybefüggő belterületétől északi irányban, mintegy 2 km-re található a közigazgatásilag a városhoz tartozó, mégis jól elkülönülő településrész Dusnokpuszta. Lakóinak száma közel 400 fő. Dusnokpuszta településképe kellemes, udvarai, házai, közterületei jó állapotúak és gondozottak. A kis településrészen templom, művelődési ház, élelmiszerüzlet, valamint egy temető és egy ravatalozó található a lakó ingatlanok mellett. Mivel a helyi lakosok számára nincs túl sok hely a közösségi élet számára, így kiemelten fontos, hogy a meglévő kultúrház tényleg a helyi társadalmi élet központja legyen.

Az akcióterület fejlesztése:

- A művelődési ház - önkormányzati tulajdon
- Lakótelkek kialakítása - önkormányzati tulajdon

VI. Újbánya-telep

6. számú akcióterület:

A 6-os akcióterület a várostól déli irányban kb. másfél km-re található külterületen elhelyezkedő kis telep. A helyiek "2-es akna" illetve "Új bányatelep" néven emlegetik. A telepen több mint 200 ember lakik. A településrész megközelítése nagyon nehézkes. A lakóépületektől mindegy 500 m-re van egy buszmegálló, melyből a város, vagy a Pitypalattvölgyi falvak közelíthetők meg. Maga a telep két funkcionális egységből áll. Egyrésztől van itt egy kis iparterület, valamint az ehhez kapcsolódó kis telepes beépítésű munkás kolónia. A telep műszaki állapota nagyon rossz. A közterületek elhanyagoltak, rossz állapotúak, szemetesek. Szennyvízcsatorna nincs kiépítve. A lakóingatlanok állapota szintén rettentő rossz. Az épületek romosak, a telkek szemetesek. Az összkép lesújtó. A hajdan szebb napokat látott, egységes építészeti karakterű, igényesen kivitelezett kis munkástelepi, többlakásos épületek mára nagyon rossz állapotba kerültek.

Az akcióterület fejlesztése:

- Volt Elzett Művek-barnamezős beruházás - magán tulajdon
- Lakások- szociális városrehabilitáció - részben magán tulajdon-részben önkormányzati

Általános fejlesztések:

- Szennyvízhálózat - részben magántulajdon, melyet az önkormányzatnak meg kell vásárolni a projekt megvalósítása érdekében
- Helyi építészettörténeti értékek megóvása - nagyobb rész magántulajdon
- Kerékpárút, völgyi települések - önkormányzatainak tulajdona

3.1.1 Környezeti elemek állapotának javítása

3.1.1.1 Levegőtisztaság-védelem

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet meghatározása szerint Sajószentpéter területe a 8. számú légszennyezettségi zónába tartozik.

A településen jelentősebb, határérték feletti szennyező pontforrás nem működik. A város térségében végzett mérési adatok alapján a terület tisztának minősíthető, azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a város levegőminőségi mutatóira hatást gyakorol a szomszédos Berente közigazgatási területén levő több ipari létesítmény (melyek közül például az AES Borsodi Hőerőmű (Aes Borsodi Energetikai Kft.) és a BorsodChem Zrt. épületeinek Sajószentpéter legközelebbi lakóingatlanaitól mért távolsága csupán néhány száz m-t tesz ki).

A gázhálózat kiépítettsége a II. Akna és a Sajón túli terület egy részét leszámítva teljes, így a környezet levegő minőségét kedvezőtlenül befolyásoló emissziók között a lakossági fűtés egyre kisebb jelentőségű.

A várost átszelő 26-os, de főként a 27-es főút forgalma, továbbá a belső közúti gépjárműforgalom a legjelentősebb diffúz légszennyező forrás. A tervezett közlekedésfejlesztési javaslatokkal a település központi részén átmenő forgalom és az ebből eredő környezeti terhelés mértéke csökkenni fog.

A kibocsátások csökkentése mellett a környezeti levegő minősége a növényzettel fedett területek növelésével, fásítással javítható.

3.1.1.2 A felszíni- és felszín alatti vizek védelme

Sajószentpéter területe a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. Rendelet szennyeződéserzékenységi besorolása szerint az érzékeny kategóriába tartozik.

A város közigazgatási területén, annak ÉK-i szélén található a borsodsziráki ivóvíz-kivételi mű, így annak védőidoma is érinti a települést. Az alkalmazott víztermelési technológia csökkenti a szennyeződés kockázatát, mivel a vízkivétel helyén a talajvíz szintje nagyobb.

A város csatornázottsága 90 %-os. Az esetleges szikkasztást és a zárt szennyvíztárolókat is teljes körűen fel kell számolni.

Az új beépítésre kijelölt területeken a tervezett létesítményeket csak teljes közműellátás mellett lehet megvalósítani.

A szennyvíztisztító műtárgyainak műszaki állapota megfelelő, de esetenként a kibocsátott szennyvíz minősége kifogásolható.

3.1.1.3 Talajvédelem

A település felszíni vízelvezetése a beépített területen többé-kevésbé kialakított, elválasztó rendszerű. A talajvédelem érdekében a felszíni vízelvezető rendszer folyamatos karbantartását és biztonságos üzemelését kell megoldani.

Az építkezések során letermelt humuszos termőréteget szakszerűen kell deponálni az újrahasznosításig. Az építkezés által indokolt feltöltésekhez csak a talajvédelmi hatóság által engedélyezett szennyeződésmentes anyag használható.

A település csatornaközművel ellátatlan külterületén az állattartással is foglalkozó gazdasági területeken keletkező szennyvizet egyedileg kell kezelni, mivel a tisztítatlan szennyvizek nem csak a felszín alatti vizeket, hanem a közvetítő talajrétegeket is szennyezik.

3.1.2 Önállóan kezelt hatótényezők

3.1.2.1 Hulladékgyűjtés

A távlatban az országos, illetve az arra épülő megyei hulladékgyűjtési koncepció célkitűzéseinek megfelelően törekedni kell a lerakással ártalmatlanítható hulladék mennyiségének, a lerakással ártalmatlanított hulladék szerves-anyag tartalmának a csökkentésére, ennek szellemében a szelektív hulladékgyűjtés helyben szükséges feltételeinek a megteremtésére. A szelektív hulladékgyűjtés megvalósulásával nyílik lehetőség az újrahasznosításra és környezetkímélő ártalmatlanításra. A város kommunális hulladék-szállítását az AVE Kft. oldja meg.

Fontos távlati feladata a tudatos környezetgyűjtésnek, hogy a szerves háztartási hulladék, illetve a kerti-, mezőgazdasági zöldhulladék az egyéb kommunális hulladéktól elkülönítve, újrahasznosításra alkalmas komposztálható szerves anyagként legyen ártalmatlanítva.

A háztartásokban keletkező, különleges bánásmódot igénylő, inert és veszélyes hulladékok (pl. fa- és fémhulladék, festékes és olajos flakonok, száraz elemek, akkumulátorok, nehézfém-tartalmú elektronikus eszközök) gyűjtése az erre a célra kialakítható lakossági hulladékudvarok telephelyén történhet. Hulladékudvar létesítése a lakosság által jól elérhető gazdasági területek övezeteiben javasolható. A térségi szervezett hulladékgyűjtés keretében létesített és üzemeltetett legközelebbi fekvésű hulladékudvar kell a kommunális szolgáltató segítségével igénybe venni a távlatban.

A 98/2001. (VI.15.) Korm. rendelet értelmében a veszélyes hulladékok ártalmatlanításának felügyelete a területileg illetékes környezetvédelmi felügyelőség hatósági jogkörébe tartozik. Az üzemi tevékenységek során keletkező veszélyes hulladékok ártalmatlanítása megoldottnak tekinthető. A rendelet előírásai szerint nyilvántartott veszélyes hulladékok egy részét újrahasznosítják.

3.1.2.2 Zaj- és rezgésvédelem

A város védendő területeit érő zajterhelés meghatározó forrása a közúti közlekedés. A 26-os és 27-es. sz. főút belterületi szakaszán a forgalomból eredő zajterhelés nappal és éjjel is jelentősen meghaladja a tömör városias beépítésű területekre vonatkozó 65/55 dB nappal/éjjel határértéket. A tervezett elkerülő út átadását követően, várhatóan csökkenni fog az átmenő forgalom, jelentékenyebb részben célforgalom fog a városba irányulni.

A rendezési tervben a gazdasági területeket, a védelmet igénylő lakóterületektől elkülönítve alakították ki. A lakóterülettel szomszédos gazdasági területek zajterhelési határértékeit a lakóterületi normákhoz kell igazítani. A helyi építési szabályzat a lakóterületen belül elhelyezhető gazdasági funkciókat megfelelő mértékben korlátozza.

Az üzemi eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű falusias lakóterületek és vegyes területek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint 50/40 dB nappal/éjjel értékek.

3.1.3 Települési környezet

3.1.3.1 Közlekedés fejlesztése

Országos és térségi kapcsolatok

A Sajószentpéter elkerülő útját jelentő M26-os út tervei és hatósági engedélye rendelkezésre áll, a kivitelezés várhatóan a közeli jövőben elkezdődik.

Belterületi utak

Elsődleges cél a belterületi utak teljes hosszának pormentessé tétele. Ennek kapcsán zajlott már fejlesztés, valamint a megfelelő támogatási intenzitás elérése érdekében a további pályázati lehetőségeket is fegyelemmel kísérik.

Kerékpárút

Az Ady Endre úttól a parasznyai elágazásig kiépített kerékpárút található, bővítést nem terveznek.

Parkolás

Ezirányú fejlesztés nincs tervbe véve.

Tömegközlekedés

Nem önkormányzati fennhatóság alatt, távolsági volán járatok és a MÁV vonatkozó járatai érintik a települést, azok fejlesztéséről jelenleg nincs tudomás.

Üzemanyagtöltő-állomás

Jelenleg 1 db benzinkút található a város területén, újabb hasonló beruházásról nincs információ.

Vasúti közlekedés

A MÁV szolgáltatásainak minőségi vagy mennyiségi fejlesztése nem a helyhatóság jogköre.

3.1.4 Természet- és tájvédelem

3.1.4.1 Zöldfelületek növelése, állapotuk javítása

A település zöldterületi adottságai és fejlesztési lehetőségei kedvezőek. A városközpont zöldterületi létesítményei, közparkok, közkertek fenntartásának színvonala jó, de használati értékük növelése, funkcionális korszerűsítése indokolt.

A település zöldfelületi fejlesztésnek egyik jó lehetősége, hogy a megfelelő szabályozási szélességű utcákban fásított zóldsávokat alakítsanak ki.

A belterületi zöldterületeken kívül értékes zöldfelületi elemeknek tekinthetők az erdőterületek, a mezőgazdasági ültetvények (gyümölcsös és szőlőterületek), valamint a felszíni vízfolyásokat és közutakat kísérő zóldsávok, fasorok. A településrendezési koncepció egyik célja, hogy ezen meglévő és tervezett zöldfelületi elemek egy szervesen „együttműködő” egységes zöldfelületi rendszert képezzenek.

Jelen gazdasági körülmények ismeretében, és az elkövetkező, illetve várható gazdasági folyamatok alapján az önkormányzat, a lehetőségeihez mérten a meglévő zöldfelületek karbantartását igyekszik végezni.

3.1.4.2 Erdőtelepítés

Az egészséges városi élettér (lakókörnyezet), valamint a város körüli táj értékvédő használata megkívánja az erdősültség mértékének és az erdők, erdősávok, fasorok hálózatának tervjavaslat szerinti fejlesztését.

Erdőtelepítési kötelezettsége az önkormányzatnak hatósági előírás alapján fennáll, ennek alapján a jelenlegi 17 ha önkormányzati tulajdonú erdőterület bővülni fog.

3.1.4.3 Védelem alá vonandó területek, objektumok

A jelenleg is meglévő, különböző fokú védettség alá tartozó területeken, illetve épületeken, objektumokon túl további bevonás nem tervezett.

3.1.4.4 Környezeti tudat, szemlélet formálása

Felnőtt korban már nagyon nehéz a környezethez való viszonyt megváltoztatni, mely nagyjából 14 éves korra kialakul. Ezért alapvető, meghatározó – a családon kívül – az iskola és az óvoda szerepe. Sőt, az oktatási intézményekben megismert szemléletet a gyerekek hazaviszik, jó esetben ez némi változást szülei szemléletében is eredményezhet. A természet tiszteletére való nevelést a kisgyermek születésétől kell kezdeni. Értelme kibontakozásával párhuzamosan az alapvető normák beépítését (nem szemetelünk, nem tépjük le a virágokat, rendben tartjuk környezetünket stb.) el kell végezni. Jó esetben ez a családban így történik. Ha nem, az óvodai nevelés hivatott ezt a hiányosságot pótolni. Az óvodák pedagógiai programjának fontos eleme kell legyen a környezeti nevelés kérdése.

Az általános iskola alsó tagozatában a környezetismeret és az osztályfőnöki órák keretében van lehetőség a környezet- és természetvédelem kérdéseivel foglalkozni. Az osztálykirándulások, de a természetben, pl. erdőben, vízparton megtartott órák az ott szerzett élmények segítségével hozzájárulhatnak a szemlélet elmélyítéséhez.

Felső tagozatban a földrajz, a biológia, a kémia, a fizika és az osztályfőnöki órák az aktuális tananyaghoz kapcsolódóan keretet adnak a környezetvédelem kérdéseinek már elmélyültebb, de a gyerekek életkorának megfelelő szintű tárgyalására. A szaktárgyi órákon kívül érdemes ökológiai szakkört szervezni. Terepen végzett megfigyelések, téli madáretetés, savas eső programba való bekapcsolódás, önálló kiselőadások tartása stb. színes program lehet az érdeklődő tanulók számára.

A tápanyag utánpótlás biztosítására ki lehet egy kisebb komposztálót alakítani, ahova a gyerekek akár otthonról is hozhatják a szerves konyhai hulladékot. (Ezzel a szelektív hulladékgyűjtés is részben megalapozható.)

Régóta jól működő tevékenység az iskolák által szervezett papírgyűjtés. Ez kiegészülhet a fém hulladékok gyűjtésével is. Érdekes az elhasznált elemek gyűjtését is megszervezni, tárolásuk helyigénye kicsi, de az elszállítást, megsemmisítést biztosítani kell. A tanulók motiválásában szerepe lehet a leadott darabszámokhoz kapcsolódó tanári, igazgatói dicséreteknek is. Az elemek gyűjtése a hulladékos szolgáltató, vagy engedélyes elszállító, illetve kezelő közreműködésével megoldott, e tevékenység kiterjeszhető kereskedelmi egységekre is, így a felnőtt lakosság is bevonható az akcióba.

Az allergiás, asztmás megbetegedések számának rohamos emelkedése kapcsán a figyelem középpontjába kerültek az allergizáló polleneket termelő növények, főleg a legagresszivebben ható képviselőjük, a parlagfű. Egy szál virágzó parlagfű több milliárd virágpor szemcsét képes a levegőbe juttatni, melyből légköbméterenként ötven pollen szemcse már elegendő allergiás reakció kiváltására. Bár a parlagfű kiirtása az ország területéről csak kormányzati szinten és több éves következetes munkával valósítható meg, nagyon fontosak a kistérségi, települési szinten szervezett akciók is. Jelenleg a település oktatási intézményeiben nincs ilyen program, viszont ebben is szerepet vállalhatnak az iskolák is. Akár osztályok közötti, egyéni verseny is hirdethető, melyben a legtöbb növényt begyűjtők jutalma pl. osztálykirándulás, kerékpár, különböző sporteszközök stb. is lehetnek. A parlagfű-mentesítési akció kiterjeszhető a felnőtt lakosságra is, a begyűjtött parlagfűért cserébe virágpalántákat, cserjéket esetleg facsemetéket is adhat az önkormányzat. (Ezek származhatnak a környékbeli kertészetek felajánlásaiból is.) Nagyon fontos, hogy a parlagfűvet még a virágzás előtti

időszakban, és akkor is lehetőleg kesztyűben gyűjtsék, ugyanis a bőrrel való kontaktus kapcsán is kialakulhat túlérzékenység.

Az ország sok településén, így Sajószentpéteren is szerveznek évente egy-két alkalommal szemégyűjtési akciókat, amikor is a települések külterületéről is megkísérlik eltávolítani az illegálisan lerakott szemetet. Ezekbe az akciókba is érdemes bevonni az iskolásokat.

Számtalan lehetőség kínálkozik még a felsoroltakon kívül is a környezeti nevelésben, melyek feltárása és kidolgozása az önkormányzat, a pedagógusok és a civil önszerveződő csoportok együttműködése által valósítható meg.

3.1.5 Egészségügy - fenntarthatóság

Az allergia (túlérzékenység) a szervezet védekező rendszerének (immunrendszerének) kóros túlműködése. Allergiás betegségről akkor beszélünk, amikor a szervezet az egészségre ártalmatlan anyaggal szemben olyan válaszütemet produkál, mintha az anyag káros lenne. A legsúlyosabb megnyilvánulása az allergiának a légutakban a nagy- és a kishörgők túlérzékenysége, amely tartósan fennálló, időnként igen súlyos állapotot jelentő betegséget, az asztmát váltja ki. Az allergiára való hajlam igazoltan öröklődik. Emellett a környezeti hatások is fontos szerepet játszanak az allergia kialakulásában. Az allergia főleg a városi környezetben legyengült immunrendszert veszélyeztet, a légszennyezés hatására a nyálkahártyák védekező funkciója csökken, az allergia könnyebben kialakul.

A különböző kémiai légszennyezők közül ismert, hogy a por, a kén-dioxid, az ózon és a nitrogén-oxidok károsítják a nyálkahártyát, csökkentik a csillósörök aktivitását és ezáltal a bejutó részecskék (por, pollen) hosszabban időznek a légutakban. A gázok és a részecskék károsítják az immunrendszer működését. Szennyezettebb levegőjű városokban, kőolaj-finomítók környékén, nagy forgalmú utak mentén nagyobb gyakorisággal fordul elő asztmás megbetegedés.

Az utóbbi években az allergiás és asztmás megbetegedések rohamos növekedésének okán fogalmazódott meg az igény az allergén részecskék monitorozása iránt. Az ÁNTSZ 1992-ben hozta létre Aerobiológiai Hálózatát, mely jelenleg 18 állomást (Budapest-OKI, Pécs, Debrecen, Győr, **Miskolc**, Szekszárd, Zalaegerszeg, Békéscsaba, Kecskemét, Szolnok, Nyíregyháza, Veszprém, Salgótarján, Eger, Mosdós, Szeged, Szombathely, Tatabánya) működtet az ország területén.

A miskolci állomás, az országos rendszer részeként monitoring tevékenységben vesz részt, ami alapján heti jelentést javaslatokat tesz, esetlegesen riasztást ad ki, az egyes veszélyes anyagok koncentrációjának határérték fölé emelkedése esetén. E jelentések, és riasztások tartalmának megjelenítése az önkormányzat honlapján, illetve a Miskolc TV-ben történik a lakosság, illetve a légúti betegségben szenvedők, valamint a veszélyeztetettebb korcsoportok, egyének tájékoztatása.

3.2 A célok megvalósítását elősegítő intézkedési program

A helyi „gazdaságpolitika” ma az általános térség- és településfejlődési törekvések, életszínvonal növekedés mellett alapvetően nem másként jelenik meg, mint a piaci kudarcok számának csökkentésére és az induló vállalkozások támogatására irányuló tevékenység.

Jogosan vetődik fel a kérdés, hogy egy piacgazdaság keretei között kell-e a térségi, települési politikai vezetésnek aktívabban bekapcsolódnia a gazdasági folyamatok alakulásába, vagy a piac önszabályzó mechanizmusai, a vállalkozók döntései automatikusan megoldják az esetleges korrekciókat, a keletkező feszültségek kezelését. Egy városnak szüksége van tudatos gazdaságfejlesztési koncepcióra, de korszerű értelemben, hiszen egy település nem csupán haszonélvezője, illetve elszenvédője lehet a gazdasági szerkezet, hatékonyság, fejlettségi színvonal következményeinek, hanem formálója, befolyásolója is. Különösen nagy a városok vezetésének felelőssége, egy gazdasági átmenet, nehéz időszakában, amikor a vállalkozások impulzusokat, támogató környezetet igényelnek.

A nemzetközi tapasztalatok egyértelműen igazolják, hogy egy térség, egy város tartós megújulása – akár a külföldi tőke bevonásakor is – csak ott lehet eredményes, ahol a kistérségi előnyöket kihasználják, az ipartelepítések ráfűződnek a helyi termelési bázisokra, azokkal valamilyen integrációra lépnek. Építenek a helyi erőforrásokra, a helyi vállalkozásokra; kötődnek a humán tőkéhez, annak szakképzettségéhez, tapasztalataihoz; igénybe veszik a helyi szolgáltató funkciókat.

Ebben a folyamatban egyre inkább érvényesülnie kell a helyi lokális és regionális szintű együttműködésre alapozó önkormányzati gondolkodásmódnak. Az önkormányzatoknak, elsősorban a helyi, települési önkormányzatoknak képeseknek kell lenniük bizonyos források mozgósítására a gazdaságfejlesztés érdekében.

Sajószentpéter Város Önkormányzatának Integrált Városfejlesztési Stratégiája meghatározó szerepet tölt be a fejlesztési célkitűzések meghatározásában. A jelenlegi programok egyaránt építenek az előző évek gazdasági programjaira, a korábban megfogalmazott ágazati koncepciókra, az előkészítő folyamat során begyűjtött véleményekre és javaslatokra, a törvény által meghatározott önkormányzati feladatok ellátási kereteire, ugyanakkor figyelemmel van a város adottságaira, jelenlegi helyzetére és lehetőségeire.

Minden fejlesztési stratégia megítélésének kritériuma, hogy miként felel meg a fenntarthatósági értékrendnek, annak az értékrendnek, mely egy szerves fejlődésre irányuló stratégia esetén természetes törekvés. A városfejlesztési és gazdasági programok kidolgozásakor alapvető elv volt, hogy minden egyes stratégiai programcsomag, alprogram és projekt egyenként kell, hogy megfeleljen a fenntarthatósági kritériumoknak.

Az alábbiakban azok az önkormányzati szintű programok, alprogramok kerülnek bemutatásra, melyek a helyi adottságokat, lehetőségeket szem előtt tartva, a gazdasági ösztönzés eszközeivel, a helyi lakosság bevonásával nagymértékben elősegíthetik Sajószentpéter lokális fenntartható fejlődését.

3.2.1 Gazdasági versenyképesség fejlesztése

3.2.1.1 Versenyképes kis- és középvállalkozások fejlesztése program

Kis- és középvállalkozások támogatása adópolitikai eszközökkel alprogram

Az alprogram célja: A kis- és középvállalkozások adóterheinek csökkentése révén növekedjen a kis- és középvállalkozások versenyképessége.

Az alprogram szükségessége: A városban alacsony a foglalkoztatottság és magas a munkanélküliség, kevés kis- és középvállalkozás székhelye található a városban. A kis- és középvállalkozások városba vonzása javítana a jelenlegi kedvezőtlen mutatókon, mivel a szektor vállalatainak foglalkoztatásban betöltött szerepe jelentős.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- kis- és középvállalkozások adóterhei csökkennek;
- több kis- és középvállalkozás települ a városba;
- javul a foglalkoztatottság és a munkanélküliség.

3.2.1.2 Önkormányzati vagyonkezelés program

Az alábbi alprogramok elindítása a vonatkozó jogszabályi háttér várható változásai miatt a közeli jövőben kötelező feladata lesz az önkormányzatoknak.

Vagyonkezelés racionalizálása alprogram

Az alprogram célja: A vagyonkezelés racionalizálása révén minél gyorsabb és átláthatóbb alternatív vagyonkezelési módok kidolgozása.

Az alprogram szükségessége: Hatékonyabb vagyonkezelés révén az Önkormányzat többletbevételre számíthat. A vagyonkezelés átláthatósága a helyi lakosok az Önkormányzat és a városvezetés felé irányuló bizalma révén kulturális, gazdasági tőkévé konvertálható, így jelentősen hozzájárulhat a város fejlődéséhez.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- átlátható gazdálkodás a vagyonkezelés területén;
- egyenlőségi vagy szufficites gazdálkodás.

Vagyongazdálkodási feladatok meghatározása alprogram

Az alprogram célja: Az intézményi ingatlanokhoz kapcsolódó vagyonkezelés rendezése, szervezeti-működési feltételek meghatározása.

Az alprogram szükségessége: Az intézmények kezelésébe adott ingatlanok működtetéséhez, fenntartásához kapcsolódó feladatok, kompetenciák, hatókörök meghatározása az eredményes működés alapfeltétele.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

Az Önkormányzat és az intézmények számára tervezhetővé válik az ingatlanok állagmegóvásának feladatai, annak ütemezése és forrása.

Forrásbevonás, forrásfinanszírozás alprogram

Az alprogram célja: Az önkormányzat fő gazdálkodási irányvonalának kijelölése. A működés biztonságos alapjainak megteremtése mellett a hatékonyság, a versenyképesség, a gazdaságosság és az ésszerűség szempontjainak figyelembe vétele a szervezet működése során. Mindezek mellett a településfejlesztési elképzelések, az önkormányzat anyagi lehetőségei és a jogszabályi kötelezettségek közötti összhangot szolgálja.

Az alprogram szükségessége: Az önkormányzat működése jelenleg forráshiányos, illetve felvet gazdaságossági, hatékonysági problémákat. Az önkormányzati beruházások többsége hosszú távon térül meg, viszont a szervezetnek a forráshiányos működés miatt már rövid távon szüksége van a bevételekre. A stratégiai szemlélet hiánya következtében gyakran a nem gazdaságos beruházásokat választják a döntéshozók. Az önkormányzat számára a jogszabályok egyre több feladat ellátását írják elő, azonban ehhez nem biztosítanak elegendő forrást.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- a pénzügyi erőforrások felhasználásának hatékonysága javul;
- a fenti eredmény következtében biztonságos működés;
- gazdaságossági, hatékonysági szempontok jobb érvényesülése;
- magán és közszféra együttműködése fejlődik;
- realisabb célkitűzések.

3.2.2 Társadalmi és humánerőforrás fejlesztés

3.2.2.1 Foglalkoztatási helyzet javítása program

Hátrányos helyzetben élők foglalkoztatásának megteremtése alprogram

Az alprogram célja: A hátrányos helyzetű csoportok képzése révén az esélyegyenlőség elvének nagyobb fokú érvényesülése, illetve a társadalom ezen rétegébe tartozó egyének munkaerő-piaci esélyeinek növelése.

Az alprogram szükségessége: A munkanélküliek között jelentős számban található a társadalom hátrányos helyzetű csoportjaiból származó munkaképes személy. A képzettség hiánya, az eltérő szocializáció megnehezíti a munkaerő piacra való bekerülésüket valamint tartós bennmaradásukat. A leszakadt csoportokat csak megfelelő szintű képesítéssel lehet felzárkóztatni.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- a hátrányos helyzetű munkavállalók jobb esélyei a munkaerőpiacon;
- javul a hátrányos helyzetű foglalkoztatottak képzettsége.

3.2.2.2 Oktatás, képzés fejlesztése program

Az oktatási és képzési rendszer szerepének erősödése alprogram

Az alprogram célja: Az oktatás színvonalának növekedése, a munkaerő-piaci igényeknek való megfelelés.

Az alprogram szükségessége: A változó munkaerő-piaci és gazdasági környezethez, valamint az oktatási rendszerhez való alkalmazkodás elengedhetetlen feltétele az oktatási és képzési rendszer fejlesztése.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- SNI, HHH felzárkóztatás, tehetség gondozás
- oktatási intézmények infrastrukturális adottságainak javulása;
- tudás, innovációs kompetencia fejlesztése;
- együttműködő készség erősítése.

Oktatási intézmények fejlesztése alprogram

Az alprogram célja: Az oktatási-képző intézmények megfelelő infrastrukturális és oktatástechnikai színvonalának megteremtése.

Az alprogram szükségessége: Számos olyan intézmény működik a városban, amelyek infrastrukturális állapota nem kielégítő, fejlesztésre szorul. Az oktatási színvonal fenntartása, a diákok elégedettsége, az intézmény szolgáltató jellegének erősítése érdekében szükséges a beruházások kivitelezése.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- oktatási intézmények kedvező infrastrukturális adottságai.

Az infrastrukturális fejlesztések nagy része megvalósult, a későbbiekben humán fejlesztéseket terveznek, melynek célja:

- humán erőforrás fejlesztés
- jobb továbbtanulási mutatók
- jobb kompetencia eredmények

A képzési klaszter létrehozása alprogram

Az alprogram célja: Az oktatási-képző intézmények szakmai együttműködésével az oktatás színvonalának, teljeségének, szakmai konzisztenciájának és a városi, térségi szintű igényekhez igazodó racionalitásának javítása.

Az alprogram szükségessége: Az oktató és képző intézmények versenyében a technikai működés feltételein túl korszerű oktatási módszertani s működés-hatékonysági kihívásoknak szükséges megfelelnie.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- a város képzettségi, humán fejlettségi indexe javul;
- város versenyképessége növekszik;
- a piacon értékesíthető tudáshalmaz fejlődik ki.

Szakképzési együttműködés szakmai hálózatok, bázisok kialakítása alprogram

Az alprogram célja: Megfelelő tartalmú, a munka-erőpiaci igényekhez igazodó képzési kínálattal és infrastruktúrával rendelkező, a foglalkoztatókkal szoros kapcsolatban lévő, együttműködő szakképzési rendszer kiépítése.

Az alprogram szükségessége: A városban alacsony a szakképzésben résztvevők száma, ezzel szemben nőtt érettségire adó középiskolai tanulók aránya, ennek eredménye, hogy a gyengébb tanulási képességgel rendelkezők tanulók jelentkeznek szakiskolákba. A végzett tanulók sok esetben nem találnak állást, mert képzettségük, szaktudásuk nem illeszkedik a munkaerő felvevő piac igényeihez.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- nő a szakképzésben, átképzésben tanulók száma;
- a helyi vállalkozókkal közösen szakképzési-hálózati együttműködés jön létre;
- csökken a szakképzetlen munkanélküliek száma;
- csökken a munkanélküliség;
- korszerűsödik a képzés.

3.2.2.3 *Civil kezdeményezések, program*

Önkormányzat és civil egyesületek közötti együttműködés alprogram

Az alprogram célja: Az önkormányzati és a civil szféra együttműködése a hatékonyság növelése, az optimálisabb erőforrás-allokáció elérése érdekében.

Az alprogram szükségessége: A társadalmi kapcsolatok hiánya, a gyenge érdekérvényesítő képesség miatt szükséges szorosabb kooperáció kiépítése. A civil szervezetek közreműködésével az önkormányzat könnyebben valósíthatja meg fejlesztési elképzeléseit.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- az önkormányzat fejlesztési elképzeléseinek könnyebb megvalósíthatósága;
- hatékonyság növelése;
- humán erőforrás optimálisabb allokációja és kihasználása.

3.2.2.4 *Kulturális célú fejlesztések program*

Gyermeküdültetés, táboroztatás alprogram

Az alprogram célja: A fiatalok közösségi életének, életkörülményeinek javítása, valamint a szabadidő tartalmas eltöltése.

Az alprogram szükségessége: A családok anyagi helyzete miatt szükséges a gyermekjóléti szolgáltatások körének bővítése. Ezenkívül a fiatalok szabadidejüket gyakran nem tudják tartalmasan eltölteni, táboroztatásuk ezt a problémát is megoldja.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- gyermekek hasznos szabadidő-eltöltése;
- hátrányos helyzet kompenzálása, esélyek javítása.

Az önkormányzat a lehetőségei erejéig igyekszik fenntartani az alprogramot.

3.2.2.5 *Egészségügyi, szociális ellátás javítása program*

Egészségügyi ellátások fejlesztése alprogram

Az alprogram célja: A népesség egészségügyi állapotának javítása az igényekhez igazodó egészségügyi ellátórendszer kialakítása révén. Az egészségügyi alapellátási rendszer egyenlő hozzáférést biztosító kapacitásának megteremtése, amennyiben szükséges a rendszer struktúrájának módosítása.

Az alprogram szükségessége: Az egészségügyi ellátás megszervezéséhez stratégiai szemlélet megléte, illetve a valós egészségügyi adatok, szükségletek és igények ismerete szükséges, majd erre alapozva történik a fejlesztési döntések meghozatala.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

A lakosság egészségügyi állapota és szüksége ismeretében hozható döntések hozzájárulnak a humán és technikai erőforrások jobb kihasználásához, így az önkormányzat költségei is mérsékelhetők.

Akadálymentesítés alprogram

Az alprogram célja: A fogyatékossgal élő emberek esélyegyenlőségének megvalósítása, illetve az önkormányzat jogszabályi kötelezettségének való teljesítése.

Az alprogram szükségessége: Jelenleg a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetésben részesülnek, mert számukra nem érhetőek el bizonyos intézmények.. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény (1998. évi XXVI. tv.) értelmében a fogyatékos személyeknek joga van az akadálymentes, érzékelhető és biztonságos környezethez.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- javulnak a fogyatékkal élők lehetőségei, egyenlő esélyek;
- az önkormányzat törvényi megfelelése.

3.2.3 Környezetminőség, Városfejlesztés

3.2.3.1 Települési szolgáltatások biztosítása program

Szélessávú informatikai infrastruktúra fejlesztése alprogram (hosszútávú terv)

Az alprogram célja: Az alprogram célja, hogy Sajószentpéter teljes területén elérhetővé váljon a többfunkciós szélessávú kommunikációs rendszer, valamint elterjedjen a kommunikációs infrastruktúra használata.

Az alprogram szükségessége: A kommunikációs lehetőségek bővítésével a városban élők gyorsabban és hatékonyabban tudnak alkalmazkodni a változásokhoz. A kommunikációs csatornák bővülésével a város elmaradott területein élők a gazdasági, infrastrukturális hátrányokat a modern távközlési infrastruktúra fejlesztésével leküzdhetik. A fejlesztések révén lehetőség nyílik a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklésére, a város gazdasági és kulturális pozíciójának megőrzésére, növelésre.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- a város hátrányos helyzetű területein élők társadalmi leszakadása csökken;
- növekszik a település megtartóereje;
- csökken a digitális írástudatlanok száma;
- növekszik a K+F területen érdekelt vállalkozások száma;

- lehetőség nyílik elektronikus közigazgatási rendszer bevezetésére.

Elektronikus közigazgatási szolgáltatások megvalósítása alprogram (hosszútávon tervezhető)

Az alprogram célja: Az elektronikus közigazgatási szolgáltatás megvalósításával az Önkormányzat célja, hogy korszerű elveken alapuló, hatékonyan működő állampolgár/ügyfél orientált szervezetté váljon.

Az alprogram szükségessége: Az Önkormányzatnak új alapokra kívánja helyezni az állampolgárokkal történő kapcsolattartását. A költséghatékony és eredményes működés elengedhetetlen feltétele lett az informatikai fejlesztésekkel párosult új kommunikációs csatornák kihasználása. A hivatalnak a gazdasági versenyképesség növelése érdekében a NONforprofit szektorba megszokott gyorsasággal és alaposággal szükséges reagálnia a várost érintő változásokra, ehhez pedig az e-közigazgatási rendszer kiépítése létfontosságú Sajószentpéter számára.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- megvalósul az elektronikus ügyintézés;
- hatékonyabbá és gyorsabbá válik az önkormányzati szervezetek közötti kommunikáció;
- az ügyfelek (lakosok, vezetők) bizalma növekszik a város vezető irányába;
- csökken az önkormányzat kommunikációs költsége (papír, nyomdafesték).

3.2.3.2 Sportlétesítmény fejlesztési program

Fiatalok szabadidős és sport tevékenységének javítása alprogram

Az alprogram célja: A sportcsarnok felújítása, a fűtési rendszer és a kiszolgáló létesítmények fejlesztése

Az alprogram szükségessége: a kor igényeinek megfelelő színvonalú, balesetmentes környezet biztosítása mellett lehetővé tenni a szabadidő hasznos eltöltését

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- rendezett körülmények közötti sportolás;

3.2.3.3 Környezetvédelem program

Talaj védelme alprogram

Az alprogram célja: Az alprogram célja, hogy a talaj racionális, ökológia szempontú hasznosítása révén annak környezeti károsodása csökkenjen. Az állattartó telepek vizsgálatakor kiemelt szerepet szükséges, hogy kapjon a telep hígtrágya-kezelése.

Az alprogram szükségessége: Az elmúlt időszak tendenciái azt mutatják, hogy a jövőben a területhasznosítás elveit teljesen új alapokra szükséges helyezni. A jelenlegi hasznosítás nem feltétlenül az igények és a lehetőségek összhangját tükrözi. Ésszerű mérlegelés szükséges, hogy pontos információt kapjunk az adott terület talajának terhelhetőségéről, és arról, hogy mi az a hasznosítási forma, ami a hasznosítás szempontjából a legmegfelelőbb. Az állattartó

telepek tevékenységük folyamán tovább terhelik környezetüket. A nem megfelelően kezelt hígtrágya a talaj mellett befolyással van a vizekre és a levegőre is.

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- a talaj racionális, ökológiai szempontú hasznosítása megvalósul;
- a település komplex környezetvédelmének biztosítása, a környezet terhelése csökken;
- a mező- és erdőgazdaság biztonságosabbá válik, termelékenységük javul;
- a település vonzereje, lakosságmegtartó képessége nő;
- a lakosság életkörülményei javulnak.

Hulladékgazdálkodás alprogram

Az alprogram célja: Az emberi egészség védelme, a természeti és az épített környezet megóvása, a fenntartható fejlődés biztosítása és a környezettudatos magatartás kialakítása a hulladékgazdálkodás eszközeivel. Az egészségesebb, higiénikusabb környezet kialakulásának elősegítése. A tájsebek, valamint a településképet rontó elemek megszüntetésének segítése. Az újrahasznosítás kapcsán cél a lerakásra kerülő hulladék mennyiségének csökkentése. A rövidtávú tervek között szerepel egy hulladékudvar kialakítása az üvegyár mellett, az AVE Kft-vel közös konstrukcióban.

Az alprogram szükségessége: Az alprogram szükségességét előíró törvény és kapcsolódó rendeletei: A 2000. évi XLIII. (hulladék)törvény 1. §. "b" pontja szerint a hulladékgazdálkodás ma kitűzendő célja "a természeti erőforrásokkal való takarékoskodás, a környezet hulladék által okozott terhelések minimalizálása, szennyezettségének elkerülése érdekében a hulladékkezelés megelőzése (a természettől elsajátított anyag minél teljesebb felhasználása, hosszú élettartamú és újrahasználatos termékek kialakítása), a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének körforgásban tartása, a nem hasznosuló, vissza nem forgó hulladék környezetkímélő ártalmatlanítása".

Az alprogram várható hatásai, eredményei:

- az emberek tiszta/tisztább környezetben jobban érzik magukat, környezetükre jobban vigyáznak;
- a rend és rendtartás az emberek életmódbeli változását hozza magával;
- a szelektív hulladékgyűjtés hulladékhasznosítás bevezetése új vállalkozások beindítását ösztönzi a térségben;
- korszerűbb, környezetbarátabb technológiák honosulnak meg;
- a tisztább terület/térség felértékelődik
- az elérhető közelségben kialakítandó hulladékudvar reális alternatíva a hulladékgazdálkodásba aktívan bekapcsolódni kívánó lakosok előtt.

Felhasznált források jegyzéke

1. *A fenntartható fejlődés honlapja (<http://www.ff3.hu/>)*
2. *Sajószentpéter Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2008.)*
3. *Útmutató a Fenntartható Fejlődés Helyi Programjai (LA-21) elkészítéséhez*
4. *Sajószentpéter Város Gazdasági Programja (2006-2013.)*
5. *Akcióterületi Terv, Sajószentpéter Város Önkormányzata (2009.)*
6. *Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselőtestületének többször módosított 30/2004. (X. 18.) KT rendelete (HÉSZ)*
7. *<http://www.kvvm.hu/olm/>*
8. *<http://okir.kvvm.hu> (légszennyezettségi adatok)*
9. *Szentpéteri Krónika, Sajószentpéter város közéleti lapja, 2011. február*